

సమావేశము - IV

వాల్యూము - III

నెం. 1

వెల : రూ. 28.50

27 మార్చి, 2016

ఆదివారం,

(శక. సం. 1937

ఫైల్టం - 7)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

1.	ప్రశ్నాత్మరాలు	...	01
2.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు:	...	28
	అ) 2013-14 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్తు ఉత్సర్థి సంస్థ లిమిటెడ్ వారి వార్షిక నివేదిక ప్రతి సమర్పణ.		
	అ) 2005-2006 నుండి 2008-2009 సంవత్సరాలకు గాను మెదక్ జిల్లా, పాశ్చమ్యాయారం టెక్నాటో పార్క్ యొక్కనాలుగు వార్షిక ప్రతుల సమర్పణ.		
3.	సభా కార్యక్రమం:	...	28
4.	ప్రభుత్వ బిల్లులు :	...	28
	అ) 2016 హైదరాబాద్ మహానగర పాలక సంస్థ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్. ఎ. బిల్లు. నం.1)		
	అ) 2016 హైదరాబాద్ మహానగర పాలక సంస్థ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్. ఎ. బిల్లు. నం.2)		
	అ) 2015 తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (రెండవ సవరణ) (ఎల్. ఎ. బిల్లు, నం.8)		
	అ) 2015 తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (మూడవ సవరణ) (ఎల్. ఎ. బిల్లు, నం.9)		
	అ) 2015 తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (నాల్గవ సవరణ) (ఎల్. ఎ. బిల్లు . నం.10)		
5	లఘు చర్చ :	...	33
	ఎస్పిల, ఎస్ట్రోల, బిస్టీల మరియు అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్లేశమం గురించి.		

* * *

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్

:

శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

డిప్యూటీ చైర్మన్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. ఎస్. రాజ సదారామ్

సంయుక్త కార్యదర్శి

:

డా. వి. నరసింహచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ టి. బి. జయచంద్ర
శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
శ్రీ సి.పొచ్. ఉపీందర్ రెడ్డి
శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి

చిఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీమతి యస్. నాగమణి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశపు - పదకొండవ రోజు)

ఆదివారము, మార్చి 27, 2016

(సభ ట. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది

గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రశ్నోత్తరాలు

రహదారులపై మద్యం దుకాణాలు

ప్రశ్న నెం.1022(66) శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి., గౌరవసీయులైన అబ్బారీ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞస్తారా:

అ) రోడ్స్ భద్రతకు సంబంధించి గౌరవ సుప్రీం కోర్సు ఆదేశాలను అమలు చేయడానికి అబ్బారీ శాఖ తీసుకున్న చర్యల వివరాలు ఏమిటి;

ఆ) రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర, జాతీయ రహదారుల వెంటడి 100 మీటర్ల పరిధి లోపల నెలకొని ఉన్న మద్యం దుకాణాలు, బార్లు, కల్లు దుకాణాల సంఖ్య ఎంత; వాటిని మూసివేయడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

అబ్బారీ శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. పద్మారావు) అ) రోడ్స్ భద్రతకు సంబంధించి గౌరవ సుప్రీం కోర్సు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఎటువంటి నిర్ధిష్ట ఆదేశాలు/సూచనలు ఇవ్వలేదు. అయితే రోడ్స్ భద్రత కోసం గౌరవ సుప్రీం కోర్సు ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ రోడ్స్ భద్రతకు సంబంధించి కొన్ని సిఫారసులను చేసింది.

ఆ) మద్యం దుకాణాల సంఖ్య (ఏ4 దుకాణాలు) 999, బార్ల సంఖ్య - 281. ప్రకటనలు జారీ చేసిన సమయంలో అమలులో ఉన్న నియమావళి ప్రకారం సదరు దుకాణాలను మంజూరు చేయడమయింది. సదరు సుప్రీం కోర్సు కమిటీ అభిప్రాయాలు/సిఫారసుల ప్రకారం చట్టాన్ని

అనుసరించి శాఖ అపురుషైన చర్య తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం సూచనను చేసింది.

10.00 | శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి (పోధ్యాయ నియోజక ఉ.) పర్సం-మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంసర్): అధ్యక్ష, మంత్రిగారు తమ సమాచారంలో సుప్రీం కోర్సు వేసిన కమిటీ కొన్ని సిఫారసులను చేసిందని చెప్పారు. ఆ సిఫారసులకు అనుగుణంగా ఇన్ని బార్లు, ఇన్ని కల్లు దుకాణాలు ఉన్నాయనే విషయాన్ని వివరించారు. మేము అడిగేది ఏమిటంటే ఆ కమిటీ చేసిన సూచనలు ఏమిటి? ఆ సూచనలకు అనుగుణంగా వచ్చేసారికి మళ్లీ అనుమతులు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందా? లేకపోతే ఆ సూచనలు సుప్రీం కోర్సు ఆదేశాలు కావు కాబట్టి వాటిని అమలు చేసే ఆలోచన లేదా?

ఇక రెండవ విషయం ఏమిటంటే వెమన్ననే ఉన్నానియా మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థులు కొండరు పోటీల్లో పాల్గొనడానికి భీమవరం వెళ్లి, అక్కడ నుండి తిరిగి వస్తుండగా, వారు దారిలో డ్రైవరుతో పాటు మద్యం సేవించడం వల్ల, ప్రమాదు జరిగి, చాలామంది విద్యార్థులు దుర్మిరణం చెందిన విషయం మనకు తెలిసిందే. అందుకని ఇటువంటి దుర్దటనలను నివారించడానికి, నేపస్ట్ ప్రోవేల పక్ష మద్యం దుకాణాలను మూసివేయడానికి అవకాశం ఎంతమేరకు ఉంటుంది? పీటిని నివారించడానికి ఏ మేరకు చర్య తీసుకుంటారనే ది వుంత్రిగారు చెప్పువలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే మా సమాచారం కొరకు కమిటీ చేసిన సూచనల కాపీని మాకు అందించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. పద్మరావు: అధ్యక్షా, సుప్రీం కోర్టు ఒక కమిటీ నియమించింది. అంతేగాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరగలేదు. ఆ కమిటీ చేసిన సూచనలు ఏమిటంటే హైవేల పక్ష బార్లకు, వైన్ పోపులకు పర్మిషన్ ఇవ్వకూడదని ఎలాంటి ఆదేశం ఇవ్వలేదు. కేవలం సూచన మాత్రమే. ఆ కమిటీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించే హక్కు మాత్రం లేదు. హైవేలంటే సికింద్రాబాద్ లోని రాణిగంజ్ ప్రాంతం State Highway క్రిందకు ఘస్తుంది. ఎక్కుబ్జెచ్చాన్ని అనుసరించి, వంద మీటర్ల పరిధిని పొటించిన వారికి మాశాఖ అనువంతులు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. భారతదేశంలోని చాలా రాష్ట్రాలు సుప్రీం కోర్టుకి వెళ్లి, స్టీ తెచ్చుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కూడా మద్యం వ్యాపారులు హైకోర్టుకి వెళ్లి, స్టీ పొందడం జరిగింది. ఈ విషయంలో మేము అడ్వైట్ జనరల్గారి సూచనలు కోరాము. ఈ విషయం ప్రస్తుతం పరిశీలనలో ఉంది తప్ప, కొత్తగా రెండవ నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరగలేదు. అంతకుమందు 909 outlets, 200 bars కు మాత్రం పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే అడ్వైట్ జనరల్గారి సూచనలు అందిన తరువాత, ప్రభుత్వం వాటిని పరిశీలించి, నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆ సూచనలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటి ప్రాతిపదిక మీద, మీరు వారికి నోటిసులు ఇచ్చారు, వారు కోర్టుకి వెళ్లారని చెప్పారు. ఆ విధంగా వారు ఎందుకు కోర్టుకి వెళ్లారు? మన చట్టం సరిగా లేకపోవడం వలనే వారు కోర్టుకి వెళ్లారు. కాబట్టి ఆ చట్టాన్ని సవరించే ప్రతిపాదనను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నదా?

శ్రీ టి. పద్మరావు: అధ్యక్షా, ఆ కమిటీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించే అధికారం లేదు. ముందు జాగ్రత్త చర్యగా మా ఎక్కుబ్జెచ్చ శాఖ ఆ బార్లకు, outletsకు కొన్ని నోటిసులు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు వెంటనే అన్ని రాష్ట్రాల మాదిరిగానే కోర్టుకి వెళ్లి, స్టీ తెచ్చుకున్నారు. సుప్రీం కోర్టు మనకు ఖచ్చితమైన ఆదేశాలు ఇచ్చినట్లయితే, వాటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంది. కానీ

ఇంతవరకు మనకు అటువంటి ఆదేశాలు ఏమి రాలేదు. ముందు జాగ్రత్త చర్యగా మధ్యం పోపులవారికి నోటిసులు ఇవ్వడం జరిగింది తప్ప, ఇతరటా చర్యలు తీసుకోలేదు.

సివిల్ నెం. 295/2012, Dt. 28.2.2014 లో గారవ సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన మధ్యంతర ఉత్తర్వుల ప్రకారం హైవే పక్ష ఉన్న లిక్ష్మేర్ పోపులను తోలగించమని ఎక్కడా ఆదేశించడం జరగలేదు. కానీ రోడ్డు భద్రత గురించి ఒక కమిటీ వారు వేయడం జరిగింది. కావున గారవ సుప్రీం కోర్టు తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ఆదేశాలు జారీ చేయలేదు. గారవ సుప్రీం కోర్టు వేసిన ఈ కమిటీ యొక్క లక్ష్యం ఏమిటంటే రోడ్డు భద్రత మరియు ప్రమాదాలను నివారించడం. నివాస ప్రాంతాల వద్ద ఆలఫ్ఱోలు అమ్మకాలను నిప్పేధించడం. అదే విధంగా మునిపల్ ల, నగర పంచాయతీల పరిధిలో గారవ సుప్రీం కోర్టు ఎటువంటి పరిమితులు నిధించలేదు. రోడ్డు భద్రతకు సంబంధించి చర్యలు తీసుకోవడానికి అబ్యర్ శాఖ సిద్ధంగా ఉంది. కావున ఈ క్రింది విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

నేపసల్ హైవే మరియు స్టీట్ హైవేల పక్ష కొత్తగా బార్లను, బోట్లెట్స్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి అనుమతులు ఇవ్వకూడదని అబ్యర్ శాఖ ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ నివేదిక ద్వారా నేపసల్ హైవే మరియు రాష్ట్ర హైవేల పక్ష ఉన్న బార్లు మరియు బోట్లెట్స్ కు నోటిసులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. రోడ్డు భద్రతపై గారవ సుప్రీం కోర్టు ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ ఆదేశాల ప్రకారం నేపసల్ హైవే మరియు రాష్ట్ర హైవేలకు వంద మీటర్ల దూరంలో ఉన్న మరియు మునిపల్ కార్బోరైఫ్స్ నగర కార్బోరైఫ్స్ పరిధిలో ఉన్న అన్ని వేస్ పోపులు, బార్లు, కల్లు దుకాణాలకు నోటిసులు ఇవ్వడం జరిగింది. నోటిసులు అందుకున్న లైన్సుదారులు గారవ హైకోర్టును ఆశ్చర్యించి, స్టీను పొందడం జరిగింది. అసలు మునిపల్ మరియు నగర కార్బోరైఫ్స్ పరిధిలో ఉన్న వైన్ పోపులకు అనుమతులు ఇచ్చే నిషయంలో అధికారం కేవలం ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మాత్రమే ఉంది. ఈ విషయమై కమిటీ సుప్రీం కోర్టుకు ఎటువంటి నివేదికను ఇవ్వలేదు.

గిరిజనులపై అత్యాచారాలు

ప్రశ్న నెం.1218(67) శ్రీసబావతీరములునాయక్, ఎం.ఎల్.సి., గౌరవనీయులైన పెద్దాల్లు తెగల సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞారా:

అ) రాష్ట్రంలో గిరిజనులపై దురాగతాలు పెరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే నివేదించిన సదరు కేసుల వివరాలు, తీసుకున్న చర్యలేమిటి;

ఇ) వాటిని నియంత్రించడానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

పెద్దాల్లు తెగల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ.చందూలార్) అ) తేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తినుం కాదు.

ఇ) ఏమీ లేవు.

శ్రీసబావతీరములునాయక్(నామినేటెడ్): అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఎస్టీల మీద ఎటువంటి అత్యాచారాలు జరగడం లేదని చెప్పారు. జరిగేవి జరుగుతూనే ఉన్నపుటికీ, ఏమీ జరగడం లేదని చెబుతున్నారు.

نئیں ہو رہا ہے، جو ہو گیا، وہ ہو گیا increase ..

డిజిపిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఎస్సి, ఎస్టీల మీద 2013లో 1179 అత్యాచారాలు జరిగినాయి. 2014లో 1224, 2015లో నవంబరు వరకు 1288 అత్యాచారాలు జరిగినట్లు వారి నివేదికలో పేరొచ్చారు.

కానీ మంత్రిగారు ఏమీ జరగలేదు అని చెప్పడం నిజం కాదు. తెలంగాణ పోలీసు వారి డేటా ప్రకారం ఎస్సి, ఎస్టీల మీద అత్యాచారాలు తగ్గినపుటికీ, ఎస్టీ మహిళలపై 5.3 శాతం అత్యాచారసంఘటనలు జరిగినట్లు నివేదికలు చెబుతున్నాయి. కానీ మంత్రిగారు లేదండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తినుం కాదండీ అని చెప్పడం సరికాదు. అధికారులు సరైన సమాచారం ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి మీ ద్వారా మంత్రిగారిని సరైన సహాదానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. చందూలార్: అధ్యక్ష, పెద్దాల్లు కులాలు మరియు పెద్దాల్లు తెగల వారి గురించి ప్రభుత్వ రక్షణ, భద్రతకల్పించడానికి SC, ST (PoA) Act, 1989 చట్టం చేయడం జరిగింది. ఇది తేదీ 12.9.1989 నుండి అమలులో ఉన్నది. ఎస్సి, ఎస్టీల భద్రత మరియు ఇతర సమస్యలను పరిష్కరించడానికి SC, ST (PoA) Act క్రింద ఒక ప్రత్యేక కోర్టును కూడా స్థాపించడం జరిగింది. జిల్లా పరిధిలో జిల్లా మెజిస్ట్రేట్ ఛైర్మన్‌గా, నూపరించెండెంట్ ఆఫ్ పోలీస్ మరియు నిఘ్నా అధికారులను సభ్యులుగా నియమించడం జరిగింది. నోడల్ ఆఫ్ సర్కా జిల్లా సాంఘిక, సంక్షేమ శాఖ అధికారి వ్యవహరిస్తారు. జిల్లా విజిలెన్సు మరియు పర్యవేక్షక కమిటీ ఛైర్మన్‌గా ఆ జిల్లా కలెక్టరు, పార్లమెంటు సభ్యులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలు మరియు ఇతర అధికారులతో ఏర్పాటు చేయబడిన కమిటీ మూడు నెలలకు ఒక మారు సమావేశమై, కేసులను సమీక్షించి, వాటి నివరాలను నివిట్టు రూపంలో ప్రభుత్వానికి సమర్పించడం జరుగుతుంది.

ప్రతినెల 30వ తేదీన ప్రతి గ్రామంలో Civil Rights Day సేరుతో ఒక కార్యక్రమం నిర్వహించడం జరుగుతుంది. అందులో ఎన్.ఐ., రెవెన్యూ అధికారులు, గ్రామ సర్వంచ కలిసి, గ్రామ ప్రజలకు అవగాహన కల్పిస్తూ, అస్ట్రాక్ష్యూలా నివారణ గురించి ప్రజల్లో చైతన్యం కల్పిస్తారు. అట్రాసిటీ గురించి పోలీసులు ప్రజలకు అవగాహన కలిగిస్తారు. అట్రాసిటీ కేసులు అధికంగా ఉన్నచేట, పేదల భూములు మరియు ఇతర ఆస్తుల పరిరక్షణకై భద్రత కల్పిస్తారు. అట్రాసిటీకి గురైన వారికి ఉపశమనం మరియు పునరావాన సౌకర్యాలు కలిగించడం జరుగుతుంది. వారికి ఆర్థిక సహాయంగా అందజేసే మొత్తాన్ని ఐదు లక్షల నుండి యాబై లక్షల రూపాయల వరకు పెంచుతూ ప్రభుత్వం GO Ms.No.22, Social Welfare (PoA) Deptt, Dt. 16-2-2012 ద్వారా ఉత్తర్వులు జారీచేయడం జరిగింది. 2015 ఫిబ్రవరి వరకు నమోదైన అట్రాసిటీ కేసులు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

2015లో నమోదైన కేసులు	...	337.
నిర్ణయ జరిగినవి	...	148
Pending trials	...	120
Acquited	...	2
Convicted	...	1
Referred	...	59
 2016లో నమోదైన కేసులు	...	65
నిర్ణయ జరిగినవి.	...	64
Trial pending	...	1
 Acquited	...	Nil
 Referred	...	Nil

శ్రీ సబాహ్ రాములు నాయక్: అధ్యక్ష, ఈ ప్రశ్నకు హోం మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెప్పడం సబబుగా ఉంటుంది. రేపు కేసులు, అత్యాచారాలు వంటి అంశాలు వారి పరిధిలోకి వస్తాయి. క్వాశ్ నేమో హోం మినిస్టర్ గారికి సంబంధించినది, కానీ విషయం ట్రైబల్ కాబట్టి మీరు మీరు కొట్టుకోండి అన్నట్లు ఉంది. ట్రైబల్ మినిస్టర్ గారిని సమాధానం చెప్పమంటే పాపం ఆయన దగ్గరనీ సమాచారం ఉంటుంది? కాబట్టి దీనిపై హోం మినిస్టర్ గారు వివరణ ఇవ్వాలి. మొన్స్టర్ వరంగల్ లో ఇధ్దరు గిరిజన మహిళలపై అత్యాచారం జరిగింది. ఈ విషయం అన్ని దినపత్రికల్లో వచ్చింది. కాబట్టి నేను చెప్పేది ఏమిటంటే సబ్బెక్టును బట్టి, సంబంధిత మంత్రిగారితో సమాధానం చెప్పించాలి. గిరిజనుల విషయం కాబట్టి గిరిజనులే చెప్పుకోండి, మీరే కొట్టుకోండి అని ఇటువంటి అర్కోర సమాచారం ఇవ్వడం కంట్క కాదు.

శ్రీ వుహవుద్ అలి పట్టీర్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడిగేది ఏమిటంటే గౌరవసభ్యులు శ్రీ రాములు నాయక్ గారు క్వాశ్ వేశారు. నిజానికి ఇది అట్రాసిటీకి సంబంధించినది. కాబట్టి ఈ ప్రశ్న హోం డిపోర్ట్మెంటుకి చెందుతుంది. గిరిజన

శాఖ మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంలో లేదండీ, లేదండీ అని చెప్పారు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాయక్ గారు చెప్పినట్లు నా దగ్గర కూడా మహిళలపై జరిగిన అత్యాచారాల గురించి సమాచారం ఉంది. వరంగల్ లో SSC చదువుతున్న ఒక మైనర్ బాలిక మీద, ఖమ్ములో ఓ గిరిజన మహిళ మీద కూడా ఇటువంటివి జరిగినాయి. కరీంనగర్ లో కానిస్టేబుల్ పోస్టుకు ఇంటర్వ్యూకి వచ్చిన అమ్మాయి కూడా రేపేకు గురైంది. ఇంతముఖ్యమైన ప్రశ్నకి సమాధాను ఏమీ జరగలేదు అని చెప్పడం కంట్క కాదు. పాపం గిరిజనులు ముందే వాళ్ల అడువుల్లో నిషేషమైంటారు. వారికి సంబంధించిన క్వాశ్ ను వచ్చినప్పుడు, దానికి ప్రభుత్వం సక్రమంగా సమాధానం ఇవ్వకుండా, లేదండీ, లేదండీ అని చెప్పడం సమంజసం కాదు. దీన్ని ఒట్టి ప్రభుత్వానికి ఎస్సు, ఎస్సీల సంక్షేమం పట్ల శ్రద్ధ లేనట్లు తెలుస్తుంది. కాబట్టి మంత్రిగారి సమాధానం అసంపూర్ణిగా ఉంది. దయచేసి ఇంకో ఫాంలో తీసుకుని, ఆన్సర్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ ఛైర్మన్: మీరన్నట్లు నేను కూడా అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఈ క్వాశ్ ను వేరే ఫార్మ్ లో తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది హోం శాఖకు సంబంధించిన అంశము. ఈ ప్రశ్ననే హోం డిపోర్ట్మెంటుకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించి, ఆన్సర్ చేయిస్తాను. హోం మినిస్టర్ గారు సభలో ఉన్నారు. వారు తప్పకుండా నోట్ చేసుకుని, దాని గురించి చెబుతారు.

సీతారామ ఎత్తిపోతల పథకం నిర్మణం

ప్రశ్న నెం.1275(68) సర్వశ్రీ డా. వల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి, బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్రు, ఎం.ఎల్.సి.లు, గౌరవీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలోని అవసరాలను తీర్చడానికి దుమ్ముగుడెం ప్రాజెక్టును రీ-డిజైన్ చేసి, సీతారామ ఎత్తిపోతల సాగునీటి ప్రాజెక్టుగా నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;

ఆ) అయితే, ఖమ్మం జిల్లాలో వర్తింపు అయ్యే ఆయకట్టు వివరాలు ఏమిటి; ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం ఎంత;

ఇ) వాటి సామర్థ్యంతో సహ నిర్మించాలని ప్రతిపాదించిన రిజర్వాయిల్ సంబూధ ఎంత;

ఈ) ఎప్పటిలోగా నిర్మాణ పనులు ప్రారంభమవుతాయి?

సాగునీరు, మార్కెటీంగ్ మరియు శాసన సభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి.హరీష్ రావు) అ) అవునండి.

ఆ) ఖమ్మం జిల్లాలో 5 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు వర్తింపు అవమ్మను. ప్రాజెక్టు కోసం పరిపాలన మంజూరు రూ.7926.147 కోట్లు

ఇ)

సామర్థ్యం (పీఎసీ)		
	ప్రస్తుతమును	ప్రస్తుతం
	ప్రతిపాదించిన	
రోళపాడు చెరువు, టేకులపల్లి		
మండలం	0.175	10.614
బయ్యారం రిజర్వాయరు,		
బయ్యారం మండలం	0.397	1.500
జగన్నాధపురం చెరువు,		
ములకపల్లి మండలం	0.020	0.240
పాలవాగు చెరువు	0.015	0.030

ఈ) 2016, మే లో ప్రాజెక్టు ప్రారంభమయ్యా అవకాశం ఉంది.

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం-వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రసాగర్ మరియు ఇందిరా సాగర్ అనే పేరుగల రెండు ప్రాజెక్టులను నేడు ఏకీకృతం చేసి, ఈ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడం అనేది ఖమ్మం జిల్లా ప్రజలందరూ

సంతోషపడవలసిన వార్త. అయితే గత ప్రాజెక్టుల కొరకు వేల కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టే, పైపులను తీసుకువచ్చి, ఆ ప్రాంతంలో పెట్టారని అక్కడి ప్రజలు చెబుతున్నారు. ఆ పైపులను ప్రస్తుతం మనం ఉపయోగించుకోవడానికి వీలుంటుందా? ఎక్కువనీరు ఖమ్మం జిల్లా గోదావరి మండి వెళుతుంటాయి. కానీ అక్కడకూడా కరువు పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. మరొకపక్కన వైరా చెరువు పూర్తిగా ఎండిపోయి ఉంది. శ్రీశైలం మండి నాగార్జునసాగర్ ఎడుమ కాలువ ద్వారా వచ్చే నీరు కూడా తగ్గిపోయింది. ఒక్కపంటకు కూడా నీరు అందని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి వైరా చెరువును కూడా ఈ ప్రాజెక్టుకు అనుసంధానం చేస్తున్నారా? నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టుకు కూడా కొత్తసీతారామ ప్రాజెక్టుద్వారా, ఇంతకుముందు లేచి దోర్కల్ నియోజకవర్గానికి కూడా కొంత నీరు ఇస్తామన్నారు. అది సాధ్యమవుతుందా?

10.20] అధ్యక్షా, ఆరు దశాఖ్యాతులుగా చెపుతున్నారు. గోదా ఉ. వరి నీరు ఎక్కువగా పారేది ఖమ్మం నుండే అయినప్పటికీ ఖమ్మంలో మాత్రం అనేక ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలుగా ఉన్నాయి. వాటి అన్నింటిని ఏ విధంగా ఆదుకుంటారు? వైరా చెరువుకూడా ఎండిపోయింది. శ్రీశైలం నుండి నాగార్జునసాగర్ ఎడుమ కాలువ నుండి వచ్చే పారు దల కూడా తగ్గి దీనిక్కారా ఒక పంట కూడా వచ్చే పరిస్థితి తగ్గిపోయింది. వైరా చెరువులు దీనికి అనుమతించానం చేయడం జరుగుతుందా? శ్రీసీతారామ ప్రాజెక్టు పాతరెండు ప్రాజెక్టులు కలపుతో మాటలు దోర్కల్ నియోజకవర్గం కలుపుతున్నారు, అది సాధ్యం అవుతుందా? కృష్ణ పరిశోభకాప్రాంతంలో ఉన్న వాటికి గోదాక్రమ నీటితో అనుమతించానం చేయడం జరుగుతుందా? ఇలా చేయడం ద్వారా ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్న అటవీ ప్రాంతం కాకుండా మిగతా అన్ని ప్రాంతాల అభివృద్ధి జరుగుతుందా? ముఖ్యమైత్రిము నీటిని ప్రారంభించారు కానీ వాటికి ఎంత నమయం పడుతుంది? ఖమ్మం జిల్లా మొత్తం ఆయకట్టుకు సీళ్ల రావణు ఎప్పుడు ప్రారంభమైతుంది?

శ్రీ బోడట్టంటి వెంకటకృష్ణ(శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, గతంలో ఉన్న ఇందిరా సాగర్,

రాజీవ్ సాగర్ ప్రాజెక్టుము కలిపి ఇప్పుడు రీ-డిజెన్షన్‌గలో భాగంగా దానిని శ్రీ సీతారాము ప్రాజెక్టుగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనికి ఖమ్మంరైతాంగాల్ని ఏవిధంగా ఉపయోగిస్తుందో మీ ద్వారా మంత్రిస్తుమి కోరుతుందను.

శ్రీ పొంగుల్చియి సుధాకర్ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, 5 లక్షల ఎకరాల ఆయక్షేత్రమే కొత్తగా శ్రీ సీతారాము ప్రాజెక్టును రీ-డిజెన్షన్‌గలో భాగంగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. విభజక్కో భాగంగా ఖమ్మం జిల్లా బాగా దెబ్బ తిన్న ప్రాంతం. విభజక్కు చట్టం ప్రకారం 7 మండలాలు కలిగే దానిలో ఇందిరాసాగర్ హెడ్ కొంత ఆ ప్రాంతంలోకి పోయింది. కానీ రెండు ప్రాజెక్టుల మీద రూ.1,931 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. దీనిలో రాజీవ్ సాగర్కు రూ.867 కోట్లు, ఇందిరా సాగర్ ప్రాజెక్టుకు రూ.1,064 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది.

దేశంకోసం ప్రాణాల్ఫ్యూచిన రాజీవ్ గాంధీ, ఇందిరాగాంధీ గార్ల పేర్ల మీద బీహార్ భక్తర్ జిల్లాలో గుడి కట్టడం జరిగింది. ఇది ఈ రోజు పేపర్లోకూడా వచ్చింది. ఆ ప్రాజెక్టు వారి పేరు పెడితే బాగుంటుందని నా మనమి విషక్తి మీద పోరాటం చేసి విషక్తినే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించాము. రాజీవ్ సాగర్ ప్రాజెక్టో పైపులు, మోటార్లు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒక్క రూపాయి కూడా నష్టిక్కుండా ఉపయోగించుకుంటామన్నారు, ఇప్పుడు రూ.709 కోట్లకు టెండ్మ్యూ పిలుక్కించున్నారు. వెష్ట్ గోదామ్, కృష్ణా జిల్లాల్లో 80,000 ఎకరాలు ఆయక్షేత్రపోతున్నా ఆ ప్రాంతం ఖర్చు తీసుక్కి మిగిల్చి దానిని అంచనా వేసిన దానిలో తగించాలని కోరుతున్నాను. ఇది ప్రజాధ్యమం. దాదాపు రూ.1,600 కోట్లు ఖర్చు అయ్యింది. విభజక్కు చట్టం ప్రకారం గోదామ్ రివర్ మేనేజ్మెంటు బోర్డు పర్మిట్ ఉండాల్చి ప్రక్క రాష్ట్రం కంప్యూట్ ఇచ్చింది. మీ ద్వారా మంత్రిస్తుమి కోరేదేమంచే శ్రీ సీతారాము ఇందిరా సాగర్ పేరు పెట్టాలి, కనీసం శ్రీ సీతారామ రాజీవ్ సాగర్ పేరు అన్నా పెట్టాలి కోరుతున్నాను. ఖమ్మం జిల్లా పరిష్కారి, ట్రైబ్లర్ ప్రాంతంలో సెంటిమీంటు

దెబ్బ తిన్నకుడా అన్ని రకాల చర్చలు తీసుక్కి మాకునమా ధానం ఇస్తాటి ఆశిష్టుమ్మాను.

శ్రీ బలమైని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానిక సంస్థలు-ఖమ్మం) : అధ్యక్షా, ఆనాడు రాజీవ్, ఇందిరాసాగర్ రీకు రూ.2,000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. ఈ ఇందిరా సాగర్ ప్రాజెక్టు అనలు అవకాశం లేదని ఈ హౌజ్‌లో అనేక సార్లు చెప్పడం జరిగింది. అంఱా ఆనాట ముఖ్య మంత్రులుగాని, ప్రభుత్వంగాని పట్టించుకొన్నారు. గతంలో రిజర్వ్ యూనిట్ లేకుండా ప్రాజెక్టు డిజెన్షన్ చేశారు, ఇప్పుడు రిజర్వ్ యూనిట్ డిజెన్షన్ చేయడం జరిగింది. రీ-డిజెన్షన్‌గలో గోదావరి, దుమ్బిందెం దగ్గర నుండి జగద్గుణితమం వరకుగ్గావిటి వస్తుందని ముందు చెప్పడం జరిగింది. దానికి ఎక్కువ శ్రమ, ఎక్కువ ధనం ఖర్చు అవుతుందని, రెండు పంటలు పండిటుమటి భూమి కూడా పోతుంది. కాబట్టి ఒక లీఫ్ని ఏర్పాట్కు అక్కడ ఇన్సెస్ట్ వెల్ ఉంది కాబట్టి దానిక్కారా లీసుక్కొచ్చి ఒక్క లీఫ్ ఎక్కువ అవుతుంది తప్ప మనకు ఎక్కువ గ్రావిటీ తగియించు ల్యాండ్ అక్విజిషన్ జరుగుట తెలియుక్కి స్తుమ్మాను. ఈ విధాన్మాని పాలేరు రిజర్వ్ యూనిట్ వైరా రిజర్వ్ యూనిట్ వచ్చికి సాగర్ సీరు రాష్ట్రాన్నడు గోదామి సీళను వాడుకొన్నాయి ఉపయోగిస్తుమిగా ఉంటుందని, ఆ విధంగా పరిశీలిస్తే మీరు చేసారా అని దానిని గురించి అడు గుత్తుమ్మాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావుః అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనముండలి సభ్యులు పల్లా రాజెస్ట్ రెడ్డి, బోడ్కుమటి పెంకుప్పొర్లు, పొంగులేటి సుధాకార్ రెడ్డి, లక్ష్మీనారాయణామ్ నలుగురు కూడా ఒకేటాటి ప్రశ్నలు చేయడం జరిగింది. నిజంగా చెప్పాలి లంటే శ్రీ సీతారాము ప్రాజెక్టు కొత్తమ్మే చెప్పాలి. ప్రజలఁదరికి, పైన తెలిపోసభ్యులందట్టి నేను చెప్పేటేముటే ఇది అద్భుతమ్మున పథకం. ఖమ్మం జిల్లాల్ని ప్రజలఁ దృష్టిలో పెట్టుకొని, విభజక్కు సందర్భంగా ఖమ్మం జిల్లాల్ని అటవీ ప్రాంతం మినహా మొత్తం మైదానం ప్రాంతామ్మే నీళ్లు ఇప్పడామ్మే, ఖమ్మం జిల్లాను సస్యక్కుములం చేయడం కోసం రూపొందించిన ప్రాజెక్టు శ్రీ సీతారాము ప్రాజెక్టు. దీని వల్ల

ఉంటుటాను మీకు తెలుగుత్వాను. దీని క్రిందరూ. 1,600 కోట్ల భర్య పెట్టాడి మా మిత్రుడు సుధాకర్ రెడ్డిఱు చెప్పారు. అందులో వైల్ట్ లేఫ్ శాంక్షువరీ ఉంది దానికి అను మతి రాలేదు. తెలంగాణ ప్రాజెక్టులు అంటే ఎక్కుడే ఒక చేట ఇరికిస్తారు. తుమిడి హాటీ, ప్రాణోత్సవముల్లా నివాహు. ఇక్కడ వైల్ట్ లేఫ్ నివాదు. నల్గొండలో టైగర్ శాంక్షువరీ ఉంది దానికి ఉన్నెల్ కొట్టుప్రాప్తి ప్రారుఖించుట్టు అన్నారు. ఇలా ప్రతిటిని నివాదిలు, ప్రాజెక్టులు ఇచ్చిత్వాల్ని ఇచ్చి, డబ్బులు భర్య కాకుండా, నీళ్ల రాకుండా చేసిన అన్యాయాలో ఈ భమ్మం జిల్లాకు జరిగిపెంచి అన్యాయం ఒకటి.

మనం కొత్తా పెట్టిన శ్రీ సితారాము ప్రాజెక్టు వైల్ట్ శాంక్షువరీన్ అడ్డం రాకుండా అనుమతిలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆనాడు రాజీవ్ సాగర్, ఇందిరా సాగర్లు కరెంట్ 34 టి.యం.సి.లు అనుకూల్చిం. ఈనాడు 50 టి.యం.సి.లు తెచ్చుకొనుటాను. 34 టి.యం.సి.లకు అవస్తును విద్యుత్ 294 మెగావాట్లు శ్రీ సితారాము ప్రాజెక్టుకు అవస్తునుచ్చే విద్యుత్ 294 మెగావాట్లు, ఆ రెండు ప్రాజెక్టులకు అవస్తునుచ్చే విద్యుత్ 394 మెగావాట్లు విద్యుత్ అవస్తుం ఉంటుట్నది. శ్రీ సితారాము ప్రాజెక్టులో తక్కువ విద్యుత్తులు ఉంటుటని ఎక్కువనీటిని తెచ్చుకొనే ఏలు కలుగుతుంది.

- 4 million ట్లక్కు TMC మార్కెట్

ఈ రెండు ప్రాజెక్టులకింద వచ్చే ఆయకట్టు 3 లక్షల 25 వేల ఎక్రాయి, ఈ రోజు 5 లక్షల ఎక్రాయి ఆయకట్టు ఇష్టుడం జరుగుతుంది. ఆనాడు 4 లక్షల ఎక్రాయి లకు నీరు పారాటిచే స్టోరేజ్ సామర్థ్యం .60 టి.యం.సి. 153 రోజులు మోటర్లు నడ్డాయి. గాలిట్టుపూరం వచ్చినా, మోటర్లు చెడించినా, విద్యుత్ లేకపోయినా నీళ్ల అందవు, స్టోరేజ్ సామర్థ్యం లేదు. అనాటోర్టుగా ఆరోజు 153 రోజులు మోటర్లు నడిపోవే నీళ్ల పస్తాయని ఎలా చెప్పారు? ఇప్పుడు మేము .60 టి.యం.సి.ని 12.37 టి.యం.సి.లకు పెంచుకుంది. రిజర్వ్ యొమ్యుక్క సామర్థ్యం పెంచడం వల్ల కూడా నీటిని నిల్వ చేసుకోవి అవసరమైనప్పుడు వాడు కునే ఏలు కలుగుతుంది.

వర్షాలు రానమ్మాడు పంట ఎండిపోకుడా 15 రోజులు, 30 రోజులలో నీటిని వాడుకోవే ఏలు కలుగుతుంది. ఆనాడు వారు 3 లక్షల 25 వేల ఎక్రాయి పది లింపులు పెట్టారు. పది లింపులు ఉన్న దానిని ఐదు లింపులై తగ్గించడం జరిగింది. నాలు గప విషయం రుద్రముటో 6 మండలాలు ఆంధ్రాలో కలుగుం ద్వారా మనం ఎక్కుతో నీళ్ల తీసుకుటామో, అది ఆంధ్రాలోకి వెళ్లింది. అది అంతాన్నా ప్రాజెక్టు అప్పుతుంది. మనం మోటర్లు వేసుకోకొన్నా, దానికి బోర్డు, ఇంజనీరు, ప్రకృతాప్పుర అనుమతి మెదలై వాటిమ్మల్లి మరొకప్పారి భమ్మం జిల్లా అన్యాయాలై గురవుతుంది. మన దగ్గర దుమ్మిడిం ప్రాజెక్టు ఉంది. కావుపీ నీళ్లని తీసుకోవే వేసుటుటాటు కోసం దీనిని రీశంజిమింగ్ చేయటాలి వచ్చింది. వైరా, పాలేరుకు నీళ్ల ఇస్తారా అని అడిగాము. గతంలో 153 రోజులు నీళ్ల తీసుకోకొన్నా పెడితే మనం ఇప్పుడు 120 రోజుల్లో 50 టి.యం.సి.ల నీళ్లను తీసుకోడం జరుగుతుంది. ఏదన్నా కరువు వచ్చి కృష్ణ నదిలో నీరు లేవమ్మాడు ఈ 5 లక్షల ఎక్రాయి కాకుండా భమ్మంలో ఉన్నటుకుటి మధ్యాట్కాలో ప్రాజెక్టుకు తీసుకోవటి పాలేరు, వైరా, లంకాపూర్, బేతుప్పిల్లి, పెద్ద పట్లి వంటి వాటికి కూడా నీళ్ల ఇచ్చే వేసుటుటాటు కూడా ఉంటుంది.

గతంలో 23 మండలాల్లో భమ్మంతో కలిపి 24 మండలాలు నీళ్ల ఇచ్చేవేసుటుటాటు కూడా మనకు కలుగుతుంది. 3, 4 కరువు మండలాలుగా ఉండేవి. వాటిని కూడా కలిపి ఇప్పుడు భమ్మం జిల్లాల్లోనీ 27 మండలాలు నీళ్ల ఇచ్చే వేసుటుటాటు కలుగుతుంది. శ్రీ సితారాము ప్రాజెక్టు ప్రాయర్ కాంటూరుకు తీసుకుట్టం జరుగుతుంది. దీని ద్వారా భమ్మం జిల్లాల్లో ప్రతి ఎక్రాయి, ఇక్కడ అంటే అక్కడ నీటిని వాడుకోవే వేసుటుటాటు కలుగుతుంది. మనకు గోదావరి నీళ్ల 365 రోజులు వస్తాయి. మనం 120 రోజులకే ప్లాన్ వేసుకొన్నాము. అంతేకాక ఒకపంటకే కాకుండా రెండు పంటకు కూడా నీరు అందించే వేసుటుటాటు కూడా కలుగుతుంది.

గతంలో కెనాల్ సామర్థ్యం 3636 క్యాప్సుక్కులు ఉంటే ఇప్పుడు 4545 క్యాప్సుక్కులు పెంచడం జరిగింది.

ప్రతిష్టావను, ప్రతి మోటమీ వాడుకునే విధంగా పూర్తి స్థాయిలో ఉపయోగించడానికి వ్యవకో సంస్థ ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా పరిశీలన చేయించడం జరిగింది. ప్రజా ధనం వృథా కాకుండా భమ్మం జిల్లా పూర్తి అవస్థలాము దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ యెక్కు ప్రాజెక్టుము రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. భమ్మం జిల్లాలోనే ప్రసిద్ధమైన నంటి సీతారాము లాంపారి పేరు మీదగా శ్రీ సీతారాము ప్రాజెక్టు అని పేరు పెట్టడం జరిగింది అంతే తప్ప మాకు కూడా రాజీవ్ గాంధీ, ఇందిరా గాంధీ అంటే గౌరమై. ఈసారి ఎక్కడ్కున్న ప్రాజెక్టులు చేపడితే వాటికి ఏ పేరు పెట్టుకొని అయినా మాకు అభ్యర్థిరు లేదు.

(అంతము)

శ్రీ పాంగుత్తీమీ సుధాకర్ రెడ్డి అధ్యక్షం, భిమ్మిల్ వాసులు ఇదిన్నట్టుకు దెబ్బతిమ్మిరు. మీరు చెప్పిన్నట్టుగా అన్ని ప్రాజెక్టులు వచ్చి భిమ్మిం వాసులు వృద్ధి చెందాలి కోరు □
తుమ్మిను. కానీ పక్కా త్రిప్పం కల్పిస్తున్న అడ్డంకులకు మీరు
సమాధానం చెప్పాలిము. దయకీఁ ఈ హాజరీ శ్రీ సీతా □
రామ ఇందిరా, రాజీవ్ అనే పేరు ప్రకటించాలి కోరుతు □
న్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ వుండులు అధ్యక్షుడు, ప్రక్కనున్న రాష్ట్ర ఏదైతే
కొట్టాట పెట్టిందో దాని సమస్య పరిష్కారం కోసం
మాట్లాడుతున్నాం. అంధ్రప్రదీప్ ప్రభుత్వం తెలంగాణాన్ని
ప్రతి ప్రాజెక్టులు అడ్డంకులు స్థాపిస్తూనే ఉంది. పాలమూరు
కోసం వారు కృష్ణ బోర్డుకు కంపెనీ ఇచ్చారు. గోదాక్రమీ
నీళ్లు ఉన్నాయి వానకు రావటిస్త నీళ్ల గురించి
శ్రీ సీతాము ప్రాజెక్టులు కడుతించే దానిమీద వివాదం
తెఱ్పుమ్మారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి సిటి వాటాలో హక్కు
ఉంది. ఇటు బోర్డున్నాటి, అటు సుఫ్రింకోర్సులో గానీ,
తెలంగాణ ప్రజల హక్కులు కాపాడునీ అన్ని రకాల
చర్యలను ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది. ఇంకోక సారి
ప్రాజెక్టులు కట్టినప్పుడు సోనిమూడుంది, ఇందిరా గాంధి,
రాజీవ్ గాంధీల పేరు పెట్టుకుంటామని చెపుతున్నాము.

RE-DESIGN OF PRANAHITA-CHEVELLA IRRIGATION PROJECT

LCQ No.1107 (69)

Sri Mohammed Ali Shabbir, MLC

Sri M. Ranga Reddy, MLC

Sri Ponguleti Sudhakar Reddy, MLC

Will the Minister for Irrigation be pleased to state:

- (a) Whether it is a fact that it is contemplated to re-design the Pranahita-Chevella Irrigation project;
  - (b) If so, the details thereof;
  - (c) The details of amount spent on the project so far; and
  - (d) Whether there is any proposal to declare the project as National Project.

(SRI T. HARISH RAO, MINISTER FOR IRRIGATION)

- (a) Yes Sir,
  - (b) Does in order to address the issues of Interstate, Hydrology and storage requirement and also to balance the demand and supply of the water, it is proposed to make the following modifications by Re-engineering/Re-designing.
    - i) Project Head works was originally contemplated at Tummidi Hatti, in Telangana with joint borders in Maharashtra with FRL of +152.00 M. Due to the submergence concerns of Maharashtra Government, it has now been proposed to reduce the F.R. Level to + 148.00 M and the scope of the canal system and other components has been modified to suit the entire contemplated and additional ayacut in Adilabad District.
    - ii) The new barrage across river Godavari below the confluence of river Pranhita at Medigadda near Kaleshwaram and two more barrages between Medigadda and Sripada Yellampally Project at Annaram and Sundilla have been finalized to convey the water from Medigadda to Yellampalli Barrage by lift for utilizing the allocated water from Godavari River.
  - (c) Total expenditure incurred on the erstwhile designed project so far is Rs.10,122.53 Crores.
  - (d) The State Government has approached GoI to declare it as National Project.

10.40 | శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లిక్: అధ్యక్షా, మేము కు. అడిగిన ప్రశ్నకి గౌరవ మంత్రివర్యులు డీటెయిల్ ఆస్టర్ ఇచ్చారు. కానీ ఇదే హాస్టల్ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు హామీ ఇచ్చారు, ప్రాణహిత-చేవెళ్లకు సంబంధించిన 152 మీటర్ల ఎత్తు మీద నిర్మయం ఏమీ తీసుకోలేదని అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం నూతనంగా ఏర్పడింది, గోదావరి జలాలకు సంబంధించి మహారాష్ట్రతో నివాదుండి కాబట్టి అగ్రమెంటు అయ్యాం, అంధ్రప్రదేశ్ నుంచి తెలంగాణ విడిషాయి కొత్త రాష్ట్రంగా ఏర్పడింది కాబట్టి మహారాష్ట్రతో అగ్రమెంటు చేసుకున్నామన్నారు. మేము స్వాగతిస్తున్నాం, అది అషరమే. మేడిగడ్ దగ్గర కడతామన్నారు, మాకు అభ్యంతరం లేదు. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సంఘ అయిన వ్యాపోర్స్ ద్వారా సర్వే చేయించడం జరిగింది. మళ్ళీ అదే వ్యాపోర్స్ సంఘకి ఈరోజు మీరు రిప్టక్షరింగ్, రిడైజెనింగ్ చేసే వసులు అప్పగించారు. మేమంతా ఇంజనీర్లు కాదు, మేము నిపుణులం కూడా కాదు. ఎక్స్పర్ట్ అంటే వ్యాపోర్స్ వాళ్లే. వాళ్లు ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారమే ఆనడు ప్రభుత్వం ముందుకు పోయింది. రూ.34 వేల కోట్లతో ఏడు జిల్లాలలో 16 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించేందుకు ప్రాణహిత-చేవెళ్లను అనాడు డిజైన్ చేశారు. ఇప్పుడు మీరు చేస్తున్నదేమిటి - మీరు దాని డిజైన్ మార్పి అదే ఏడు జిల్లాలలో అదే 16 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వాలంటున్నారు, కానీ ఈవిధంగా డిజైన్ మార్పడం వల్ల మొత్తం భిర్చు రూ.43 వేల కోట్లు అపుతోంది కానీ అదనంగా ఒక ఎకరం ఆయకట్టు కూడా పెరగడం లేదు, ఇంతకు ముందు ఎంత ఆయకట్టుందో అంతే వుంది. ఆలర్డీ ఈప్రాజెక్టు మీద రూ.10 వేల కోట్లు భిర్చు పెట్టమని మీరు చెప్పారు. రిఇంజనీరింగ్ కి రూ.10 వేల కోట్లు భిర్చు చేయడం వల్ల మనకి నష్టం జరిగింది. నష్టానికి గురి చేసిన ఆ వ్యాపోర్స్ మీద కేసు పెట్టే ఆలోచన మీకుందా? దాని మీద క్రిమినల్ కేసు పెట్టాలి. ఆనాడు వాళ్లు చెప్పారు కాబట్టి ఆవిధంగా రిపోర్టు ఇచ్చామని వ్యాపోర్స్ వాళ్లు చెప్పడం కాదు. క్రిమినల్ కేసు పెట్టి రికవరీ చేయాలి. రిడైజెనింగ్ వల్ల రూ.34 వేల కోట్లకు బదులు రూ.43 వేల కోట్లు అపుతోంది

ఫిర్మ. మరి ఈభార్యును ఎవరు భరిస్తారు? కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారా? అంటే యన్ అన్నారు.

నాకున్న సమాచారం ప్రకారం రీడిజైన్ చేసి రూ.43 వేల కోట్లు ఈ ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకి భిర్చు చేసి 16 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందిస్తే ప్రతి ఎకరానికి రూ.5 లక్షలు భిర్చు అపుతుంది. This is construction cost. పంపింగ్, ఎలక్ట్రిసిటీ, రికరింగ్ చార్ట్స్ సాలీనా ఎకరానికి రూ.7 వేలు అపుతుంది. కొద్దిగా అటూ ఇటూ ఉండుచ్చు. కానీ సిడబ్బుసి నార్స్ ప్రకారం .. ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి రికరింగ్ చార్ట్స్ ఎంతైతే అపుతుందో దాంట్లో 1.5 వంతు ప్రాఫిట్ రావాలి. ప్రతి ఎకరాకి రూ.7.3 వేలు భిర్చు పెట్టిపుడు ఎంత ఆదాయం రావాలంటే ప్రతి ఎకరాకి రూ.3.5 వేల క్రాప్ రావాలి. కానీ భిర్చు రూ.7.3 వేలు అపుతోంది. డ్రోట్ ఏరియా, ట్రైబల్ ఏరియా ఉంటే 1.1 ఉండాలి. రూ.7.3 వేలు భిర్చు పెడితే రూ.7.3 వేలు లాభం రావాలి. అప్పుడే గపర్చుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ ప్రాజెక్టుని అప్పూవ్ చేస్తుంది. నేను స్పృసిఫిక్ గా అడుగుతున్నదేమంటే - ఎత్తు 152 మీటర్లకు తగ్గుకుండా మేడిగడ్ మీద కట్టండి, అప్పుడు మాకెవరికి అభ్యంతరం ఉండదు, సంతోషంగా ఒప్పుకుంటాం. ఈ విధంగా రెండు, మూడు ప్రాజెక్టులు క్షుగ్గిగోదావరివాటని లిఫ్ట్ చేస్తే వాకేమి అభ్యంతరం లేదు. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే హాస్టల్ మాల్కాడుతూ, అగ్రమెంటు కాలేదన్నారు, మీరేమో అయిపోయింది, అగ్రమెంటు చేసుకున్నామంటున్నారు, దీంట్లో క్లారిటీ లేదు. I am a layman, I am not an engineer. గతంలో వ్యాపోర్స్ సంఘ ఇచ్చిన రిపోర్టులు నాదగ్గర ఉన్నాయి, మీరు డీటెయిల్ ఎంక్యూరీ పెట్టినపుడు వాటిని మీముందు ఉంచుతాను. వ్యాపోర్స్ సంఘ మీద ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తోందో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావుః గౌరవ యల్సపి గారు సమాధానాన్ని పూర్తిగా చూసినట్లు లేరు. మీరు అంగికరించారని వారన్నారు. ఇంగ్లీష్ వెర్నన గానీ, తెలుగు వెర్నన గానీ, నేను చెప్పిందేమంటే - మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వ

ఆందోళనవల్ల ఈస్ట్ యిని 148 మీటర్లకి తగ్గించాలని ప్రతిపాదించడమైంది, it is only a proposal, but we have not agreed for it. సియంగారు ఏదైతే చెప్పారో నేను కూడా అదే చెప్పాను. It has not yet been finalised. మొన్న 19వ తారీఖున మహారాష్ట్రకి చెందిన ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగారు, ఇయన్సిగారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చి మాటల్డి వెళ్లారు. మనం కూడా మాటల్డాము. అమీటింగులో వాళ్లు - 148కంటే ఎక్కువ సనేమిరా మేము ఒప్పుకోం అని వాళ్లు అన్నారు. Next apex meeting ఇరు రాష్ట్రాలకు చెందిన ఇద్దరు ముఖ్యమంతుల మధ్య జరగులని ఉంటుంది. ఆ మీటింగులో తుది నిర్ణయం రావడం జరుగుతుంది. నేను అంటున్నదేమంటే – This is only a proposal.

యల్ఱిబిగిగారు మాటల్డాడుతూ – నేను ఇంజనీర్ని కాదన్నారు. కానీ వారికి అపారమైన అనుభవం ఉంది. గౌరవ సభ్యుల అండర్స్టాండింగ్ కోసం నేను వివరాలు చెప్పవలనిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి కానీ, మాకు కానీ ఎటువంటి భేషజాలు లేవు. నిజానికి అక్కడ 152 మీటర్ల ఎత్తుతో ప్రాజెక్టుని కట్టగలిగితే, మను అనుకున్న 160 టియంసిల నీళ్లు తేచునికి అవకాశం ఉంటే ప్రభుత్వం దానికి సిద్ధంగా ఉంది. దురద్ద షష్ఠాత్మకంతు మంది వ్యక్తులు ఉండ్డేశ్వరురూపుకంగా ప్రజలను ఈవిషయంలో తప్పుదారి పట్టించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మనకి కావలసింది భేషజాలు, పంథాలు, పట్టింపులు కాదు, అల్సిమేటగా మనకి నీళ్లు కావాలి. తెలంగాణ సోయితే, తెలంగాణ కళ్లతో, తెలంగాణ భవిష్యత్తు అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని నీళ్లు ఎలా వస్తాయో అలోచించాలే తప్ప మనం పట్టింపులకు పోరాదు. మేము దాన్ని స్టాట్ చేశాం కాబట్టి అది ఇంతే ఉండాలని మీరు అనడం కానీ, లేదు మీరు స్టాట్ చేశారు కాబట్టి అలా ఉండడానికి వీలు లేదని మేము అనవలనిన అవసరం లేదు. నీళ్ల విషయంలో ఈదేశానికి Central Water Commission is the final authority. CWC వాళ్లు ఒక లెటర్ రాశారు, ఇది వాళ్లు రాసిన లెటర్ ఒక్కినల్ కాపీ(తన చేతిలో ఉన్న లెటర్ని చూపిస్తూ) బేసిక్కగా పొరపాటు ఎక్కడ జరిగింది? ఇది

అంతర్భూతిప్రాజెక్టు. ప్రక్క రాష్ట్రాలతో మాటల్డాడకుండా, ప్రక్క రాష్ట్రాలో మాట మాత్రానికి కూడా ఒప్పందం చేసుకోకుండా, మనకి మనమే 152 మీటర్ల ఎత్తుని ఊహించుకొని, మనకి మనమే నీళ్లు ఉంటాయని ఆలోచించుకొని శంఖుస్థాపన చేసి 24 ప్రాక్టేచర్లకు టెండర్లు పిలిచి, అసలు బ్యారేజీకే దిక్కులేదు కానీ చివరికి రంగారెడ్డి జిల్లాలో కూడా కాలువలు త్రవ్వారు. ఆరకంగా చేయడం వల్ల ఈరోజు మనకి ఇబ్బంది వచ్చింది.

(అంతరాయం)

కనీస అవగాహన లేకుండా, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో మాటల్డాడకుండా ఆరోజు చేశారు.

تیار ہیں آپ، جتنا بولے اتنا پا روانہ ہاں بات کرو۔ بلوہ بھال میں گھنٹات کرنے کے لئے ایک آپ پر بھی معلم ہونا کہا جائے۔ میں تو کھلا کھلا آپ جتنا پڑھے بلوہ لے والا ہوں۔
بے، پیکے کو بھی معلم ہونا کہا جیسا ہے کیا ہو رہا ہے۔ میں تو کھلا کھلا آپ جتنا پڑھے بلوہ لے والا ہوں۔

CWC మనకి ఒక లెటర్ రాసింది. CWC is the authority for our country as far as water allocation is concerned. ఏమి రాసిందంటే – మీరనుకున్న తుమ్మిడిపూటి దగ్గర నీటి లభ్యత అంత లేదు, తుమ్మిడిపూటి దగ్గర 160 టియంసిలు తీసుకపోయే అవకాశం లేదని అంటున్నారు. అక్కడ లభ్యంగా ఉన్న నీళ్లు 165 టియంసిలు. లభ్యతగల 165 టియంసిల నుంచి మనం తీసుకోగలిగింది 70 నుంచి 75 శాతం మాత్రమే, అంటే 110 టియంసిలు వస్తుంది. 152 మీటర్ల ఎత్తుకు కట్టి, ఐదు టియంసిల సామర్థ్యం మనకు వచ్చి, అందులో తీసుకుంటే మనకి 110 టియంసిలు మాత్రమే వస్తుంది. అంటే నీళ్లయితే తక్కువ పడ్డాయి కదా, ఆ 50 టియంసిలకు మనం మరొక చేటికి వెళ్లాలి కదా! It is a must. నీటి లభ్యత చూసుకుంటే ప్రాణహీత కొంచెం erratic గా ఉంటుంది. ఎన్ని రోజుల ప్లాట్ ఉంటుందనే విషయంలో number of days కొంచెం తక్కువగా ఉంటాయి. ఈరోజు మనం ప్రతిపాదించిన మేడిగడ్ విషయానికి వస్తే, అక్కడ ఇంద్రావతి కూడా టైల్ అవతుంది. మూడు వందల రోజులూ నీళ్లు తీసుకునే అవకాశ ఉంటుంది. ఇంద్రావతి నుంచి నీళ్లు తీసుకొని మేడిగడ్ ద్వారా ఎల్లంపల్లికి

తెచ్చుకుంటున్నాం. ఇక్కడ రూ.10వేల కోట్లు ఖర్చుయింది, అదెలా అని మీరు అంటున్నారు. ఇక్కడ మనమేమీ మార్పు చేయలేదు. మారిందేమంటే - తుమ్మిడిహాట్టి నుంచి ఎల్లంపల్లికి నీళ్లు తెచ్చే బదులు మేడిగడ్డ నుంచి ఎల్లంపల్లికి తెచ్చున్నాం. బ్యాలెన్స్ పూరా సేమ్ పై. ఆనాడు మీరు తుమ్మిడిహాట్టి దగ్గర కట్టాలని ప్రతిపాదించింది కేవలం ఆదిలాబాదు జిల్లాలో 5టేల ఎకరాలకు నీటిని అందించాలని ఉద్దేశించినది మాత్రమే. కానీ ఆదిలాబాదు జిల్లాలో చాలా బ్యాలెన్స్ ఏరియా మిగిలిపోయింది. ఆ జిల్లా నుంచి నీళ్లు తెచ్చుకొని ఆ జిల్లాని మరచిపోవడం కరెక్ష కాదని తుమ్మిడిహాట్టి దగ్గర బ్యారేజీ కట్టి తూర్పు ఆదిలాబాదు జిల్లాలో రెండు లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఖ్వాడుం కోసం ఇందులో ఒక ప్రతిపాదన చేసుకున్నాం. అంటే ఆదిలాబాదులో 1.5లక్షల ఎకరాలకు అదనంగా నీళ్లు ఇస్తున్నాం.

మీరు రూ.80వేల కోట్లు అవుతోందనే మాట అన్నారు. మిమ్మల్ని నేను ఆరోపించను కానీ 2007లో రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకి రూ.17,875 కోట్లు శాంక్ష్మ చేస్తూ జీ.బి. జారీ చేశారు(తన దగ్గర ఉన్న జీ.బి. కాపీని చూపిస్తూ). 2008లో రూ.35,800కోట్లు అని అన్నారు. ఒక సంవత్సరం కాలంలోనే డబుల్ అయింది. ఎందుకు పెరిగింది? నేను మిమ్మల్ని అడగడలుచుకోలేదు. ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్మెంటు చెప్పాలి. ఖమ్మం జిల్లాలో ఏదైతే పొరపాటు జరిగిందో అదే ఇక్కడ జరిగింది. 160టీయంసిల నీళ్లు తేవాలి, 16లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లివ్వాలనుకున్నారు ఆనాడు. కానీ కేలం 11టీయంసిల సామర్థ్యం గల రిజర్వ్యూయర్లను మాత్రమే కట్టారు. 11టీయంసిల సామర్థ్యంతో 16లక్షల ఎకరాలు పొరుతుందా? నేను చెపులేదు, ఇదిగో సిడబ్లూసి లేఖ(తన చేతిలో ఉన్న లేఖను చూపిస్తూ). కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే ఈ లేఖ రాశారు. అందులో ఏమన్నారంటే besides these tanks, there is a requirement of artificial reservoirs also around project area either by increasing the erosion of capacity of existing tanks or by creating additional new tanks. 160టీయంసిలు మీరు వాడుకోవాలంటే ఉన్న

రిజర్వ్యూయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకోండి లేదా కొత్త రిజర్వ్యూయర్లనై కట్టండి అని చెబుతూ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే సిడబ్లూసి లేఖ రాశింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత రేపటి తెలంగాణ అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 11టీయంసిల సామర్థ్యాన్ని 167టీయంసిలకు పెంచుదామనే ప్రణాళిక రాపొందించారు. ఎక్కడ 11టీయంసిలు, ఎక్కడ 167టీయంసిలు? అంటే దాదాపు 15వైమ్మీ మనం రిజర్వ్యూయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకోంటున్నాం. మేడిగడ్డ-19టీయంసిలు, అన్నారం-11 టీయంసిలు, సుం దిళ్ల-5టీయంసిలు, మేడారం- 0.58 టీయంసిలు, పత్రిపాక-5.5 టీయంసిలు, మల్లక్కపేట- 3టీయంసిలు, అనంతగిరి-3.5 టీయంసిలు, హివావ్స్ బాద్-0.8 టీయంసిలు, కొమరెల్లి మల్లస్వసాగర్ -50 టీయంసిలు, కొండపోచమ్మ-20టీయంసిలు, కామారెడ్డి ఏరియాలోని బస్వాపూర్-11టీయంసిలు, గంధమల్ల-5టీయంసిలు, కొంచెంచెరువు-5టీయంసిలు, మోతె-2.9టీయంసిలు, గుజ్జల్ల-1.5టీయంసిలు, కాటేవాడి-5టీయంసిలు, కావారెడ్డి ఏరియాలోని తలవెట్ల-5టీయంసిలు, కాచాపూర్-2.5టీయంసిలు, తిమ్మక్కపల్లి-3 టీయంసిలు, ఇసాయిపేట-2.5 టీయంసిలు ఈరుకుగా 167 టీయంసిల వరకు రిజర్వ్యూయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకుంటున్నాం. దాదాపు 300రోజులూ మేడిగడ్డలో నీటి లభ్యత ఉంది. ఈ రిజర్వ్యూయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకుంటే, నీళ్లు తెచ్చుకుంటే బుప్పేండంగా రెండు పంటలు పండించుకునే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల రిజర్వ్యూయర్ల సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవడం జరుగుతోంది. తుమ్మిడిహాట్టి దగ్గర ఒక రోజుకి 1.08టీయంసిల నీళ్లు తీసుకోవాలని ఆరోజు అన్నారు, కానీ ఈరోజు మూడు టీయంసిలకు ప్రణాళికమేసుకొని ప్రతిరోజు రెండు టీయంసిలు తీసుకోబోతున్నాం. గ్రావిటీక్సెల్ కానీ, పంపింగ్ స్టేషన్ నిర్మాణాలను గానీ మూడు టీయంసిలకు మనం డిజైన్ చేశాం. భవిష్యత్తులో కృష్ణాసదిలో నీళ్లు తగ్గినపుడు, ఈప్రాంతానికి నీళ్లు అవసరమైతే మూడు టీయంసిలు తీసుకరావడానికి మనం ప్రణాళికమేసుకున్నాం,

రిజర్వెయర్ల సామర్థ్యాన్ని పెంచుకున్నాం. పంపింగ్ స్టేషన్ సామర్థ్యం పెంచుకొని, ఎక్కువ నీళ్లు తెచ్చుకోవడానికి ఈరోజు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది.

అధ్యక్ష, కొన్ని ఇన్నిడెంట్స్ గౌరవ మిత్రులకు తెలియాలి. 2007లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వాళ్ల ప్రాణహిత-చేష్టకి శంఖుస్థాపన చేశారు. 2014వరకు ఏడు సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీనే అధికారంలో ఉంది. ఆ ఏడు సంవత్సరాలు మహారాష్ట్రలో, ఆంధ్రప్రదేశ్లో, కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీనే అధికారంలో ఉంది. మూడు చోట్ల కాంగ్రెస్ పార్టీనే అధికారంలో ఉన్నా కూడా మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని మీరెందుకు 152మీటర్లకు ఒప్పించలేకపోయారని అడుగుతున్నాను.

اپا لامبا پوچھئی، اس لئے میں بول رہا ہوں۔ مت بولو بولے تو میں بیٹھ جاتا ہوں۔ ان کوئی میں بولنے کے بعد اگر کچھ بولا
پوچھ لئے کچھ کیا یا؟ You are satisfied.-

నిజంగా మీరు ఆరోజు వాళ్లని ఒప్పించి అగ్రిమెంటు చేసుకొని ఉంటే ఈరోజు అనలు ఇష్టాన్ నే ఉండేది కాదు కదా! ఏడు సంవత్సరాల పాటు మూడు చోట్ల కాంగ్రెస్ పార్టీనే అధికారంలో ఉంటే ఎందుకు మీరు ఆరోజు అగ్రిమెంటు చేయలేదు? నీళ్లు మళ్లీ ఈరోజు బయట ఏమి ప్రచారం చేస్తున్నారంటే - వాళ్లేదో ఆరోజు 152మీటర్లకు అగ్రిమెంటు చేసినట్లు, మా టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మేమేదో దాన్ని 148మీటర్లకు తగ్గించినట్లుగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఏదో అన్యాయం జరిగిపోయిందని ప్రచారం చేస్తున్నారు. అనలు మీరెప్పుడు చేశారు, మూడు చోట్ల మీ పార్టీనే అధికారంలో ఉండగా ఎందుకు చేయలేకపోయారు? మీరు చేసి ఉంటే తగ్గించవలసిన అవసరం మాకేముంది? ఒకటి-మీరు చేయలేదు, రెండు-నీటి లభ్యత తక్కువగా ఉంది, టెక్కికల్గా మన ఎక్కువనీరు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మూడు-రిజర్వెయర్ల తక్కువగా కట్టరు, రిజర్వెయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకోవని సిబ్బునీ వాళ్లు చెప్పారు కనుక మనం రీఇంజనీరింగ్ చేశామే తప్ప మాకు వేరే ఉద్దేశ్యం లేదు.

2007లో మీరు దీన్ని శాంకన్ చేస్తూ జీ.బి. జారీ చేసి దీనికి సంబంధించి మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో చేసిన ప్రయత్నాలే మంటే - మహారాష్ట్రో మొదటి సమావేశం 5.5.2013న, రెండో సమావేశం 21.01.2013న, మూడో సమావేశం 15.10.2013న, నాలుగో సమావేశం 20.04.2014న నిర్వహించారు. ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన ప్రయత్నం ఏమంటే కేవలం నాలుగు సమావేశాలు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో నిర్వహించటం. అండర్ స్టోండింగ్ లేదు. టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఫస్ట్ నేనే మహారాష్ట్రకి పోయాను. అప్పటికి ఇంకా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే ఉంది అక్కడ. మా సెక్రటరీ జోఫీగారు, అడ్యూయిజర్ .. అందరమూ వెళ్లి అక్కడ మినిష్టర్గారితో, సెక్రటరీ గారితో మాట్లాడాము. అప్పుడు వాళ్ల ఏమన్నారంటే - మాకు ఇంకొక ఆరు నెలల్లో ఎలక్షన్ ఉన్నాయి, మేము ఒప్పుకునే ప్రశ్న లేదు. మేము దాని గురించి మాట్లాడనే మాట్లాడం పో అన్నారు. నేను రెండుసార్లు వెళ్లాను. అప్పుడును కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన ఇరిగేషన్ మినిష్టర్ గారితో రెండుసార్లు మాట్లాడాను. వాళ్ల ఏమన్నారంటే - మేము ఇప్పుడు డైపస్ట తీసుకోలేం, మాకు ఎలక్షన్ ఉన్నాయి..

ہماری ایک پوری ہے۔ تمہاری کرتے، جب کا گھریں خوبی تھی، جب تھی ہم نے ایک بیل کا تاباہی کرن لے گئی
نے جسے ایک بیل رہا۔ ہم ہمانے کاسال یعنی بیل کرن لے گئے ایک بیل رہا، اس وقت جب نظر کرنے والے بھائی صاحب کو
ہماں کے چھپے نظر پڑ جو جو بان صاحب نے بیل کا تاباہی ہمانے کاسال یعنی بیلے ہے۔ جسے اسی وقت کہ رہا تھا ماں کے
میں؟

The then Hon'ble Chief Minister of Government of Andhra Pradesh Sri N. Kiran Kumar Reddy had written a letter to the Government of Maharashtra. There was a reply for the said letter from Mumbai. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాసిన లెటర్ ఏమంటే the Government of Andhra Pradesh has undertaken a considerable work on the project ultimately presuming the full reservoir level of the barrage across river Pranahita. మీకు మీరే ఉపహారం కాదుతున్నారని అన్నారు. It is also requested the Government of Andhra Pradesh not to proceed with unilaterally decided lay outs and control levels as it may lead

to unfruitful expenditure. మీకు మీరే నిర్దయించుకొని ప్రాజెక్టు కట్టడం వల్ల మీరు పెట్టే ఖర్చుంతా వ్యధా అవుతుందని మహరోష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు మనకి లెటర్ రాశారు. దానికి మన ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ఆరోజు రాసిన లెటర్ ఏమంటే - "that I am writing this letter to assure you that the Government is fully conscious about the concerns of the Maharashtra Government regarding the project and is committed to address all the concerns in a most positive and constructive manner". మీరు చెప్పినట్లుగా మేము వింటాం, మీ సమయాలన్నీ పాజిటివ్ గా పరిష్కరిస్తామని ఆనాడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు లెటర్ రాశారు.

11.00] అధ్యక్షా, దీనినిబట్టి ఏమి అర్థం అవుతుందంటే, ఈ మాడు ప్రాంతాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్, మహరోష్ట్రరాష్ట్రాల్లో మరియు కేంద్రంలో కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏడు సంపత్తరాలు అధికారంలో ఉండి కూడా ఏమీ చేయలేకపోయారు. మొదటే నేను చెప్పినట్లు, మీరు చేయలేకపోయారు, మేము చేస్తున్నామనే విషయాల్లోకి పోడం లేదు. మనకు ఫోఫ్జాలు వద్దు. తెలంగాణ అవసరాలు ముఖ్యం, తెలంగాణ ప్రజల భవిష్యత్తు ముఖ్యం. రోజూరైతు ఆత్మహత్యలు జరుగుతుండా ఏనీటిగురించి అయితే కొట్టాడామో, ఆనీటిని తెచ్చుకోవడం ముఖ్యం. కనుక, మనం పంతాలకు పట్టింపులకి పోకుండా మనకు ఎక్కువనీరు ఎక్కడ లభ్యమవుతుందో, అక్కడి నుండి నీటిని ఎలా తెచ్చుకోవాలనే ప్రయత్నమే ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది తప్ప, ఎటువంటి తారతమ్యాలు లేవు. మీరు ప్రపోజ్ చేసినటువంటి స్థలాల్లో నిర్మించద్దు అనేటువంటివి ఆలోచన గానీ, అటువంటి అవసరం గానీ మాకు లేదు.

ఏడేళ్లలో కాంగ్రెస్ పార్టీవారు మహరోష్ట్రప్రభుత్వంతో నాలుగు సమావేశాలకు హజురైతే, నేను ఈ శాఖా మంత్రిగా బాధ్యతలు తీసుకున్న తరువాత మహరోష్ట్రలోని ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీటిని తీసుకోడానికి, ఆ ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడానికి దాదాపు ఏడు నుండి పది సమావేశాల్లో పాల్గొన్నాను. మీరిన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా కూడా అదే పదహారు లక్షల ఎకరాలకు

నీరు పారుతుంది కదా అని కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు అన్నారు. కానీ, మేము రీ-ఇంజనీరింగ్ లో చాలా దూరదృష్టితో ఆలోచించాము. ఎన్ఱెర్ ఎన్ఱెపికి అసలు నీరే రాలేదు, త్రాగడానికి కూడా నీరే లేదు. నిజాం సాగర్ ప్రాజెక్టు ఎండిపోయినటువంటి విషయం గౌరవ ఎల్పిపి గారికి తెలుసు. అందువల్ల, మేము ఆలోచిస్తున్నది ఏమిటంటే, 16లక్షల ఎకరాలకు నీర్లొవ్వడంతోపాటు, ఇప్పటికే వేల కోట్ల రూపాయలతో ప్రాజెక్టులు ఏవైతే నిర్మించుకున్నామో, ఆ ప్రాజెక్టుల క్రింద మరో 17లక్షల ఎకరాలకు నీటిని ఇచ్చి stabilization చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం రీ-ఇంజనీరింగ్ లో పొందువరచుకోవడం జరిగింది.

ఇప్పటికే మనం ఎల్లంపల్లి కావచ్చు, మిడ్ మానేరు కావచ్చు, లోయర్ మానేర్ డ్యామ్ కావచ్చు, నిజాంసాగర్ కావచ్చు, ఎన్ఱెర్ ఎన్ఱెపి కావచ్చు, సింగారు లాంటి ప్రాజెక్టులపై వేల కోట్ల ఖర్చు పెట్టాము. ఎగువన మహరోష్ట్ర, కర్కాటక ప్రభుత్వాలు బ్యారేజీలు నిర్మించినందువల్ల అటు కృష్ణాలో గానీ, ఇటు మంబీరాలో గానీ, గోదావరిలో గానీ నీరు రావడం లేదు. ఇంద్రావతిలో నీరుంది. ఎవరూ టైల్వే చేసే అవకాశం లేదు. అక్కడ మొత్తం అటువి ప్రాంతం ఉంది. ఇంత కరవు కాలంలో కూడా ఈ సంపత్తరం కూడా ఇంద్రావతి నుండి 1400టిఎసీల నీరు సముద్రంలో కలిపిపోయింది. ఆ నీటిని వినియోగించుకొని కట్టుకున్న పాత ప్రాజెక్టులకు పూర్వవేషమం తెచ్చి షైబిలైజేషన్ చేసుకోవడంతోపాటు, ఇప్పుడు మనం అనుకున్న 16లక్షల ఎకరాలకు పక్కగా నీళ్ల తెచ్చుకున్న ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇక్కడ మనం చేస్తున్న గొప్ప పని ఏమిటంటే, ఏదైతే 167టిఎసీల రిజర్వ్యాయర్లు మనం కట్టుకున్నామో, వాటికి off season లో నీళ్ల తెచ్చుకోగలిగితే తెలంగాణలో రెండు వంటకు కూడా నీరిచ్చి మరో కోస్టీము లాగా, మరో గోదావరి జిల్లాల లాగా ఉత్తర తెలంగాణమ మార్పుకునేటువంటి అవకాశం గురించి ఈ ప్రభుత్వం దూరదృష్టితో ఆలోచిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

اپ کے ضلع کو کچھ بھی پانی نہیں آیا۔

తెలంగాణలో బుహ్యండమైన భూములున్నాయి. గోదావరి నీరు వ్స్టే అద్భుతంగా పంటలు పండుతాయి. అందుగురించి గౌరవభ్యాలకు మళ్ళీ మనవి చేసేదేమిటంటే, ఇది 152మీటర్లు, 148మీటర్లు అనేదానికంటే, సిడబ్లూస్ ని చెప్పిన దాని ప్రకారంగా నీటి లభ్యతనే తక్కువగా ఉన్నది. ఒకటేమీటంటే, మహారాష్ట్రవారు 152మీటర్లకి ఒప్పుకోవడం లేదు. వారు ఒప్పుకున్న మనకు మేడిగడ్డ తప్పనే తప్పదు. ఇక్కడ తవ్వి, అక్కడ తవ్వి నిధులంతా వ్యథ చేసుకునే బదులు వాళ్ళ ఒప్పుకోనప్పుడు, నీటి లభ్యత తక్కువ ఉన్నప్పుడు అది ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు పరిమితం చేసుకొని అక్కడ రెండు లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చుకుంటే బాగుంటుంది. మనకు ఎక్కువ నీటి లభ్యత మేడిగడ్డ దగ్గర ఉంది గనుక ఆ నీటితో కట్టిన ప్రాజెక్టులకు పూర్వ వైభవం తెచ్చుకొని అనుకున్న 16లక్షల ఎకరాలకు ఒకేపంటకు కాకుండా రెండు పంటలకు నీళ్ళ ఇచ్చుకునే విధంగా రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకోవడం కోసమే రీ-ఇంజనీరింగ్ తప్ప, ఇందులో వేరే ఉధేశ్యం లేదు. పెట్టిన భర్యును 99శాతం నీటి ద్వారా పొందేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. మనం చేసిన మార్పు ఎల్లంపల్లి ముందే తప్ప, ఎల్లంపల్లి నుండి అంతా సేమ ఉంది. ఎల్లంపల్లి నుండి మిడ్మానేర్ తేవడం గాని, మిడ్మానేర్ నుండి కొండపోచమ్మ సాగర్ తెచ్చుకోవడం గాని ఏదీ మారడం లేదు.

ప్రభుత్వం ప్రాదురూపకు మంచినీటిగురించి కూడా ఆలోచన చేస్తున్నది. పోమీర్ పీట ప్రాంతంలో ఒక రిజర్వాయర్ నిర్మించుకొని దానికి కొండపోచమ్మ సాగర్ నుండి నీటిని తెచ్చుకొని అక్కడిముండి ప్రాదురూపకే గ్రావిటీ ద్వారా 20టెంసిల నీటిని అందించాలనే ఆలోచనతో దీనిలో పొందుపరుచుకోవాలని ప్రభుత్వం ఆలోచించింది. ఇందులో ఎవరికీ ఎటువంటి అనుమానం అవసరం లేదు. ఎవరికీ ఎటువంటి అనుమానాలున్న మేము నివృత్తి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అనుమానాలను నివృత్తి చేయడానికి మా సలహాదారు విద్యాసాగర్ రావు గారు, ఇంజనీర్-ఇన్-చిఫ్ గారు ఉన్నారు. ఎవరి అనుమానాలపైనా కూడా ఎన్నిసార్లయినా చర్చించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

ఎవ్వరైనా మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇస్తే స్వీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అంతిమంగా మనందరం కలసి తెలంగాణము సస్యశ్యామలం చేసుకోవాలి. నీటి కొరకు పోరాడి ఏ తెలంగాణానైతే తెచ్చుకున్నామో, ఆ నీటిని తెలంగాణకు అందించాలి.

గౌరవ ఎల్సిపి గారు cost benefit ratio గురించి మాటల్డారు. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎత్తైన భూభాగంలో ఉన్నది. మనకు లిప్పు తప్ప, ఇంకో మార్గం లేదు. దేశంలో ఉన్నటువంటి 29 రాష్ట్రల్ని మూడు రాష్ట్రాల మంత్రులతో కేంద్రు ఒకసబ్ కమిటీవేస్తే, అందులో నేను కూడా సభ్యించా ఉన్నాను. ఇతర రాష్ట్రాలతో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని మీరు పోల్చుకూడదని, ఈ cost benefit ratio తగ్గించాలని అందులో కూడా నేను మాటల్డాడడం జరిగింది. మెదక్ జిల్లాకో, నిజామాబాద్ లోని కామారెడ్డికి నీళ్ళ తీసుకుపోవాలంటే మేడిగడ్డ నుండి 400మీటర్ల ఎత్తులో నీటిని ఎత్తితే తప్ప కామారెడ్డికి నీళ్ళ రావు. అలా 400మీటర్ల ఎత్తుకు నీటిని ఎత్తాలంటే 1:1 cost benefit ratio తెలంగాణ రాష్ట్రానికి రాదు గనుక relaxation ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. North-Eastern States లాంటి ధీల్లీ ప్రాంతాల లాంటి కొన్నింటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం relaxation ఇచ్చింది. తెలంగాణ రాష్ట్రానిది కూడా ఒక ప్రత్యేకమైన పరిస్థితి. ఇక్కడ నీటి గురించి ఒక ఉద్యమం చేసి తెలంగాణము తెచ్చుకున్నాం. ఇలాంటి రాష్ట్రాల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని cost benefit ratioలో relaxation ఇవ్వాలని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండెషన్ ఇస్తున్నాము. దానికోసం కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ యం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, 152మీటర్లలునా, 148మీటర్లలునా మాకేమి అభ్యంతరం లేదని ఏదైతే మంత్రిగారు అన్నారో, దానికి నేనే స్పాగతిస్తున్నాను. కాక్షాతే ఈ ప్రాజెక్టులో 18 అనుమతులను తీసుకున్నారా, లేదా అనేది చెప్పాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ కాపీ కూడా కావాలని అంటే నేను గౌరవ మంత్రిగారికి పంచిస్తాను.

ఈ ప్రాజెక్టు కెనార్స్ పూర్తిగా ట్రైబెల్ ప్రాంతాల నుండి డిజైన్ చేయడు జరిగింది. అందులో ఖంతకముందు ఉన్నటువంటి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు 58శాతం ఇస్తుంటే, దానిని ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం 12శాతం కలిపి మొత్తంగా 70శాతం హేచ్ కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులిచ్చే విధంగా చేశారు. దానిలో 50శాతం నీటిని వాటర్ గ్రిడ్ కి కేటాయించారు. ఈ ప్రాణహిత చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు డిజైన్ చేసినప్పుడు including ప్రాణహిత-చేవెళ్ల వరకు వచ్చే విధంగా డిజైన్ చేశారు. ఆ డిజైన్ ని అన్ని ప్రభుత్వాలు ఒప్పుకున్నాయి. దానికి నుమారు 18 అనుమతులు వచ్చాయి. మహారాష్ట్ర ప్రాంతంలోని మూడు గ్రామాలు ముంపుకు గురవుతున్నట్లు ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రులకు తెలుసు. కానీ, ఆ ముంపుకు గురవుతున్న ప్రాంతాలకి కొద్దిగా ఎక్కువ కాంపెనీసేఫ్స్ ఇస్తోమంటే రెండు ప్రభుత్వాలు ఒప్పుకునే విధంగా డిబేట్ జరిగిన మాట వాస్తవమా, కాదా తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు డిజైన్ మొత్తాన్ని ప్రక్కన పెట్టించి రీ-డిజైన్ చేయడం వల్ల జాతీయ ప్రాజెక్టు కాకున్నప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చేటువంటి 70శాతం నిధులు వచ్చే అవకాశాలు పోతున్నవా, లేదా అనే విషయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షుడు, ఇప్పుడు 30టిఎంసీల నీరు వాటర్ గ్రిడ్ కి కేటాయించి రూ.40వేల కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఇందులో 50టిఎంసీల నీరు ప్రాణహిత చేవెళ్ల నుండే వస్తుంది. దానిని మనం చేయడం వల్ల ప్రభుత్వానికి గానీ, ప్రజలకు గానీ నష్టాడా! ఇప్పుడు ఉన్న నిధులు ఒక్క ఇరిగేస్సుకే కేటాయించడం వల్ల ఇక్కడండే పేద ప్రజలకు నష్టమా, కాదా? మనం గొప్పల కోసమని పోయి వచ్చే దానిని పొడగొట్టుకొని రీ-డిజైన్ చేయడం వల్ల రూ.90కోట్ల ప్రజాధనం వృథా అవుతుందా, లేదా దీనిని ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచించడం లేదో తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, ఎవరికీ ఏ సందేహం ఉన్న రాష్ట్రపయోజనాలు ముఖ్యం. ఎప్పుడైనా, ఏ ఫోరంలోనైనా చర్చించేందుకు సిద్ధం అన్న దానికి ఆహ్వానిస్తున్నాను. 152మీటర్ల ఎత్తు నిర్మిస్తే 80కిలోమీటర్ల గ్రావిటీలో నీరు వస్తుంది. ఖర్చు కూడా తగ్గుతుందని నిపుణులందరూ, అఖిల పక్షాల వారు కోరుతున్నారు. 148మీటర్ల ఎత్తు నిర్మించడం వల్ల డిస్ట్రిబ్యూట్ వస్తుంది. మేము అట్లా పోవాల్సి వస్తుందని ప్రభుత్వం అంటున్నది.

ఇందిరాసాగర్ ప్రాజెక్టు నిపయంలో ప్రక్క రాష్ట్రంతో ఎందుకు గొడడ అనిరీ-డిజైన్ చేశామని చెప్పారు. పోలవరం రీడిజైన్ చేయాలని శాసనసభలో, శాసనపరిషత్తులో తీర్మానం చేశాం. దానిని ప్రక్కన పడేశారు. రెండు బ్యారేటీలు నిర్మిస్తే మేము పోలవరానికి కూడా వ్యతిరేకం కాదని చెబుతున్నాము. అది పూర్తిగా వదిలేశారు. నేను చాలా బాధితో చెబుతున్నాను. ట్రైబెల్ పాపులేప్స్ గానీ, నాన్ ట్రైబెల్ పాపులేప్స్ నిపయంలో భవిష్యత్తులో తెలంగాణ ప్రభుత్వం జవాబుదారి కావాల్సి ఉంటుంది. దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుంది?

కేంద్ర జలమండలిలో అంతర్ రాష్ట్ర వ్యవహారాలు చూసే విభాగం ఐసెస్ ఎం డైరెక్టరీ అని ఒకటి ఉంటుంది. వారు లేట్స్ట్ గా ప్రస్తుతం ఏమి అడుగుతున్నారు? ప్రైడ్కాలజీ డైరెక్టరీ ఏమి అడుగుతోందే విషయాలపై ప్రభుత్వం చౌరా తీసుకుంటున్నది. ప్రధానమంత్రి గ్రామ సించాయ్ యోజన క్రింద అంతర్ రాష్ట్ర వ్యవహారాలు పరిష్కరించుకొనే పద్ధతిలో అడుగులు మేస్తున్నారు. తప్పనిసరిగా అందరు కేంద్రం వద్దకు కలిసి పోదాం. జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీర్మానం చేద్దాం. ఇది మీరు ఎందుకు చేయాల్సి వస్తుంది. ఇంత పెద్ద ఎత్తున గోల ఎందుకు వస్తుంది అనే వాటిపై ప్రత్యేకంగా జవాబివ్వాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

గౌరవ మంత్రి వర్యులు బెనిఫిట్ ఆఫ్ కాస్ట్ గురించి చెప్పారు. నేను దానిలోకి పోను. రూపాయి పెడితే రూపాయిన్నర రావాలి. అక్కడి కొమిటీ సభ్యుడిని కాబట్టి ప్రభుత్వం ఏదో రికమెండ్స్ అడుగుతుండని అన్నారు. అది సక్షేపించాలని కోరుకుంటున్నాను.

కానీ, పోలవరానికి ఒక న్యాయం, ప్రాణహిత-చేవెళ్లకి ఒక న్యాయం ఏమిటి? దయచేసి ఆ దిశలో కూడా ఆలోచించాలి. రీ-డిజెన్ అని ఇక్కడ రికార్డు చేశారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు డెలిగేషన్ లీడ్ చేస్తామని చెప్పారు. ఖమ్మం జిల్లా విషయంలో అందరిది ఒకటే ఆలోచన. అక్కడ చెంపుల్ మనసిగిపోతుంది. రెండు బ్యారేజీలు కట్టండి.

శ్రీ టి.హార్ష్ రావు : అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు శ్రీయం. రంగారెడ్డి గారు సత్యదూరమైన మాటలు చెప్పారు. తామేదో 152 మీటర్లు చేసుకొచ్చామని అంటున్నారు. ఏదేండ్లు ఛిల్లిలో, మహారాష్ట్రలో మరియు అంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉండి కేంద్రంలో ఒప్పించలేదు. విలువైన సమయాన్ని వారు వృథా చేసి ఇంకో ఏదేండ్లు మమ్మల్ని వృథా చేయమంటారా? నీళ్లు తెచ్చుకుండామా? మీరు ఏదేండ్లు ఖరాబు చేస్తే, మేము ఇంకో ఏదేండ్లు ఖరాబు చేయాలా?

తామేదో 152 మీటర్లకు తీసుకుపోయామనే తప్పుడు వాదను వారు చేయడం మంచిది కాదు. వారు చేయలేక పోయిందు, వారు చేయలేరు. అవకాశం ఉండి కూడా ఆరోజు మిన్ అయ్యాము. జాతీయ ప్రాజెక్టుగా వారేదో డిక్సెర్ చేపిస్తే, ఈరోజు ఏదో తెలంగాణ ప్రభుత్వం పోగొడుతుండ్రుట్లుగా మాటల్లాడడం జరుగుతుంది. నిజంగా గనుక తెలంగాణ మీద అంత ఫ్రీము ఉంటే ఆరోజు ఛిల్లిలో మీ చేతిలో అధికారం ఉండి కూడా ఎందుకు ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా గుర్తించలేకపోయారు? వారు మాటల్లాడుతున్నది ఎట్లా ఉందంటే, మేమేదో జాతీయ ప్రాజెక్టును సాధించాము, మీరు దీనిని మార్పుడం వల్ల అది రాకుండా పోతుందనేటువంటి ఓ తప్పుడు మేస్టేజ్సను, తప్పుడు సమాచారాన్ని సభకు ఇచ్చినారు.

18 క్లియర్స్ లు సాధించామని వారు ఇంకో మాట అన్నారు. 18 కాదు అధ్యక్షా, కేవలం ఐదు క్లియర్స్ లు మాత్రమే వచ్చాయి, 18 రాలేదు. ఒక జాతీయ ప్రాజెక్టు రావాలంటే 18 క్లియర్స్ లు కావాలి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్న ఏదేండ్లలో అనుమతులు పొందినిఁ కేపండ ఐదు మాత్రమే. ఇంకో 13 అనుమతులు పెండింగ్లో ఉన్నని.

ఎన్వోరాన్ మెంటల్ క్లియర్స్ రావాలంటే, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం అక్కడి కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో అక్కడి ప్రజల మధ్య చర్చించి ఎన్వోరాన్ మెంటల్ క్లియర్స్ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తే అప్పుడు ఎన్వోరాన్ మెంటల్ క్లియర్స్ విషయంలో మన పైల్ పోతుంది. మహారాష్ట్ర వాళ్లు పబ్లిక్ హియరింగ్ ఇస్తరా? మహారాష్ట్రలో పబ్లిక్ హియరింగ్ పెట్టి, అక్కడి ప్రజలు క్లియర్స్ ఇవ్వాలంటే, కేవలం మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటే తప్ప, మహారాష్ట్రలో పబ్లిక్ హియరింగ్ అనేది సాధ్యం కాదు.

మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం పబ్లిక్ హియరింగ్ పెట్టి ఎప్పటిదాకానైతే క్లియర్స్ ఇవ్వదో, అప్పటిదాక ఛిల్లిలో ఎన్వోరాన్ మెంటల్ క్లియర్స్ రాదు. అంటే మీరు ప్రాణ్కాలిటీ ఆలోచించండి. నేను ఛాలెంబ్ చేస్తున్నా, ఒకవేళ మీరు చెప్పినట్లు 18 క్లియర్స్ లు వచ్చినట్లయితే నేను రాజీనామాకు సిద్ధం. 18 క్లియర్స్ లు రాకపోతే గౌరవ సభ్యులు శ్రీయం. రంగారెడ్డి రాజీనామాకు సిద్ధంగా ఉన్నారా? నేను రెడీగా ఉన్నాను. ఒకవేళ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 18 క్లియర్స్ లు తెచ్చి ఉంటే, మీరు జాతీయ ప్రాజెక్టు తెచ్చి ఉంటే, 152 మీటర్లకు ఒప్పించి ఉంటే, మీరు చూపించండి. నేను రాజీనామా చేస్తాను. లేదూ, మీరు చెప్పింది తప్పయితే విత్తడా చేసుకుంటే మీకు గౌరవం. లేకపోతే రాజీనామా చేయండి.

శ్రీ వంహావుద్దీ ఆలి పట్టీర్ : అధ్యక్షా, ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు అనుమతుల కాపీ గౌరవ మంత్రివర్యులకు, మీకు మా డెప్యూటీ లీడర్ శ్రీ యం. రంగారెడ్డి పంపించడం జరిగింది.

میک ہے، پانچ چھوٹا، جنچ معلوم ہے، میں نے نی ریسوس ہے، میک ہے، 18 کو گومت آندر پر دش مسلسل سوال کر رہی ہے۔ اس کو پانچ آیا اور بھی نیا لیں ہیں، Reorganization Bill کے اندر تکمیل کے اندر رہیں ہیں، assurances permission کے National Project کے اندر یا 4,000 MW power کے benefit کے اندر یا چھپے لے جائیں گے۔ اس وقت میں جگہ میں اس طریقے سے روزانہ challenges کریں گے ایک سال کے اندر اپ کے پورے نسل کی ministry خالی ہو جاتی ہے۔ پھر کوئی پورا خالی ہونا پڑتا ہے ایسے challenges کو بہت لختے رہتا ہے۔ suggestion رے رہا ہے۔ مجھے بھی سوال کرنے دیجئے۔

శ్రీ టి. హారీష్ రావు : అధ్యక్షా, గౌరవ ఎల్సిపి గారు రీ-ఆర్గానేజెసన్ యాక్సులో ప్రాణహిత ప్రాజెక్టుకి జాతీయ హోదా ఇచ్చామని చెప్పారు. అది లేదు. క్యాటగారికల్గా జాతీయ ప్రాజెక్టు ఇస్తామనే విషయాన్ని పరిశీలించాలని ఒక పాసింగ్ రిమార్క్ ఉంది. పోలవరానికి ఉన్నంత ప్రొంగ్గా మన ప్రాణహితకు పెట్టలేదు. ఆరోజే మనకు ఆన్యాయం జరిగింది. రాష్ట్ర విభజన సందర్భంగా మనం ఎంత పోరాడిష్టపుటికీ కూడా ప్రాణహిత-చేవెళ్లకు జాతీయ హోదా ఇస్తామని స్పష్టంగా ఆరోజు పెట్టలేదు. నాకు వేరే ఉద్దేశ్యం లేదు. నేను అంత గట్టిగా ఎందుకు మాటల్లాడానంటే, మేము జాతీయ ప్రాజెక్టు తేస్తే తెలంగాణ ప్రభుత్వం పొడగొట్టిందని పదే, పదే ఘజల్లోకి ఒక తప్పుడు మెన్సేబ్జని పంపిస్తున్నారు. మేము 152కు తేస్తే, విఫ్లేచ్ దో 142కు తగ్గించారని, మేము 18 అనుమతులకు క్లియర్స్‌లు తేస్తే విరేదో చేయలేక పోతున్నారని ఒక తప్పుడు మెన్సేబ్జని పంపిస్తున్నారు. ఒక అబద్ధాన్ని వందసార్లు మాటల్లాడితే అది నిజం అవుతుందనే చందంగా ఒక గోబిల్స్ ప్రచారం జరుగుతుంటే కొంత బాధతోటి నేను చాలెంజ్ వేశాను తప్ప, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ యం. రంగారెడ్డిగారు అంటేనాకు చాలా ప్రేమ ఉంది. నేనది వారి విజ్ఞతకే వదిలివేస్తున్నాను.

నిజామాబాద్ పట్టణంలో ట్రాఫిక్ సమస్య

ప్రశ్న నెం. 1361(70) శ్రీ ఆర్. భూపతి రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి., గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ) నిజామాబాద్ పట్టణంలో విస్తృతంగా ట్రాఫిక్ విపరీతంగా పెరిగినందుకు రద్ది సమయాలలో సమాధమణ్ణున క్రమబద్ధికరణ, పర్యావ్హకాలమందున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి ;

ఇ) రోడ్డు పక్కల అనధీక్షత పారింగును నివారించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రి (శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి) అ) అవునండి.

ఆ) 1) రద్ది సమయాలలో 28 జంక్షన్ వరకు ట్రాఫిక్ పాయింట్లను పెంచడమయింది.

2) (4) ట్రాఫిక్ మొబైల్ (ద్విచక్కవాహనాలు), ఒక క్లైస్ట్ మొబైల్తో ట్రాఫిక్ రద్దిని తొలగించడం.

3) అవులు పనిలో భాగంగా ట్రాఫిక్ ఉల్లంఘనదారులపై కేసులను నమోదు చేయడమవుతున్నది.

ఇ) 1) అనధీక్షత పారింగును నివారించి, సరియైన పారింగు స్థలాలు లేని వ్యాపార సంస్థలకు నోటిసులను జారీ చేయడమయింది.

2) నోటిస్ పారింగ్ జోనలలో పార్యు చేసిన వాహనాలను క్లైస్ట్ మొబైల్తో తొలగించి జరిమానాను విధించడం.

3) నిజామాబాద్ కోసం ప్రతిపాదించిన బృహత్తర ప్రణాళికలో సరిపడినన్ని పారింగ్ జోనల కోసం ఏర్పాటును ఉంచాలని మున్సిపల్ అధికారులను కోరడమయినది.

శ్రీ ఆర్. భూపతి రెడ్డి (స్టోనికుయిష్టలు-నిజామాబాద్) : అధ్యక్షా, హోంశాఖలోని ట్రాఫిక్ కానిస్టేబుళ్లకి బేస్స్ పే మీద 30 శాతం అదనగా ఇచ్చినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నిజామాబాద్ లో పెక్కలియర్ సిచ్యుయేషన్ ఉంది. అక్కడ మెడికల్ కళాశాల, రైల్వే స్టేషన్, బస్ స్టేషన్ మరియు జిల్లా హోప్ క్వార్టర్స్ అయినటువంటి కలెక్టర్ కార్యాలయం గానీ, ఎస్.పి. గారి కార్యాలయం గానీ ఇప్పుడు కూడా ఒకే కిలోమీటరు పరిధిలోనే ఉంటాయి.

అలాగే నిజామాబాద్ పట్టణాన్ని రెండుగా లుస్తూ రైల్వే ట్రాక్ ఉంటుంది. ఒక ఓపర్ బ్రిడ్జె ఉంది. ఒక సబ్వే ఉంది. మన రాష్ట్రంలో ప్రాదుర్బాధి, వరంగల్ కార్బోర్స్ ప్రాంతము తరువాత మూడవ పెద్ద కార్బోర్స్ నిజామాబాద్ కార్బోర్స్. దగ్గర, దగ్గర అక్కడ ఐదు లక్షల పొతులేషన్ ఉంటుంది. అక్కడ ప్రత్యేకంగా ఉదయం, సాయంత్రం చాలా ట్రాఫిక్ ఉంటుంది. కానీ, అక్కడ ఒకటే ట్రాఫిక్ పోలీస్ స్టేషన్ ఉంది. దాంతో అక్కడ చాలా మంది ప్రజలు ఇఖ్యందికర పరిస్థితులను ఎదురోఫ్పలసి వస్తున్నది. అందుకిని అక్కడ ఇంకో రెండు ట్రాఫిక్ పోలీస్ స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ

ఉన్నటువంటి ట్రాఫిక్ కానీసైబుళ్ల సంఖ్య ఎంత మరియు ట్రాఫిక్ నియంత్రణకు తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటనేది తెలియజేయాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

11.20 | శ్రీటి భానుష్ఠాద రావు (స్పోకన్యథలు - కీఎస్స్):
అధ్యక్షా, ట్రాఫిక్ సమస్య అనేది రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటిది. హైదరాబాద్ నగరంలో కూడా అనేకమైనటువంటి ట్రాఫిక్ సమస్యలు ఉన్నాయి. కాబట్టి, ట్రాఫిక్ సమస్యలను రెగ్యులేట్ చేయడానికి పోలీస్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించిన వారితో మరియు హైదరాబాద్ లో ఉన్నటువంటి తెలంగాణ టోన్ ప్లానింగ్ అసోసియేషన్ వారితో కమిటీని ఏర్పాటు చేసి, హైదరాబాద్ లోని ట్రాఫిక్ సమస్యకు సంబంధించి కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా, చిన్న చిన్న మార్పులు చేసినట్లయితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీనాయిని నర్సింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నిజామాబాద్ లో రోజు రోజుకు ట్రాఫిక్ వేగంగా పెరుగుతుంది. దీనికి అనుగుణంగా రోడ్లను వెడల్పు చేయవలసి ఉంది. అంతేకాకుండా ఫుట్పోర్టులకు సంబంధించి, నెప్టు పార్క్ నుండి తీలక్ గార్డెన్ వరకు నిర్మాణాలు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా నిజామాబాద్ లో పార్కింగ్ చేయడానికి సరైన పార్కింగ్ స్థలాలు లేవు. కలీల వాడీ ప్రాంతంలో పార్కింగ్ స్థలాలు లేకుండా చాలా ఆసుపత్రులున్నాయి. దీనివల్ల ఆసుపత్రులకు వచ్చే వ్యాధిగ్రస్తుల బంధువులు వాహనాలను రోడ్లుపై నిలుపవలసి వస్తోంది. అందువల్ల రద్దీ సమయాలలో ఈ వాహనాల వల్ల అందరికీ ఆటంకం కలుగుతుంది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని రద్దీ సమయంలో ట్రాఫిక్ పాయింట్స్ కొన్ని ప్రశ్నలలో పెంచడం జరిగింది.

రద్దీ సమయాల్లో ట్రాఫిక్ ను క్లియర్ చేయడానికి నాలుగు ట్రాఫిక్ మెబ్టోర్సు, క్రైస్తువు ఉపయోగిస్తున్నాము. ట్రాఫిక్ నిబంధనలను పాటించని వారిపై కేసులు నమోదు చేస్తున్నాము. దాదాపు నెలకు 200 కేసులు బుక్

అవుతున్నాయి. ట్రాఫిక్ నల్ల అక్కడ ఇబ్బంది జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. దీనిని మునిపల్ అధికారులకు అలాగే అక్కడ ఉన్నటువంటి వారికి రోడ్లు వెడల్పు చేయవలసిన అవసరముందని చెప్పడం జరిగింది. దీని ద్వారా ట్రాఫిక్ ను తగ్గించి ప్రజలకు సౌకర్యం కల్పించే విధంగా మన పోలీస్ శాఖ, ట్రాఫిక్ శాఖ నుంచి మునిపల్ కార్పొరేషన్కు కొన్ని సూచనలు పంపడం జరిగింది.

ట్రాఫిక్ శాఖ, పోలీస్ శాఖ వారితో కలిసి చర్చించి, ట్రాఫిక్ రద్దిని తగ్గించే విధంగా ప్రయత్నాలు చేస్తాము. ట్రాఫిక్ ను సంబంధించి అందరు **stake holders**తో సమగ్రంగా ప్లాన్ చేయడం జరుగుతుంది. దీనికోసం ట్రాఫిక్ పోలీస్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయడం గురించి కూడా పరిశీలించడం జరుగుతోంది. పోలీస్ రిక్రూట్మెంట్ తరువాత సిబ్బంది పెరగడు వలనకొంత సమస్య తగ్గుతుందని భావిస్తున్నాము. వెనుట్టుమొదట చిన్న పట్టణమైన నిజామాబాద్ లో ప్లానింగ్ చేశారు. కాబట్టి నిజామాబాద్ వేగంగా అభివృద్ధి చెందడం వలన ట్రాఫిక్ కూడా పెరగడంతో ఎన్నో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి.

దీని గురించి మునిపల్ అధికారులతో మాట్లాడి, రోడ్లు వెడల్పు చేసి, జంక్షన్లు పెంచి, ఎక్జిషన్ తే అసధికార నిర్మాణాలున్నాయో, వాటిని కూడా తొలగించి, ట్రాఫిక్ నియమ-నిబంధనలు చేసి ప్రజల సౌకర్యం కొరకు న్యాయం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాము. అదేవిధంగా హైదరాబాద్ లో ఉన్నటువంటి **traffic congestion** కూడా పట్టణా ప్లానింగ్ ట్రాఫిక్ శాఖ, PWD వారితో కమిటీ ఉంది. ఆ కమిటీలో చర్చించి ట్రాఫిక్ సమస్యను పరిష్కరం చేసే విధంగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఉత్సవ్ లభ్యగుంధర్ గాండ్స్ (శాసనసభనియోజకవర్గం):
 అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌరవమంత్రి గారికికొన్ని సూచనలు చేయడలచుకున్నాము. ఇంతకు ముందు భూపలి రెడ్డి గారు కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగారు. నిజామాబాద్ లో అంబేద్కర్ చౌరస్తా నుండి శివాజీ నగర్ వరకు ఉన్నటువంటి రోడ్లు ప్రజలు నడవడానికి చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది. ఇంతకు ముందు

మంత్రి గారు అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నామని చెప్పారు. కానీ, అక్కడ 2, 3 కిలో మీటర్ల వరకు వాణిజ్య నమదాయాలు, మెడికల్ కారేబీ ఉన్నాయి.

అదేవిధంగా హోం శాఖ ద్వారా స్టేషన్ రోడ్డు నుండి నెహ్రు పార్క్ వరకు, నెహ్రు పార్క్ నుండి శివాజీ నగర్ వరకు ఒక స్టేషన్ పేర్లు చేసినట్లయితే ఫోర్ వింగ్ వాహనాలు పోవడానికి అవకాశముంటుంది. అలాగే స్టేషన్ పేర్ల క్రింద నుండి ఇతర వాహనాలు, ప్రజలు పోవడానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది. కాబట్టి అటువంటి ప్రతిపాదన మన హోం శాఖ నుండి చేస్తారా? అని నేను మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీనాయిని నర్సింహ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, స్టేషన్ గురించి పోలీస్ శాఖ తరఫు నుంచి మున్సిపల్ అధికారులతో మాటలాడి, అలాగే ఎంఎస్లు, మంత్రులతో చర్చించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించే విధంగా ఆలోచన చేసి తగిన చర్యలు తీసుకుంటావుని తెలియజేస్తున్నాను.

ఖుణ విముక్తి చట్టం రూపకల్పన

ప్రశ్న నెం.1078(71) శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి., గౌరవీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు (రెపెన్యూ) దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో ప్రైవేటు పైనాప్సియర్లు, వడ్డి వ్యాపారులు అనేక మంది పేద రైతులను వేధింపులకు గురి చేస్తున్నారన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టి పచ్చిందా;

అ) అయితే, రుణ మాఫీ చట్టాన్ని అమలు చేయడం ద్వారా సదరు రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి ఏవేని ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా?

గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి)

అ) అవునండీ.

ఆ) అవునండీ.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్న దృష్టే నేను ఈ ప్రశ్న వేయడు

జరిగింది. పక్క రాష్ట్రం మనీ లాండరింగ్ కంటోలింగ్ యాట్ పీరుతో ఒక యాట్ తీసుకువస్తోంది. రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి అనేక అంశాలు వెలుగులోకి పచ్చున్నాయి. దఖితులు, బలహిన వర్గాలు, ఇతర వర్గాలైన చిన్న, సన్న కారు రైతులకు బ్యాంకులు సరైన రుణాలు ఇష్టుకోవడం, రుణ మాఫీ కూడా ఒకేసారి కాలేకపోవడంతో, అనేక కరువు పరిస్థితుల దృష్టే ప్రైవేటు పట్టి వ్యాపారమై దగ్గరకు పెళ్లి రుణాలు తీసుకోవడం జరిగింది.

తక్షణం జలగల మాదిరిగా పీడిస్తున్నటువంటి ప్రైవేటు పట్టి వ్యాపారమై ను, మనీ లాండర్స్ ను అలాగే ఇటీపల కరీంగర్ జిల్లాలో సబ్ ఇన్సెన్స్ కర్గా పని చేస్తూ కోట్లాది రూపాయలు కుంభకోణం చేసి జైలుకు కూడా పోయి మళ్లీ బెయిల్ మీద బయటకు వచ్చాడు. చాలా చేట్ల కూరగాయల వ్యాపారమై రూ.100/- లకు రూ.10/- వడ్డి తీసుకోని రూ.90/- ఇష్టుడం జరుగుతోంది. అందుకని ఇటువంటి వాటి అన్నింటి మీద ఒక లఘు చర్చ చేయాల్సిన అంశం అయినపుటీకీ, గౌరవ సభ ద్వారా నేను మిమ్మల్ని ఎట్రాక్స్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఈ విషయాలపై ఇక్కడ పెద్దల సభలోనే కాకుండా అక్కడ శాసనసభలో కూడా చర్చించాలని గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి, రెపెన్యూ శాఖ మంత్రి, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి వర్యులను కోరుతున్నాను. Private indebtedness is the main culprit అనేది గతంలో ఒక రిపోర్ట్ కూడా ఉంది.

2007 సంవత్సరంలో సమర్పించిన రాధాకృష్ణ రిపోర్ట్ ఉంది. యూనియన్ గవర్నమెంట్ కూడా ఒక రిపోర్ట్ ఇచ్చింది. కేవలం బ్యాంకు రుణాల గురించే కాకుండా రైతుల యొక్క ఆర్థిక స్థితిగతుల గురించి సర్వే చేస్తే, ప్రావ్ అయినటువంటి రిపోర్టు ఇది. 2007-08 సంవత్సరంలో నిజమైంది. One time settlement consultation దానిలో long term loans ఇది కూడా కన్సిడరేషన్లోకి తీసుకోండి. రైతులకు చాలా భారంగా మారింది. వారు చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. 1987 సంవత్సరం నుండి 2014 సంవత్సరం వరకు 17th Round of NSS (National

Sample Serve) లో కూడా ఈ విషయం గురించి ప్రస్తావించారు.

మన తెలంగాణలో పెద్ద ఎత్తున 66.8 శాతం రైతులు ఇటువంటి పరిస్థితులకు బాధితులయ్యారు. రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి సర్వే చేస్తే, ఇటువంటి ప్రవేటు రుణాగ్రస్తులు, ప్రవేటు వ్యాపారస్తుల దోషిడికి బలై ఆత్మఖామానంతో చేసిపోయినవారు కోకొల్లులుగా ఉన్నారు. దయచేసి తెలంగాణ ప్రభుత్వం దీనిమీద Private Debt Control Act తీసుకురావాల్సిన అవసరముంది. అవకాశం ఉంటే, ఈ రెండు, మూడు రోజులలో బిల్లు ద్వారా దీనిని ప్రవేశపెట్టండి. లేకపోతే నిపుణులతో చర్చించి గ్రహించి అఫ్ మినిషట్టుతో సబ్ కమిటీ వేసినట్లయితే దీనిని ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున అభినందిస్తారు. ప్రవేటు మనీ లాండరింగ్, ఆత్మహత్యల మీద సమగ్రమైన ఒక చట్టం తీసుకోచ్చి చిన్న, సన్న కారు రైతులను కాపాడాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం నుండి స్పష్టమైన సమాధానం వస్తుందని నేను ఆశిస్తున్నాను.

جانب مرحوم علی (Janab Md.Mahamood Ali): جنگیں صاحب! جنگیں ہے بھائی، ہمارا کر صاحب نے جو کہا ہے جنگیں ہے، بہت ضروری ہے، بہت سے غریب کاروں کو جو جانیں ہے، جو money lenders جو land grabbers جو Debt relief- A.P.Relief ان کو لوں دیتے، بہت زیادہ percentage سے دیتے ہیں۔ پہلے بہت سے ایک پاہ ہونے اس سالمہ میں، اس کے بعد وہ ملنے بار بھی آئے، ہمارے سی ایم صاحب اس کے بارے میں بہت deep study کر رہے ہیں، اس کے بعد وہ ملنے بار بھی آئے، ہمارے سی ایم صاحب اس کے بارے میں بہت money lenders جو جانیں ہے، اور اس کے ایشیان ہے، وہ تین دن کے اندر ایک میل لایا جا رہا ہے، اور اس کے اندر جو money lenders جو جانیں ہے، ان کو کوئی تین سال کی رہا رہا ہے۔ اور جو غریب کسان ہیں، جو money lenders جو لون لیتے، ان کا لوں حکومت clear کرتے ہوئے ان کو relief کے لئے ایک روپے کے، اور ضروری آئیں کے ایشیان میں ایک میل لایا جا رہا ہے، اس سے بہت ملے گا۔

جانب پట్టణి సుధాకర రెడ్డి (Janab Ponguleti Sudhakar Reddy): ఫూరీ లోగో జూనీ హిసెట్ హారి కీమి మాగ్ పే، మామ్ గో కీ ఖర్ఫ్ సే، థర్మి

దేవాలయ భూములకు పట్టా పాస్ పుస్తకాలు మరియు టైటిల్ డీస్ జారీ

ప్రశ్న నెం.1372(72) సర్వ శ్రీ ఉల్లోళ్ల గంగాధర్ గాడ్, బలసాని లక్ష్మి నారాయణ, పట్టం నరేందర్ రెడ్డి, బోడుమంటి వెంకటేశ్వర్రు, ఎం.ఎల్.సి.లు, గౌరవసీయులైన్

గృహనిర్మాణ, న్యాయ, దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) రాష్ట్రంలో దేవాలయ భూములకు పట్టా పాస్ పుస్తకాలను, హక్కు దస్తావేజులను జారీ చేయడమయిందా;

ఆ) ఆక్రమించిన భూమి వీస్తుర్దు ఎంత? ట్రిబ్యూనస్, వివిధ కోర్టులలో పెండింగులో ఉన్న కేసులు ఎన్ని;

ఇ) కేసులు పరిప్రారుమయ్యేటట్లు చూడడానికి, ఈ భూములను రక్షించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవ గృహ నిర్మాణ, న్యాయ, దేవాదాయ శాఖ మంత్రి (ఎ. ఇంద్రకర్ణ రెడ్డి) అ) అనునందీ. 2924 దేవాలయాల వర్ధ ఉన్న ఎకరాలు 84730.18 గుంటులకు గాను 587 దేవాలయాలకు చెందిన ఎకరాలు 23098, 01 గుంటుల వీస్తుర్దానికి పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలను పొందడమయింది. మిగిలిన దేవాలయాలకు సంబంధించిన పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలను, హక్కు దస్తావేజులను పొందడానికి చర్యను తీసుకోవడ వంచుతున్నది. సత్యరమే పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలు/హక్కు దస్తావేజులను జారీ చేయడం కోసం కలెక్టరుకు లేఖ వాయడమయింది.

ఆ) 14030 ఎకరాల 28 గుంటుల భూమి ఆక్రమణాలో ఉన్నదని తెలియజేయడవంచుంది. (1015) ఓ.ఎ. కేసులు దేవాదాయ ట్రిబ్యూనల్ లోను, (89) డబ్బు య.పి.లు హైకోర్టులోను, (131) కేసులు ఇతర కోర్టులోను, (2) ఎన్విలీలు సుప్రీంకోర్టులోను పెండింగులో ఉన్నాయి.

ఇ) కోర్టు కేసులన్నింటిలోను శ్రద్ధగా వాదనలు వినిపిస్తా పరిప్రారుం కోసం పరిశీలించడమవుతున్నది.

శ్రీ ఉల్లోళ్ల గంగాధర్ గాడ్ : అధ్యక్షా, 84,736 ఎకరాలు దేవాదాయ శాఖకు సంబంధించినటువంటి భూములలో 14,030 ఎకరాలు అన్యకొంతమై ఇప్పటివరకు ఎవరి పేరు మీద ఉన్నాయి? ఎవరైతే ఈ భూములను అన్యకొంతం చేశారో, వారి పేర్లు కూడా ప్రభుత్వం ద్వారా

ఇవ్వాలని, మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా మనకు ఇప్పటివరకు 61,632 ఎకరాలకు పాస్ పుస్తకాలు ఇవ్వాలటువంటిసందర్భాలున్నాయని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత పెద్ద దేవాలయాలన్నీ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి భూములను మనం రక్షించుకోలేకపోతే, రాబోయే రోజులలో దేవాలయాల్లో ఉన్న ధూపదీపాలకు గానీ, అక్కడ ఉన్నటువంటి అభివృద్ధి పనులకు గానీ, కొలు ద్వారా వచ్చేటటువంటి ఆదాయం గానీ రాకోతే చాలా ఇబ్బందులు ఎదురోపులసి వస్తుంది.

గౌరవమంత్రి మయ్యలు ముఖ్యమంత్రి గారిచే ఇప్పటికే ఈ బడ్జెట్‌లో రూ.50కోట్లు CGF కొరకు పెట్టించడం జరిగింది. కానీ, ఉన్నటువంటి దేవాలయాలకు సంబంధించిన భూములు ఏవైటే ఉన్నాయో, వాటిని రక్షించుకొని, వాటిద్వారా కొంత ఆదాయమైనా సాధించుకోకపోతే, ఉన్నటువంటి ఆదాయం కూడా సష్టాపోయే అవకాశం ఉంది. గతంలో వక్క భూములను కూడా ఆక్రమించుకోవడం జరిగింది. ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దేవాలయాలకు సంబంధించిన సగం భూములను ఆక్రమించుకోవడం మనం చూశాం. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వాటి మీద కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నామని మంత్రిగారు చెప్పడు జరిగింది. ఒకఎకరానికి కోట్లకు పైగా విలువ చేసే భూములను చాలా మంది ఆక్రమించుకున్నారూ గత ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోలేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా పట్టించుకోదనే అపోహాను తొలగించడానికి దానిమీద ఒక కమిటీ మేసి, వాటి రక్షణకోసం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ : అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దేవాలయాలలో ఎక్కువ భూములు అన్యాక్రాంతమైన మాట వాస్తవం. దీనికి సంబంధించి సుప్రీంకోర్పులో కొన్ని కేసులు ఉన్నాయని గౌరవ మంత్రివర్యులు చెప్పారు. కానీ, వంశ పారంపర్యాగా ఉన్నటువంటి దేవాలయాలకు సంబంధించిన భూములను

చాలా మంది కౌలుకు తీసుకొని బయట రూ.10,000/-లు ఉంటే, ఇక్కడ రూ.1,000/-లు కూడా ఇవ్వాలటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రైవేటు భూములను ఏ విధంగానైతే auction పెట్టి కౌలుకు ఇస్తున్నారో, దీనికి ఒక చట్టం తీసుకొచ్చి, ఆ చట్టం ప్రకారం కౌలుకు ఇచ్చి, ఆ పద్ధతులలో నిర్ణయించాల్సిన అవసరముంది. ప్రైవేటు భూములకే రూ.10,000/- తీసుకుంటే, మనకు రూ.1,000/- కూడా ఇవ్వకుండా ఎకరానికి బస్తో, రెండు బస్తోలో ఇచ్చి, అక్కడ ఉన్నటువంటి అయ్యగార్లు, పూజారులు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఒకొక్క దేవస్థానానికి ఒకొక్క చట్టం ఉంది. అలగే భద్రాచలానికి సంబంధించిన దేవాలయాల భూములలో ముంతు ప్రాంతాలైన 7 మండలాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి పోవడం జరిగింది. కాబట్టి భద్రాచలంలో ఉన్నటువంటి దేవస్థాన భూములు మన తెలంగాణకు చెందేటట్లు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా భమ్మం జిల్లాలో శ్రీ గుంటి మల్లేశ్వర స్వామి దేవాలయం ఉంది. ఆ జిల్లాలో నడి బొడ్డున ఒక ఎకరం రూ.5కోట్ల మండి రూ.10కోట్లు విలువ చేసిన స్థలాన్ని ఇవాళ చాలా మంది ఆక్రమించుకొని ఉన్నారు. వారు ఆక్రమించుకున్న భూమిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకునే అవకాశముందా? అనే విపయాన్ని తెలియజేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ పట్టుం నరేందర్ రెడ్డి(స్థానికుంపులు-రంగారెడ్డి) : అధ్యక్షా, రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రోబోద మండలం సీతారాంపురం అనే గ్రామంలో సీతారామ స్వామి గుడికి సంబంధించిన భూమి(సర్వే నెం.1663)ని సుమారు 400 మంది రైతులు కౌలుకు తీసుకొని సాగు చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఇదే దేవాలయానికి సంబంధించి మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఎలిక్ట్రిక్ గ్రామంలోని 140 ఎకరాలను 70 మంది రైతులు సాగు చేస్తున్నారు. వారికి ఇంత వరకు పాస్ బుక్లు గానీ, టైల్ బుక్లు గానీ ఇప్పుతేదు. ఎందుకుచేవారు వ్యవాయం చేసినప్పుడు పంట రుణాలు రావడం లేదు. కాబట్టి, వారికి

పాస్ బుక్లు, టైపీల్ బుక్లు ఇచ్చినట్లయితే, పంట రుణాలు తీసుకోవడానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఉల్లేఖ గంగాధర్ గౌడ్, బలసాని లక్ష్మీ నారాయణ, వట్టం నరేందర్ రెడ్డి గార్లు అడిగినట్లు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏడిపోయిన తరువాత తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 12,000లకు పైగా దేవాలయాలు ఉన్నట్లు రికార్డులలో ఉంది. మొత్తం 10 జిల్లాలలో 2,924 దేవాలయాలకు గాను, 84,730.18 గుంటల ఎకరాలు భూమి వీస్తుర్చం దేవాలయాలకు ఉన్నది. ఇప్పటివరకు 587 దేవాలయాలకు 23,098 ఎకరాల ఒక గుంట పట్టాదారు పాస్ బుక్లు జిల్లా కలెక్టర్ ద్వారా ఇవ్వడం జరిగింది. మిగిలిన 2,337 దేవాలయాలకు గాను 61,632.17 గుంటల ఎకరాలు పట్టాదారు పాస్ బుక్లు చేయవలసి ఉంది. దీని గురించి జిల్లా కలెక్టర్ దరికీ ఉత్తరాలు రాయడం జరిగింది.

ఒకసారి దేవాలయం పేరట పట్టాదారు పాస్ బుక్ ఇష్ట్యా అయితే, ఎవరూ కూడా దానిని కొనడానికి గానీ, రిజిస్ట్రేషన్ చేయడానికి గానీ హక్కు ఉండదు. ఆ విధంగా అధికారులు జిల్లా కలెక్టర్తో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించడం జరుగుతోంది. కాబట్టి, మిగిలిన 61,632.17 ఎకరాల భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని, దేవాలయాల పేరట ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. అదేవిధంగా కబ్బా భూములు, కౌలుకు తీసుకున్న భూముల విషయంలో మొదటి నుంచి ఆనవాయితీగా వస్తూనే ఉంది. వుళ్ళి కంటిన్యూగా జరుగుతూనే ఉంటుంది.

కాబట్టి ఇప్పుడు కొత్తగా దేవాలయాలకు కమిటీ వేసినప్పుడు, ఆ కమిటీ సభ్యులు ఎక్కడెక్కడ దేవాలయాల భూములున్నాయో, వాటిని గుర్తించి, వారు మనప్రభుత్వానికి సహకరించినట్లయితే, ఆ దేవాలయాల పేరట భూములు వచ్చే అవకాశమున్నది. గౌరవ సభ్యులు బలసాని లక్ష్మీ నారాయణ గారు భద్రాచలంలో ఉన్న దేవాలయం యొక్క

భూములు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నాయని ఆన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నా, మహారాష్ట్రలో ఉన్నా, భూములెక్కడున్నా దేవాలయాలకే ఉంటాయి. ఎక్కడ కూడా భూమిని ఎవరూ తీసుకోవడానికి అధికారం లేదు. ఇచ్చితంగా భూములను ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించడం జరుగుతుంది. దానివల్ల మనకు ఆదాయం వచ్చేది ఉంటుంది.

11.40 | ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు
_____ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు CGF నుండి రూ.50 కోట్లు కేటాయించినదుకు వారికి సభాముఖంగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ డబ్బుతో శిథిలావస్థలో ఉన్న దేవాలయాల అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టడం జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా 14,030 ఎకరాల దేవాలయాల భూములు అన్యాకొంతం కాబడ్డాయి. రాష్ట్ర విభజన అనంతరం తెలంగాణ రాష్ట్రం కొరకు Administrative Tribunal ఏర్పాటు చేయబడింది. దీనికి న్యాయమూర్తుల కొరకు కేంద్రానికి వ్రాయడం జరిగింది. న్యాయమూర్తుల నియామకం జరిగిన తరువాత, ఈ విధంగా అన్యాకొంతం అయిన భూములను స్వాధీనపురచుకోవడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

CONDUCT OF COMPREHENSIVE LAND SURVEY

LCQ No.1246 (73) Sri Karne Prabhakar, MLC Sri Vullola Gangadhar Goud, MLC Sri Komppally Yadava Reddy, MLC Will the Deputy Chief Minister (Revenue) be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Government has decided to conduct Comprehensive Land Survey in the State;

(b) If so, the funds required for the Survey and the time by which it will be completed; and

(c) Whether there is any proposal to fill up vacant posts of Surveyors?

DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE)
(SRI MD. MAHMOOD ALI) (a) Yes Sir,

(b) Rs.254 Crores required for Comprehensive Land Survey under NLRMP and the survey will be completed within a period of 2 years beginning from 1st quarter of 2016-17.

(c) Yes Sir.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారి నుండి రెండు, మూడు ప్రశ్నలకు సమాధానం ఆశిస్తున్నాము. ఒకటి కొత్త రాష్ట్రంలో ప్రజలకు ప్రధాన జీవాధారం భూమి. అంతేకాదు ప్రభుత్వానికి కూడా ప్రధాన ఆదాయ వనరు భూమి అని నేను భావిస్తున్నాను. వెనుక ఎప్పుడో 1865లో భూముల సర్వే జరిగిందని నేను భావిస్తున్నాను. ఏడు దశాబ్దాల క్రిందట జరిగిన అస్తప్షస్మైన సర్వే అది. ఈ రోజు ఏ ఆఫీసుకి వెళ్లి భూముల సర్వే వివరాలు అడిగితే, కీస సమాచారం కూడా అందుబాటులో ఉండదు. ఈ రోజు మనకు సంపూర్ణమైన సమాచారం కావాలంటే కొత్త పద్ధతుల ద్వారా సర్వే చేసి, తద్వారా ప్రజలకు అందించుటసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పై ఉంది. ముఖ్యంగా మన దేశంలో గుజరాత్ మరియు బీహార్ రాష్ట్రాలు ఈ సర్వే వివరాలు చాలా ముందంజ వేసాయని చెప్పవచ్చు. దాని వల్ల అక్కడి ప్రభుత్వాలకు చాలా మంచి పేరు వచ్చింది. పాత పద్ధతుల ద్వారా కాకుండా, ఆధునిక విధానంలో సర్వే చేసి, పభ్లిక్ డామైన్లో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నది తెలుపవలసి ఉంది.

రెండు ప్రశ్న ఒడిషా పంటి రాష్ట్రంలో శాట్లైట్ ద్వారా సర్వే జరిగింది. గుజరాత్ లో field to field survey నిర్వహించడం జరిగింది. మనం కూడా ఈ రకంగా సర్వేలు జరిపి, ప్రజలకు కావలసిన సమాచారం ఎప్పటిలోగా అందుబాటులో పెడతారు అనేది చెప్పవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. సర్వే జరగకాపోవడం వల్ల జరిగే నష్టాల గురించి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. నాదర్గుల్ అనే గ్రామంలో Survey No. 1 to 180 వరకు శివరాజ్ మహారాజ్ అనే వ్యక్తి పేరు మీద కంచె ఉంది. ఆ పరిధిలో వేలాది ఎకరాల భూమి ఉంది. భూమి ఎవరి ఆధీనంలో ఉంటే అది వారిదే అన్నట్లు నడుస్తున్నది. కాబట్టి కొత్త పద్ధతుల ద్వారా సర్వే చేయించాలి, అలా సర్వే చేయడానికి మన దగ్గర వ్యవస్థ ఉన్నదా, ఒకవేళ లేనట్లయితే అధికారులను నియమించుకునే ఆలోచన ఏమైనా ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి (శాసనసభనియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా మనని వేదిస్తున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. అసలు సమగ్ర సర్వేలు లేకపోవడం వలన ప్రవేటు భూములు అన్యాక్రాంతం కావడం కంటే, ప్రభుత్వ భూములను కబ్బజ్జెసుకోవడమే చాలా పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నది. ఈ ప్రశ్న ఇంతకుముందు పది, ఇరవైసార్లు సభలో చర్చకు రావడం జరిగింది. అప్పటిసుండి ఇప్పటిపరకు ఒకే రకమైన సమాధానం డిపార్ట్మెంటు వారు ఇస్తున్నారు. దాదాపు పది సంవత్సరాల క్రితం నిజాముబాద్ లో “భూ భారత్” అనే పేరు మీదు ఒక ప్లెలట్ ప్రాజెక్టును చేపట్టి, సమగ్ర సర్వే చేపట్టడం జరిగింది. ఈ రోజు ఆ సర్వే యొక్క పరిస్థితి ఏమిటున్నది ఎవరికి తెలియదు. ఆ కార్యక్రమం విజయవంతం అయితే, దానిని ప్రతి జిల్లాకు విస్తరించడం జరుగుతుందని అప్పటి ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. ఆ కార్యక్రమం మొత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధుల ద్వారా చేయడం జరిగింది. ఈ రోజుకు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం అటువంటి సర్వే కార్యక్రమాలకు ధన రూపకంగా మరియు టెక్నికల్గాను సహాయం చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ప్రభాకర్గారు చెప్పినట్లు ఇతర రాష్ట్రాలు ఇటువంటి సర్వేలు నిర్వహించి, మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాయి. మరి మన దగ్గర ఇటువంటిని ఎందుకు జరగడం లేదు? మన ప్రభుత్వం కూడా సమగ్ర సర్వే గురించి కొంత ప్రయత్నం చేసింది. మరి అది ఎక్కడ నిలిచిపోయింది? దానిని ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు? ఈ సమగ్ర సర్వే గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి సహాయం తీసుకుంటారా, లేదా అన్నది నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఉల్లోళ గంగాధర్ గాడ్: అధ్యక్షా, నా ప్రశ్నను, క్రొప్రభాకర్గారి ప్రశ్నను రెండింటిని కలిపి చేసారు. సర్వేయర్ కొరత వలన భూమికి సంబంధించిన కేసులు పెండింగ్ లో ఉండిపోతున్నాయి. రైతుల మధ్య భూమికి సంబంధించిన వివాదంగాని, రెండు గ్రామాల మధ్య తలెత్తే డిస్ట్రిక్టుగాని పెండింగ్ లో ఉంటున్నాయి. ప్రభుత్వం కొత్తగా మిషన్ కాకలీయ పథకం ద్వారా 45,000 చెరువుల పునరుద్ధరణ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. కొంతమంది చెరువులను

ఆక్రమించుకోవడం వల్ల, ఇప్పుడు సర్వే నిర్వహించి, సరిహద్దులను రూపొందించవలసి ఉంది. అప్పుడు ప్రభుత్వ భూములను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. గత ప్రభుత్వ హాయాంలో కూడా సర్వేయర్స్ కొరత ఉండేది. కీసం మన ప్రభుత్వ హాయాంలోన్నా కొత్త సర్వేయర్స్ ను నియమించే అవకాశం ఉందా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే చెరువులను అనేకమంది ఆక్రమించి, భూములను సాగుచేసున్నందువల్ల, సర్వేయర్స్ లేకపోవడం వల్ల, భూముల సరిహద్దులను నిర్ణయించలేకుండా ఉన్నాము. ఎంతోమంది రైతులు MRO మరియు RDO ఆఫీసుల చుట్టూ భూమి తగాదా విషయమై తిరుగుతున్నారు. కాబట్టి త్వరలోనే అవసరమైనంత మంది సర్వేయర్స్ ను నియమించినట్లయితే ప్రభుత్వ భూములుగాని, పట్టాదారు భూములుగాని మనం కాపాడుకోవడానికి అవకాశముంటుందని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ మహాముద్ద మహామూద్ అలి: అధ్యక్షుడు, కర్నూలు ప్రభాకర్గారు, యాడవచెట్టిగారు మరియు గుగాధర్ గొడ్గారు చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న అడిగారు. ప్రస్తుతం చాలా పాతకాలం నాటి సర్వే, అంటే 1930లో జరిగిన సర్వే అమలులో ఉంది. కొత్తగా సర్వే చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

اس کے لئے تلفظ نہ بننے کے بعد میں بھی دوبارہ اپنی جا کر سکریٹری صاحب کے ساتھ وہاں پر گلری صاحب سے ملاقات کر کے ہمارے پاس پہنچنے سے یارو ہے جو ناضوری ہے، یہ کینہ ہمارے پاس جو مرد ہے ہو، بہت ہی پرانا مرد ہے، ایک نظام آبادا کا جو بھائی اس سروے کو دیا گیا ہے۔ اس کے بعد ہمارے پورے آٹھ اضلاع pending میں، لوگ مرکز سے support اگنگ کرائے تھے، اس لئے ہمیں 139 کروڑ sanction ہوئے۔ اس میں سے 83 کروڑ زبانی انس میں جمع ہی ہو چکے ہیں، باقی کے remaining 115 ریاستی حکومت سے support کیا جا رہا ہے۔ اور یہ مرد جس طرح سے ہمارے پر بھاکر صاحب نے کہا، یقیناً ہماری ایک ٹیکمگھر اور بہار جا کر رہی ہے، وہاں پر سروے کس طرح ہوا ہے، اس پر ہمارا کام کافی چل رہا ہے، اور ہمارے پاس جو total گاؤں 11,800 ہیں۔ اس کے لئے ہم سب سے پہلے Village Map ہمارے ہیں۔ اس میں 10,250 maps کامل ہو چکے ہیں، اور بہت جلد اپریل اور مئی میں ہمارے شروع ہو جائے گا اور ضرور ہمارا یہ مرد ہے، بہت effective ہے گا کینہ ہمارے بہت سے انفرس ساری ہندوستان میں کمرات ہی میں نہیں، کرنالک، ہمارا شہر اور دوسری ریاستوں میں بھی جا کر سروے کر کے آئے کیونکہ جو بھائی کے سروے میں ہم کو جو نو تکمیل ہوئی، جو بھائی کے سروے میں جس طرح پورا

result آنچا ہے تھا، اس طرح آئے میں ذرا وقت رہی۔ اس معاملہ میں بہت، seriously ایک بار نہیں کی بارگی teams کی جاگہ جا کر سروے کر کے آئے اور میں سمجھتا ہوں کہ یہ سروے اپلی یا منی میں شروع ہو جائے گا، اس کے لئے ہمارے پاس فنڈس بھی ready ہیں، اور maps village کو لگاتے ہوئے اپنے طریقہ سے ہن گھبیل پر زمینات کے problems Hindu Endowments کے میں، وقف کے میں اور کچھ Forests کے زمینات میں، اس سروے میں clear آجائے گا اور ہمارے پاس کریم گلگر کے سروے کے لئے کاگذیں کے "ورک بار" کر دیرو پہنچ میں، بخوبی اپنی نظام آباد کے بعد ہم کریم گلگر کا کام چاہرہ ہے تھے، وہی ملکا کہ اس میں نظام آباد کے علاوہ انحصار اضلاع کا سروے کروادیں گے۔ اور Surveyors کی ہمارے پاس یقیناً کی ہے۔ The proposal has been sent to the Finance Department for filling up of 223 vacancies of Deputy Surveyor. کہا ہو گی ہے کہ ہر دیر نہ ہونے کی وجہ سے سروے کے کام میں تکلف ہو رہی ہے۔ اس کے لئے بہت جلد لوگوں کو appoint کیا جائے گا، اور جہاں جہاں Surveyor کی ضرورت ہے وہاں وہاں ان کو posting کی جائے گی تاکہ سروے کا کام آسانی سے ہو۔

Thank you. - ఈ

جناب محمد مودع (Janab Md.Mahamood Ali) میں نے بتایا پڑھا کر بھائی، کہ «سے تین سال کا عرصہ ہوگا۔ میرے کے لئے دو سے تین سال مگر سکتے۔ اپریل یا نی یا میں یہ شروع ہوگا۔

కల్పి వంట నూనెల ఉత్సవి

ప్రశ్న నెం.1335(74) శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి,
ఎం.ఎల్.సి., గోరవనీయులైన వైద్య & ఆరోగ్య శాఖ
మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారు తెలియజేస్తారా;

ಅ) ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೀ ಮಂಟ ನೂನೆಲ ತಯಾರ್ ಚಾಲಾ ವಿಪರೀತಂಗಾ ವುನ್ನ ವಿಪರ್ಯಂ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ;

ఆ) నూనె తయారీలో జంతువుల కళ్ళబరాలను, క్రొప్పును వినియోగిస్తున్న విషయం, ఇందుకు సంబంధించి అనేక ఫీర్యాదులు చేసున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య
విమటి?

వేద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి)

ಅ) ಲೇದಂಡ್.

ఆ) లేదండీ.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం చూసిన తరువాత అసలు సప్లైమెంటరీలు వెయ్యాలా, లేక కూర్చోవాలా తెలియడం లేదు. అసలు ఈ ప్రశ్న ఏ శాఖకు సంబంధించినది అన్నది ప్రభుత్వం తేల్పుకోవలసి ఉంది. అసలు నూనెల క్లీటీ అంటే సినీల్ సపెన్ శాఖకు సంబంధించినది. కేసుల వ్యవహారం ఉంటే పోలీసు వారు చూస్తారు. కానీ ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం మాత్రం ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. సరే విషయం ఏమిటంటే దివపత్రిల్లో ఈ సమస్య గురించి అనేక సందర్భల్లో ఫోటోలతో సహ వచ్చింది. కానీ మంత్రిగారు లేదండీ, లేదండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు అని చెబుతున్నారు. వారి నియోజక వర్గంలోనే వెంకటేశ్వర రెడ్డిగారు అనే ఒక అడ్మిక్షెప్ట్ పోలీసు కంపానీల్లోను, రెయిం చేయించిన సందర్భం కూడా ఉంది. ఈ విషయం పేపర్లలో కూడా ఆరు నెలల క్రితం ప్రముఖంగా వచ్చింది. క్లీటీ నూనెల పరిస్థితి చాలా ఫోరంగా ఉంది. కాబట్టి దీనిగురించి ఒక సమగ్రమైన నిర్మయం తీసుకోవలసి ఉంది. అష్టరమైతే మూడు డిపార్ట్మెంటులను సమస్యయం చేస్తూ, ఒక కమిటీని నియమించి, ఈ క్లీటీని అరికట్టవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్టానికసంస్థలు-ప్రాదుర్బాబ్): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం చాలా బాధాకరంగా ఉంది. ఇందుకు నేను వారిని తప్పు పట్టడు లేదు. ఈ సమాధానం తయారు చేసిన అధికారులను తప్పుపడుతున్నాను. ఏదో ఒకటి వ్రాసి, ఇస్తే సరిపోతుంది అనే రీతిలో వారు పనిచేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ఈ విషయాన్ని మీరు తీసుగా పరిగణించాలి. అధికారులు వాస్తవపరిస్థితులు చెప్పకపోతే, మనం ఇక్కడ, ఇన్ని గంటలనేపు చర్చలు జరిపి ఏమి ప్రయోజనం? ఈ రోజు పాతబస్తీ బహదుర్సురా చుట్టుపక్కల అన్ని క్లీటీ నూనెలు తయారుచేసి కంపెనీలే. వారి మీద ఎన్నో పోలీసు కేసులు కూడా పెండింగ్లో ఉన్నాయి.

చట్టం సరిగు అమలు కొవడం లేదు. వారిపట్ల కలిగంగా వ్యవహారించడం లేదు. ఇటువంటివి మొత్తం కలిపి దాదాపు తోషించి వందల కంపెనీల వరకు ఉంటాయి. ఇది కూడా కేవలం ప్రాదుర్బాబ్ చుట్టుపక్కల ఉన్న కంపెనీలే. మిగతా చేట్లు ఇంకా ఇలాంటివి చాలా ఉన్నాయి.

మన గ్రేటర్ ప్రాదుర్బాబ్ దాదాపు 600 కిలోమీటర్ల వరకు విస్తరించి ఉంది. క్లీటీ నూనెలు తనిఖీ చేయవలసింది Food Inspectors. మొత్తం MCH లో కేవలం నలుగురు Food Inspectors మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు. అందులో ఒక వ్యక్తి ACB కేసులో ఇరుక్కున్నాడు. కేవలం ముగ్గురు Food Inspectors వేల సంఖ్యలో ఉన్న హోటల్సు ఎలా తనిఖీ చేస్తారు? ఈ క్లీటీ నూనెకి సంబంధించిన అంశాన్ని చాలా సీరియస్గా తీసుకోవాలి. ప్రజల ఆరోగ్యానికి చేయు కలిగిస్తుంది. కేవలం రూ.200కి 15 Lts. Oil tin ఇస్తున్నారంటే, అందులో ఎంత క్లీటీ జరుగుతున్నదో మనం తెలుసుకోవచ్చు. మంచి నాట్యమైన నూనె అంయతే రూ200కి ఒక లీటరు దొరుకుతుంది. Variation of the rate చూడండి. కాబట్టి road side చిన్నచిన్న వ్యాపారులు ఈ క్లీటీ నూనెనే ఉపయోగిస్తున్నారు. దీనికి విపరీతమైన డిమాండ్ ఏర్పడింది. దీని కొరకు ఒక పెద్ద వ్యవస్థ నడుస్తున్నది. క్లీటీ నూనెతో తయారైన పదార్థాలు తినడం వల్ల, ప్రజలు రోగాలపొలుతున్నారు కాబట్టి, ఈ విషయంలో కలిగంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. సమాధానం తప్పగా ఇచ్చినందుకు అధికారులపై కూడా తగిన చర్య తీసుకోవాలి. గతంలో కూడా చాలా ప్రశ్నలకు వారి ఇష్టమైచ్చినట్లు ఇచ్చారు. వారు చాలా బాధ్యతారోతంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఈ క్లీటీ విషయంలో అవసరమైతే పి.డి. యెస్ క్రింద వారిని శిక్షించాలి. వారిపైన ప్రస్తుతం కలినచర్యలు లేవు. కేవలం రెండువందల రూపాయల చాలాన్ వేసి, వదిలిపెడుతున్నారు. కాబట్టి ఈ విషయంలో క్లీటీని అరికట్టడానికి ఆరోగ్య శాఖనా, మున్సిపల్ డిపార్ట్మెంటూ లేక పోలీసు డిపార్ట్మెంటు చర్యలు తీసుకుంటుందా తెలుపవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రావుచంద్రరావు(పట్టబడుల నియోజకవర్గం-మహబూబ్నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్): అధ్యక్ష, ఇది ప్రజల ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన విషయం కాబట్టి, ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా ఆలోచించవలసి ఉంది. 1998లో ఈ విషయమై Edible Oils Packing అనే పేరు మీదకేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని రూల్స్ రూపొందించడం జరిగింది. ఈ రోజు నగర శివార్లలో ఉన్న కాబెదన్ ప్రాంతంలో కొన్ని ఆయుర్ మిల్ ఉన్నాయి. అక్కడ జంతువుల మాంసం నుండి నూనెను తీసి, అతి తక్కువ ధరలకు చిన్నచిన్న హోటల్లకు అమ్ముతున్నారు. గతంలో ఒక టి.వి. ఛానల్ ఈ విషయాన్ని బహార్తం చేయడం కూడా జరిగింది. ఈ నూనెతో నమోసాలు తయారుచేయడం వల్ల, చాలా మంది వాటిని తిని, రోగాలకు గురవుతున్నారు. ఇది Public Healthకు సంబంధించిన విషయం కాబట్టి, MCHలో ఉండే Health Officers samples collect చేసి, ఆ పదార్థాలను చెక్ చేస్తే, తప్పకుండా adulterated oil విషయం బయటపడుతుంది.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో కల్తి లేనిది ఏమిటనేది వెతుకున్నే పరిస్థితి ఏర్పడింది. దానిలో కల్తి నూనే ప్రధానమైనది. పెద్ద ఎత్తున మాఫియా తయారై నూనెను కల్తి చేస్తున్నారు. దీని మీద ఏజన్సీల యొక్క అన్ని మంత్రులు సమన్వయం చేసి కరినాతికరినంగా చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప ప్రజారోగ్యం బాగుపడే పరిస్థితిలో లేదు. కల్తి నిరోధక చట్టాన్ని తీసుకొని వచ్చి అన్ని వస్తువులలో కల్తిలను నివారించాలి. పాలు, వంటనూనెలు, మసాలాలు ఇలా అన్ని వస్తువులలో కల్తిలను నిరోధించి ప్రజారోగ్యాన్ని కాపాడాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా దీని మీద రివ్యూ మీటింగ్ పెట్టినట్లునా దృష్టికి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో ఉంది కాబట్టి అందరం కలిసికట్టగా ఈ కల్తిని ఆపి ప్రజారోగ్యాన్ని కాపాడాలని కోరుతున్నాను.

12.00 | శ్రీ శారుక్ హన్స్‌న్(నామినేటెడ్): అధ్యక్ష, ఎండా మ. కాలులో కోళ్లు ఎక్కువా చనిపోయించరు జరుపుతున్ది. చనిపోయిన కోళ్లు

ర్నుకు తరలించడం జరుపుతుంది. చనిపోయిన కోళ్లు రూ.20, బ్రాంస్ కోళ్లు ధర రూ.100 చోప్పున వీటిని కల్లు దుక్కాలుకు తరలించడం జరుపుతుంది. ఎక్కుజీ మినిష్ట్రీలు గారు, హెల్ప్ మినిష్ట్రీలు వీటి మీద నిఘ్నా పెట్టి, తగిన పర్యాలు తీసుకొని, అందరూ ఆరోగ్యాగా ఉండాలి మీ ద్వారా మంత్రికాలికి కోరుతున్నాను.

డా.ఆర్. భూపతి రెడ్డి: నిజార్కాటాలో జంతు కషే బట్టాలో ఉన్నాలుకొద్ది నూనే తియ్యడం అనేది రోజూ వేపర్లలో హాడ్క్రూప్లలో వస్తుంది. ఇప్పుడు లేడీ ఆఫీచర్లు ఉన్న అధికారి నిఘ్నా కార్బూక్యూలుకు దురంగా ఉంటున్నారు. అవక్కున్నతి మున్సిప్టీ అధికార్యాలకు కలిసి లేదా అధికారులను పెంచి కల్తి నూనెలు అరిక్కుటాలి కోరుతున్నాను.

డా.సి. లక్ష్మిరెడ్డి: ఈ మధ్యకాలంలో క్యాబిన్స్‌లో పుడ్ ఇన్సెక్టర్ పోస్టులు 23 మందిని తీసుకొంచెని నిర్మయం జరిగింది. వీరిని పూర్తిగా బలమీచి నభ్యలు అడి గినదానికి సమాచారంగా ప్రభుత్వం నిర్మయాలు తీసుకొంచుం జరుపుతుంది. పుడ్ సీపీ అండ్ స్టాండ్ర్యూ యాట్ ప్రకారం అధికార్యాలు 6 నమూహాలు నిశ్చేషించి కొరకు పంపడం జరిగింది. 2015–16 సంవత్సరంలో 261 వంటమార్కెట్లు, పస్ట్రైప్ నూనెలు సేకరించి పరిష్కించడం జరిగింది. వీటిలో 47 రకాలు FSS ప్రకారం నాణ్యతా ప్రమాణాల ప్రకారం లేవని తేలింది.

వంటమార్కెట్లు కల్తి నాణ్యత పరిష్కణ విభాగం వారు అవ్యాప్తికి వ్యతిక్రమించి ఒక ప్రత్యేక దాడిని 23.1.2016నాడు జి.పాచ్.యు.సి.రుగార్డ్ జిల్లాలో తుఫీ చేయడం జరిగింది. 73 రకాల వంటమార్కెట్లు సేకరించి FSS చట్టం 2006 నిబంధం క్రింద పరీక్ష నిమిత్తం పంపడం జరిగింది. వీటిలో 11 రకాల నూనెలు నాణ్యతా ప్రమాణాలకు అనుగ్రహించాలని లేవని తేలింది. FSS చట్టం 2006 నాణ్యతా ప్రమాణాల ఉల్లంఘన క్రింద జిల్లా జాడి పియుల్ ఫస్ట్ కాన్ మెజిస్ట్రీల్ లేదా జాయింట్ కల్కెరీ న్యాయ న్యూక్లీయా నిచ్చించే అధికారుం ఉండవి తెలియ్ క్లిష్ట్ న్యూన్స్ ను.

సేకరించిన సమాచారులు వీటిలో కూడా జంతు కషేకాలకు

సంబంధించిన నూనెగా తేలతీము. ప్రోదర్థాహార్తో కొన్ని ప్రాంతాలలో జంతువుల ఎముకాలో నూనెలము తయారుజేస్తుమ్మట్లువార్తలువచ్చాయి జిహెచ్.యంసి. అధికారులు, పోలీస్ లు వెళ్లి విచారించాడు చేపట్టి వారి మీద క్రమికుల కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఏదు తయారుకొన్ని నూనెలము కేవలం డిటర్జ్యూటివ్ లై మాత్రమే వాడటం జరిగింది కానీ వంటనూనెలో వాడకొన్ని వాళ్లు ఒప్పుకొన్నంం జరిగింది. ప్రభుత్వం కల్గి నూనెల విషయంలో అనేక చర్యలము చేపట్టడం జరిగింది.

శ్రీ కొంపల్లియాదగ్నామ్మి: కల్గి నూనెల విషయంలో ఎవర్కొ కంపెట్ చేశారా? చేస్తే అది పోత్త మినిస్టర్ దగ్గరకు రాదు. అది పోలీస్ శాఖకు వస్తుంది. దీనిలో పుడ్ ఇన్సెక్షనర్లు, అధికారులు కలిసి సరియైన శిక్షను విధించకుండా కల్గి చేసేవారిని వదిలివేయడు జరుగుతుంది. దీనిపైన నమ్మినై నిర్దయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

డా. సి.లజ్మారెడ్డి అధ్యక్షా, పుడ్ నేపీయాక్షము కఠించి తరం చేయాలిని సభ్యుల ఆలోచ్చ విధానం. క్యాబిన్యూనిసబ్ కమిటీ ఉంది. ఆ కమిటీకి దీనిని గురించి చర్చించి వారి అభిప్రాయాలు తెలుగుకొన్ని దీని మీద తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియుత్సుక్కున్నాము

గ్రావ్ | మరియు || ఉద్యోగాల నియామకం

ప్రశ్న నెం.1010(75) శ్రీ యస్. కె.ముకుద్రాక్షు ఎం.ఎల్.ప్రీ. గారుకొన్నిముత్తో ముఖ్యమంత్రి గారు దయక్కించి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియుత్సుక్కున్నామా;

అ) గ్రావ్-I, గ్రావ్-II, కేటమీన్స్ పదులకు భర్తీ చేయాలిని ప్రభుత్వం ఉచ్చేస్తున్న విషయం వాస్తవిమ్మా

అ) అయితే, ప్రక్రియల్లో భారీల వివరాలు ఏమిటి, నోటిఫికేషన్లు ఎప్పటినో జారీ చేస్తారు?

గారుకొన్నిముత్తో అర్థక శాఖ ముత్రి (శ్రీ ఈటల రాజేందర్)

అ) వివిధ శాఖల స్వభావం, కార్యాలాయిల పురుషులు నుండి పురుషులను, ఎప్పటిన్నాడు రాష్ట్ర భాగాన్ని పదుతున్న

మొత్తం ఆర్థిక భారాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, వాప్టమగా అవసరమైయే సిబ్బంది ఆధారంగా గ్రావ్-I, గ్రావ్-II, కేటమీన్స్ లలోనీ నియామక భారీలము ప్రకటించడాన్ని ఉపాయంగా ఉంది.

ఆ) ఇప్పటిమీకు గ్రావ్-I కేటమీన్స్ క్రింద 49 నియామక భారీలము, గ్రావ్-II కేటమీన్స్ క్రింద 439 భారీలము ప్రకటించడానికి టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి.కి అముముత్రిప్పుస్తుముంది. టిఎస్పిఎస్పి ఇప్పటికే గ్రావ్-II సర్వీసుల కోసం 30-12-2015 తేదీన నెం.20/2015 ప్రకటించబడినది.

శ్రీ యస్. రామచంద్రరావుః అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి ధన్యాకాలు తెలుగుప్రాంతమ. గ్రావ్-II వాయిదా గురించి విద్యార్థిమధులు అడుగుతున్నారు. తెలంగాణ ఉద్యమం జరిగి సమయంలో విద్యార్థులు అందరూ మన తెలంగాణ ఉద్యోగాలు మనకు వస్తాయని ఆశ్చే ఎదుగుచుకోము తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడితరువాత లక్ష ప్రైగా ఉద్యోగాలు ఉన్నాయ్యాన్నారు. ఈ రోజు 439 ఉద్యోగాలు అని ప్రకటించబడిన చూసి విద్యార్థులు కలలు ఎప్పుడు నెరమ్మాకాయిని నాకు అనుమతించా ఉంది. ఈ మధ్య 5,000 మంది ఇంజనీర్స్ విద్యార్థులు ఇతర రంగాలలో ఉద్యోగాలు వచ్చాయి కానీ M.A., M.Sc., B.A., B.Sc., ఏటికిసంబంధించి ఉద్యోగాల నోటిఫికేషన్లు రాలేదు. అదేమార్గా పోలీస్ కానిస్ట్రోక్రిస్టుల ఉద్యోగాలకు ప్రకటించబడి. మొత్తం మీద 20,000 ఉద్యోగాలకు మాత్రమే నోటిఫికేషన్లు కనబుట్టుకొన్నాయి. గ్రావ్-II పరీక్షను వాయిదా వేయడం జరిగింది కాబట్టి మరలా నోటిఫికేషన్ వేసిల్పుడు ఈ సంఖ్యమిపెంచాలిని కోరుతున్నాను. ఎందుకటే 439 పోస్టులకు దాదాపు 5 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఆపై చేయడం జరిగింది. ఈ పోస్టులకుంభ్యమి పెంచాలిని కోరుతున్నాను. దానిష్టూరా నిర్మిస్తున్న సంతోషముతో కోరుతున్నాను. 1:10 లేదా 1:20 చేస్తే విద్యార్థులు అవసరాలు పెరుగుతాయిని మీద్దా మంత్రాల్మిషి కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ అధ్యక్షా, ఇదే సభలో దీనిమించి ఒకసారి చర్చించడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సుండి తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి నాటికి అంగుహాండి ఉద్యోగాలకో

సహా మొత్తం 1,07,000 ఉద్యోగాలు ప్రక్రియలు జరిగింది. దీనిలో అంచెలు కొన్ని ఖాళీలు పూరించడం జరిగింది. RTCలో 3,950 మందిని, మిగతా శాఖలలో 4,500 మందిని, పోలీన్ శాఖలో మరికొదల్చి, మొత్తం 11,000 పైగా ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయడం జరిగింది. 14,000 పైగా ఉద్యోగాలకుపుం టి.యస్.ఎస్.ఎస్.కోరిక్సుల కోసం ఇవ్వడం జరిగింది. DSC క్రింద 10,000 పైగా ఉద్యోగాలకోసం నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. గ్రావ్ -II క్రింద 429 ఉద్యోగాలు ప్రక్రియల్నాడు ఇంకా కొన్ని ఉద్యోగాలు గురించి పూర్తి సమాచారం తెలియజ్ఞామేఖాటిని వాటిని కూడా కలిగించి జరిగింది. దాని క్రింద 724 ఖాళీలు ఉన్నట్టు సమాచారం వచ్చింది. దానిలో కొన్ని కంపెనీలను మూసిస్‌లు య్యడం జరిగింది. ఆ శాఖలు తీసుకొచ్చి మిగతా శాఖలలో ఉన్న ఉద్యోగాలు ఖాళీలు కలిగించి జరిగింది. రెవెంట్ శాఖలో కొన్ని అవక్కాలు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఆ శాఖలో ఖాళీలు లేకపోతున్నాయి కొత్తవాటిని ఏర్పాటు చేయాలి. వాటిని కూడా రిక్రూట్ చేయాలి ఆ దిశగా ప్రయత్నాలు చేపడుతున్నాం.

గ్రావ్-Iలో కమల్కాఫ్ కమిషన్స్‌ర్ రిపోర్ట్ ఇవ్వకు పోతే ఆ ఉద్యోగాలు గురించి వివరాలు తెలియజ్ఞామేఖాటి మన అందరికైలును. మార్చి నెల చివరికొండి వివరాలు తెలిస్తే తక్కణమే వాటిని భర్తీ చేస్తామని, నిరుద్యోగుల కలాలు నెరిక్కుత్తామని తెలియజ్ఞామేఖాటాను. మాకు కేవలం 58,000 ఉద్యోగాలు సంబంధించిన వివరాలు వచ్చాయి. మిగతా సమాచారం కూడా మాకు రావణి ఉంది. వీట న్నింటిని భర్తీ చేస్తామని, నిరుద్యోగుల కలాలు నెరిక్కుత్తామని తెలియజ్ఞామేఖాటాను.

MR. CHAIRMAN: All the papers are deemed to have been laid on the Table.

II - PAPERS LAID ON THE TABLE

1. A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Power Generation Company Limited for the year 2013-14 as required under section 619-A of the Companies Act, 1956.

2. Copies of 1st to 4th Annual Reports of Textile Park, Pashamylaram, Medak District for the years from 2005-2006 to 2008-2009 respectively, as required under section 619-A of the Companies Act, 1956.

III - ADJOURNMENT MOTIONS

మిస్టర్ చైర్మన్: శ్రీ మహాన్మద్ ఆలి పట్టిర్ తదితపులు రాష్ట్రంలో ఎన్ని, ఎప్పుల వర్గాల్లో అమలు విపులంలో ప్రభుత్వం అవటాబిమ్మన్ తీర్పు చర్చించాలటూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిరీతిము తిరప్పుత్తాము.

మిస్టర్ చైర్మన్: టీ విరామం కోసం సభను 15 నిమిశాలు వాయిదా వేయడం జరిగింది.

(The House then adjourned at 12.14 p.m. for tea break for fifteen minutes)

(After tea break, the House reassembled at 12.37p.m. with the Hon'ble Chairman in the Chair)

12.20 మ. మిస్టర్ చైర్మన్: సభకి నమస్కారం . Now Government Bills.

SRI K.T. RAMA RAO: Sir, I would like to inform to the House that Bill No.1 and Bill No.2 are similar and one and the same, as such I request you to kindly club them and take together for passing the same.

MR. CHAIRMAN: O.K. I will take them together.

IV - GOVERNMENT BILLS

1. THE GREATER HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION (AMENDMENT) BILL, 2016 (L.A. BILL NO. 1 OF 2016) (AS PASSED BY TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

2. TELANGANA MUNICIPALITIES (AMENDMENT) BILL, 2016 (L.A. BILL NO. 2 OF 2016) (AS PASSED BY TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

SRI K.TARAKA RAMA RAO: I beg to move:

"That the Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 1 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration"

MR. CHAIRMAN: Motion moved and now the Minister will explain the objects and reasons of Bill.

SRI K.TARAKA RAMA RAO: As these two Bills are quite simple and small in their nature and the reasons and objects of the two Bill are one and the same, I request the Leader of the Opposition and also all the Members kindly to pass the same unanimously.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ఈ రెండు బిల్లుల యొక్క ముఖ్యదేశాలను వివరించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ క. తారక రామారావుః ఛైర్‌జూన్ సార్, గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిపల్ కార్పోరేషన్ చట్టం, 1955ని సవరించడానికి ఉద్దేశించింది మొదటి బిల్లు. ఎన్నికల విషయంలో కొన్ని సంస్కరణలు తీసుకురావడానికి, అధికార వికేంద్రీకరణ ద్వారా వురింత వెరుగైన సేవలు అందించడానికి కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులు, చేర్పులు ఈచట్టంలో చేయడం జరిగింది. అన్ని పార్టీల నుంచి పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థులకు ఎన్నికల వ్యయం విపరీతంగా పెరిగిన ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో దాన్ని తగ్గించడానికి, ఎన్నికలను నిర్వహించుటకైన సమయ సూచిసి స్వల్ప కాలానికి తగ్గించడానికి మార్పు చేయడం జరిగింది. అలాగే కమిషనర్, జోనల్ కమిషనర్, స్టోండింగ్ కమిటీలకు వ్యయ పరిమితిని పెంచుతూ చట్టంలో మార్పులు చేయడానికి ఈబిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది. అదే విధంగా శాసన మండలి సభ్యులు ఎక్కడైతే నివసిస్తున్నారో అక్కడే వాళ్ళకి ఓటు హక్కు కల్పించే విధంగా ఈనాడు మార్పు చేయడం జరిగింది.

రెండోది-తెలంగాణ మునిపాలిటీ చట్టంలో ఒక చిన్న సవరణ తీసుకురావడం ద్వారా యీల్స్‌ఆర్‌యెస్, బిఆర్‌యెస్ ద్వారా లేఱవులు, భాషాలు క్రమబద్ధికరించుకునే ఒక వెసులుబాటు కల్పించడం జరిగింది. అక్టోబర్ 28, 2015 వరకు ఏ నిర్మాణాలైతే నిబంధనలకు విరుద్ధంగా తెలిసి తెలియక జరిగాయో, వాటిని క్రమబద్ధికరించుకునే వెసులుబాటు కల్పించడానికి ఈ సవరణలు తీసుకురావడం జరిగింది. ఈవిషయాలన్నింటినీ పరిగణన లోకి తీసుకొని ఈ రెండు బిల్లులను పాస్ చేసే విధంగా సహకరించాలని గౌరవ సభ్యులందరినీ మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టిర్: మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నదేమంటే – అసెంబ్లీలో ఈ రెండు బిల్లులు as it isగా, యునానిమస్గా పాస్ అయ్యాయా లేక ఏవైనా అమెండ్ మెంట్స్తో పాస్ అయ్యాయా? చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ క. తారక రామారావుః యునానిమస్గా పాస్ అయ్యాయా.

SRI MOHAMMED ALI SHABIR: Then, we don't have any objection in passing the said two Bills. You can go ahead with passing of the Bills.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 1 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration"

(Pause)

Motion moved and the Bill was taken into consideration.

CLAUSES 2 TO 12, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN: There are no amendments to the Clauses 2 to 12, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That the Clauses 2 to 12, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill"

(Pause)

Motion was carried and the Clauses 2 to 12, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill"

SRI K.T.RAMA RAO: I beg to move :

"That the Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 1 of 2016) be passed"

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is

"That the Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 1 of 2016) be passed"

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was passed.

2. THE TELANGANA MUNICIPALITIES (AMENDMENT) BILL, 2016

(L.A. BILL NO. 2 OF 2016) (AS PASSED BY TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That the Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 2 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration”

(Pause)

Motion moved and the Bill was taken into consideration.

CLAUSE 2, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN: There are no amendments to the Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That the Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”

(Pause)

Motion was carried and the Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill”

SRI K.T.RAMARAO: I beg to move:

“That the Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 2 of 2016) be passed”

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is

“That Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 2 of 2016) be passed”

12.40

మ.

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was passed.

L.A.BILL NO. 8 OF 2015

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV: Chairman Sir, I beg to move that:

“That the Telangana Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.8 of 2015) be taken into consideration.”

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

L.A.BILL NO. 9 OF 2015

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV: Chairman Sir, I beg to move that:

“That the Telangana Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 9 of 2015)” be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

L.A.BILL NO. 10 OF 2015

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV: Chairman Sir, I beg to move that:

“That the Telangana Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 10 of 2015)” be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

(Then the Bills were mooted for discussions.)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి వర్యులు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెంచడం జరిగిందన్నారు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రాడ్ ఆయిల్ ధరలు తగ్గుతున్న సందర్భంలో వాటి ధరలు తగ్గించాల్సిన సమయంలో వ్యాట్ అనుకోండి, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు వేస్తున్న పన్నులు అనుకోండి పెంచుతున్నారు. నేనేమి బిల్లుని వ్యతిరేకించడం లేదు. దీనిమిదసీరియస్గా చర్చించాల్సిన అవసరం ఉంది. డీజిల్, పెట్రోల్ ధరలు పెరుగుతున్న విషయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ నోటిసుకు తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉంది. చాలా విషరీతంగా ప్రజలపై భారం వేసుకుంటూ పోతున్నారు. క్రాడ్ ఆయిల్ ధరలు ఒక బ్యారెల్కి 138 డాలర్లు ఉన్నప్పుడు ఒక రేటు, అది ఇప్పుడు 30, 40 డాలర్లకి తగ్గినప్పటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ధరలు తగ్గించకుండా ట్యూక్స్లు వేసుకుంటూ పోతూ ఇదొక ఆదాయ మార్గంగా చూస్తున్నారు. తప్పని పరిస్థితుల్లో రాష్ట్రం కూడా చేస్తుంది. ఏదేమైనా ఒక సగటు మనిమి తరఫున ఇది మంచి సంపదాయం కాదని మాత్రం రికార్డు చేస్తూ మా లీడర్ నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉంటాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టిర్ : గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో 2014వరకు Crude Oil rate 138 Dollars per barrel ఉన్నది. అది ప్రస్తుతం చూస్తే 27 Dollars per barrel ఉన్నది. ఎక్కడ 138, ఎక్కడ 27 డాలర్లు. ఇంత రేటు తేడా ఉన్న కూడా అక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వం

వారు రేట్లు తగ్గించడం లేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా ట్యూక్స్ రూపంలో ఇంకా పెంచుతున్నారు. కాబట్టి ఆ ట్యూక్స్ ఎంత మస్తందనేది తెలియాలి. ఎందుకంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు రాష్ట్రప్రభుత్వం తగ్గించుకోవడం లేదని అంటున్నారు. కాబట్టి ఈ పెట్రోల్, డీజిల్, గ్యాస్, నాట్యా ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ట్యూక్స్ రూపంలో ఎంత డబ్బులు కల్పించేస్తున్నారు? ఎందుకు తగ్గించడం లేదనేది సభ్యులకు తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ : అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడ్ ఆయుర్ ధరలు పెరుగుతూ, తగ్గుతున్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ రాష్ట్రాలలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వాలకు ఒక మార్గదర్శకంగా Central Excise Duty పెంచినటువంటి పరిస్థితిని మనం చూడడం జరిగింది. ఇది యావత్ భారతదేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలు చేస్తున్నాయి. అన్ని రాష్ట్రాలకంటే మన రాష్ట్రమే తక్కువ చేస్తున్నటువంటి విషయాన్ని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి మరియు ఎల్చిపి గారు అడిగినటువంటి సందర్భంలో అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడ్ ఆయుర్ తగ్గినప్పుడు మన రాష్ట్ర రెవెన్యూ మీద విపరీతమైన భారం పడుతున్న విషయం మనందరికి తెలిసిందే.

ఈరోజు మనం కొత్త రాష్ట్రంగా ఏర్పడిన తరువాత ఒకవేళు సంక్లేషం, మరోవేళు అభివృద్ధి జరుగుతున్న తరువాతంలో 2014-16 మధ్య కాలంలో పెట్రోల్పై 11.77 శాతం, డీజిల్ పై 13.30 శాతం ధరల్ని పెంచినటువంటి విషయాన్ని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సవరణ కోసం గత శాసనసభ సమావేశాల్లోనే ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. నోటిఫికేషన్ ద్వారా already ఆ process గడిచిన శాసనసభ సమావేశాల నుంచే మనం చూస్తున్నాము. ఈరోజు దేశవ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని, మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఆదాయ మార్గం చాలా పెద్ద ఎత్తున అంటే, 1/3 వ వంతు ఇబ్బంది అవుతున్న పరిస్థితిని మనం గమనించడమే కాకుండా, ఈరోజు ఒక

రాష్ట్రమే కాకుండా మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానివ్వండి, కేరళ, కర్ణాటక, తమిళనాడు అలాగే ప్రక్కమన్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలో కూడా మరొకనాలుగు రూపొయల వరకు పెంచడం జరిగింది. మనం వరాత్రం రూ.2/- వరాత్రవేం పెంచినటువంటి విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

కాబట్టి, ఈరోజు అంతర్జాతీయ మార్కెట్ పరిస్థితి చూసిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చి ఈయొక్క కార్బ్రూక్షమాన్ని చేపట్టడం జరిగిందని తెలియజేస్తూ, దీనికి తప్పకుండా సభ్యులు సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, అయిం అంతర్జాతీయ మార్కెట్ పరిస్థితి ఇలా ఉందని ఈ హోస్ట్ unanimous resolution చేసి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్పీల్ చేయాలి. ఆదాయ మార్గాలు చెప్పమంటే 10నిమిషాలు అవకాశం ఇస్తే, కమ్మిద్దియల్ ట్యూక్స్ డిపార్ట్మెంటు ఆదాయం కామధీయవులాగా అయిపోతుంది. జీరో యాక్స్ ఉంది, జీరో ట్యూక్స్ లు ఎట్లా ఎగ్గొడుతున్నారు, కోర్సులో కేసులు ఎలా ఉన్నాయి, ఆన్‌లైన్ మార్కెట్ ఎలా ఉంది, అమెజాన్లు మార్కెట్ ఎలా చేస్తున్నాయి, అదొకపార్ట్. ఇది సామాన్యాడి మీద డైకెట్కగా పడే కామన్ మ్యాన్ ట్యూక్స్. వ్యక్తిగతంగా రికార్డుగా పోయేందుకు చెప్పేది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచినా, రాష్ట్రప్రభుత్వం పెంచినా ఇది చాలా అన్యాయమైన పెంపు. ప్రక్కరాష్ట్రం పెంచిందా, ఇంకో రాష్ట్రం పెంచిందా అనేది కాదు.

కానీ, ఎవరైనా సరే ఇప్పుడు ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితుల్లో ధరలు తగ్గితే గుడ్డిలో మెల్లగా వారికి మేలు అపుతుంది. డీజిల్, పెట్రోల్ లాంటి వాటమీద ట్యూక్స్ భారం మెపితే చాలా ఇబ్బంది. మీద్వారా నేను రికార్డు ప్రైయిట్ చేయదలచుకున్నాను. దయచేసి భవిష్యత్తులో ఈ ట్యూక్స్ లు పెంచకుండా, తగ్గించే మార్గం చూడండి. ఇలాంటి కరపు కాలంలో ట్యూక్స్ లు వేసుకుంటూ నడుములు విరిగే మార్గం చేయవద్దని ఈ సందర్భంగా

చెబుతూ, in principle నో వ్యక్తిగతంగా oppose చేస్తున్నాను.

సరే ప్రభుత్వానికి అమరాలున్నాయి వారు రోటీస్‌గా సమర్థించుకుంటున్నారు. 1/3 effect అవుతుందనే దానిమీద మీ అందరి నిర్దయానికి కట్టబడి మేము సహకరించడానికి ఇబ్బంది ఏమిలేదు. కానీ, అంతరాత్మ సాక్షిగా దీనిని సహకరించలేక పోతున్నాము. కానీ, టెక్కికల్గా వారు ఏ నిర్దయం తీసుకుంటే దానికి సహకరిస్తాము.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస యాదవ : అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయంగా క్రూడ్ ఆయుర్ రేట్లు తగినప్పటికీ మన దేశంలో వాటి రేట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వమే ఫైనలైజ్ చేస్తుంది. మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు మనకు ఉండేటువంటి అన్ని వనరులను ఉపయోగించుకోవాలనే ఉధ్వేశ్యం. అంటే ఇది ఒక రాష్ట్రానికి సంబంధించింది కాకపోయినప్పటికీ, దేశ వ్యవంగా ఉన్నటువంటిది.

ఇంతకు ముందు గౌరవ ఎల్సిపి గారు గతంలో వచ్చింది, ఇప్పుడు వచ్చింది ఎంత అని అడిగారు. గత సంవత్సరం రూ.5,956కోట్లు ఉండగా, ఈ సంవత్సరం రూ.5,184కోట్లు రావడం జరిగింది. వాణిజ్య పన్నుల శాఖలో గత ప్రభుత్వాలు ఎప్పుడు కూడా ఇంత పక్షందీగా చేయనటువంటి పరిస్థితులు మీకు అందరికీ తెలుసు. ఈమధ్య కాలంలో సబ్ కమిటీలు కూడా కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకొని ముఖ్య కార్యదర్శి గారు, కమీషనర్ లాంటి అధికారులందరం కలిసి పక్షందీగా ఈ కార్యక్రమాలు చేయడం మూలాన రెవెన్యూ కూడా పెంచుకుంటూ రావడం జరిగింది. ఒకదానిమీదనే కాకుండా overall గా తీసుకున్నప్పుడు జీరో వ్యాపారం ఎలా ఉన్నది, enforcement ని ఏవిధంగా బలోపేతం చేయాలనేది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. రీసెంటగా తీసుకుంటే, రాష్ట్రం విడిపోక ముందు ఏడు చెక్సపోస్టులు ఉంటే, విడిపోయిన తరువాత తెలంగాణలో 14 చెక్సపోస్టులు చేయడం జరిగింది. నీటిని కూడా ఇంటిగ్రెట్ చెక్సపోస్టులుగా చేయాలనే పయత్వం జరిగింది. ఎవరెతే అవినీతిగా జీరో వ్యాపారం

చేస్తున్నారో దానిని అరికట్టడానికి పూర్తిస్థాయిలో చేస్తున్నప్పటికీ పెట్రోల్, డీజిల్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు ఈ నిర్దయం ఒక్కమన రాష్ట్రమై తీసుకుంది కాదు.

آپ تو جانتے ہیں کہ ابھی حکومت ہند نے جو قائم کیا، پوری ریاستوں میں وہی کیا۔

ఈవిధంగా మనం చేసినప్పుడు క్రూడ్ ఆయల్ ధర తగ్గినప్పటికీ, ధరలు పెంచుతున్న విషయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెళ్లాలని గౌరవ సభ్యులు తెలియజేయడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని తప్పకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెళ్లడపు జరుగుతుందని మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు ఈ బిల్లుని ఆవోదించేందుకు సహకరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That the Telangana Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.8 of 2015)” be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill is considered.

Clauses 2 , Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula & Long Title” do stand part of L.A. Bill No.8 of 2015.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the L.A.Bill No.8 of 2015.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV:
Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.8 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.8 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

MR. CHAIRMAN: The question is:

“That the Telangana Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.9 of 2015)” be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill is considered.

Clause 2 , Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of L.A. Bill No.9 of 2015.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the L.A.Bill No.9 of 2015.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV: Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.9 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.9 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Telangana Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.10 of 2015)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill is considered.

Clauses 2 to 4 , Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of L.A. Bill No.10 of 2015.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the L.A.Bill No.10 of 2015.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV: Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.10 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.10 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

MR. CHAIRMAN: Now, Item No. IV of the Agenda.

V. SHORT DISCUSSION

(1) Short discussion on welfare of S.Cs, S.Ts., B.Cs and Minorities.

శ్రీ జోగు రామన్న : అధ్యక్షా, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేప శాఖలే సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతుల కోసం సంక్షేప పథకాల అవలుపై ప్రముఖ స్థితి ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.

1. పభ్రమ బి.సి. హాస్టల్స్ : -

i) ప్రీ మెట్రిక్ హాస్టల్స్ : 43,685 బోర్డర్ల ప్రవేశ సామర్థ్యంతో 485 ప్రీ - మెట్రిక్ హాస్టల్స్ (375 మంది బాలుర, 110 మంది బాలికలు) (10 సమగ్ర హాస్టల్స్తో పాటు) ఉన్నాయి.

2015, మార్చిలో జరిగిన ఎన్వెన్సి పబ్లిక్ పరీక్షలు వాసిన బి.సి. హాస్టల్లోని 7,296 మంది బోర్డర్లలో 5,791 మంది బోర్డర్లు ఉత్తీర్ణులయ్యారు. 77 శాతం రాష్ట్రసగటుతో పోల్చుకుంటే ఉత్తీర్ణ శాతం 79 శాతంగా ఉంది.

ప్రీ-మెట్రిక్ హాస్టల్లో చేరిన బోర్డర్లకు ఉచిత భోజన పుతిని సమకూర్చడమయింది. అంతేకాక, ప్రతి సంవత్సరం నాలుగు జతల యూనిఫోంలు, బ్లాంకెట్, కార్బోన్ పాటు ఒక సెట్ బెడ్డింగు సామాగ్రిని, నోటు పుస్తకాలను, జాతీయ పార్య పుస్తకాలు, స్టడీ మెటీరియల్ మొదలైనవి సమకూర్చడమయింది. నీటికి అదనంగా ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ప్రతి బోర్డర్లకు స్టేటు, గ్లాసు, ట్రింక్సెట్స్ ను సమకూర్చడమయితుంది.

2015-16, సంవత్సరానికి రూ.214.53కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాంచుంచడం అంచుంది. అందులో

రూ.192.65 కోట్ల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడం అయింది.
రూ.102.81 కోట్ల మొత్తాన్ని వినియోగించడమయింది.

ii) పోస్టు మెట్రిక్ హస్టాష్టులు : 22,463 బోర్డర్ల మొత్తం
ప్రవేశ సామర్థ్యంలో 123 బాలుర హస్టాష్టు, 125 బాలికల
హస్టాష్టు (మొత్తం = 248) ఉన్నాయి.

2015-16 సంవత్సరంలో రూ.111.88 కోట్ల
మొత్తాన్ని కేటాయించడం జరిగింది. అందులో రూ.72.42
కోట్ల వెఱుతాన్ని విడుదల చేయడవుంచుంది.
రూ.39.05 కోట్ల మొత్తాన్ని వినియోగించడం అయింది.

**1.00 | అధ్యక్షా, ఈ రోజు 2015-16 సంవత్సరంలో
మ.** రూ.1.15 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది.
అందులో రూ.0.57 కోట్ల వెఱుతాన్ని విడుదల
చేయడవుంచుంది. రూ.0.36 కోట్ల వెఱుతాన్ని
వినియోగించడమయింది.

భిసి న్యాయవాదులకు సభీడీ :

వెనుకబడిన తరగతుల న్యాయవాదులకు సహాయం
అందించడానికి గాను వారి సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచుకొని
న్యాయవాద పుత్రీలో స్థిరపడడానికి, వెనుకబడిన తరగతుల
సంక్లేశ శాఖ “న్యాయ పరిపాలన” లో భి.సి.న్యాయవాదులకు
శిక్షణమ ఇస్తున్నది.

**మహాత్మా జ్యోతిరావ్ పూలే భి.సి. నైవాసిక
పాఠశాలలు :**

23 భి.సి. నైవాసిక పాఠశాలలు (13 బాలురక,
10 బాలికలకు) ఉన్నాయి. అందులో మత్స్యకారుల
కమ్యూనిటీకి చెందిన పిల్లల కోసం ఒక నైవాసిక పాఠశాల
నర్సాపూర్లో ఉంది. 2015-16 సంవత్సరంలో నైవాసిక
పాఠశాలలో ప్రవేశసామర్థ్యం 8,532 గా ఉంది. 2014-15
సంవత్సరంలో నైవాసిక పాఠశాలల నిర్వహణ కోసం
సమకూర్చిన బడ్జెట్ రూ.35.30 కోట్ల.

2015-16 సంవత్సరంలో 1,309 మంది
విద్యార్థులు ఎన్సెన్సి పరీక్షలకు హజరయ్యారు. అందులో
1,249 మంది ఉత్తీర్ణులయ్యారు. రాష్ట్ర సగటు 77 శాతం

ఉండగా వారు 95.42 శాతం ఉత్తీర్ణు శాతాన్ని సాధించారు.
అంతేకాక ఎన్సెన్సి పరీక్షలకు 17 పాఠశాలల నుండి
విద్యార్థులు హజరుకాగా అందులో 3 పాఠశాలలు 100
శాతం ఫలితాలను సాధించాయి.

**పోస్టు మెట్రిక్ స్కూలర్సిప్పుల వుంజూరు,
ట్యూషన్ ఫీజు (ఆర్టిఎఫ్) రీయుంబర్స్ మెంటు :**

2015-16 సంవత్సరంలో, ఎంటిఎఫ్ & ఆర్టిఎఫ్
కోసం ఈ-పాస్ వెబ్సైట్ క్రింద నమోదైన విద్యార్థుల మొత్తం
సంఖ్య 7,71,209.

ఎంటిఎఫ్ క్రింద, 2015-16 సంవత్సరంలో
రూ.411.03 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది.
అందులో రూ.339.85 కోట్ల వెఱుతాన్ని విడుదల
చేయడవుంచుంది. రూ.247.18 కోట్ల వెఱుతాన్ని
వినియోగించడమయింది. ఆర్టిఎఫ్ క్రింద, 2015-16
సంవత్సరంలో రూ.753.31 కోట్ల వెఱుతాన్ని
కేటాయించడమయింది. అందులో రూ.636.05 కోట్ల
మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది. రూ.463.60 కోట్ల
మొత్తాన్ని వినియోగించడమయింది.

**కార్పోరేట్ జూనియర్ కళాశాలలో
ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థుల ప్రవేశం :**

ఈ పథకం క్రింద 483 భిసి 136 ఇబిసి సీట్లను
కేటాయించడమయింది. 2015-16 సంవత్సరంలో 419
మంది భిసి విద్యార్థులు చేరారు.

**ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతుల (ఇబిసిలు)
కోసం ట్యూషన్ ఫీజు రీయుంబర్స్ మెంటు :**

2015-16 సంవత్సరంలో ఈ-పాస్ వెబ్సైట్
ద్వారా ఆర్టిఎఫ్ క్రింద మొత్తం 99,096 మంది విద్యార్థులు
నమోదు చేసుకున్నారు. 2015-16 సంవత్సరంలో
రూ.252.00 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది.
అందులో రూ.174.43 కోట్ల వెఱుతాన్ని విడుదల
చేయడవుంచుంది. రూ.123.63 కోట్లను
వినియోగించడమయింది.

ఇతర రాష్ట్రాలలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులకు నిర్వహణ ఫీజులు (ఎంటిఎఫ్లు) :

కేంద్ర ప్రభుత్వం మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖలే గుర్తింపు పొందిన ఐపటిలు, ఎన్పటిలు, ఐపాం ల వంటి 188 ప్రసిద్ధ సంస్థలలో ఇతర రాష్ట్రాలలో చదువుచున్న విద్యార్థులకు ఎంటిఎఫ్ స్ట్రోంగ్ ప్రయోజనాన్ని విస్తరించడానికి ప్రభుత్వం అనుమతించింది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర వెనుకబడిన తరగతుల ఉపాధి అవకాశాల నైపుణ్యభివృద్ధి, శిక్షణ కేంద్రాలు (టిఎస్.బిసిఇఎస్‌డిటిసి)

పోటీ పరీక్షలలో ఇతరులతో పోటీని దృష్టిలో ఉంచుకొని, విజయవంతంగా ఉత్తీర్ణులు కావడానికి, అర్థాలైన బిసి, ఎసి, ఎస్టి, నిరుద్యోగ విద్యా యువత తల్లిదుడుల వార్షికాదాయం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రూ.1,50,000/- లకు, పట్టణ ప్రాంతాలలో రూ.2,00,000/- లకు మించి వారి కోసం రాష్ట్రంలో 10 స్థానీ సరిక్కలో కోచింగును సమకూర్చడమవుతున్నది.

2015-16 సంవత్సరంలో మొత్తం లభ్యిదారుల సంఖ్య 3,562. 2015-16 సంవత్సరంలో ఈ స్థానీ సరిక్క నిర్వహణ కోసం కేటాయించిన బడ్జెట్ రూ.20.50 కోట్లు. అందులో రూ.10.25 కోట్లు మొత్తాన్ని విడుదల చేయగా, ఆ మొత్తాన్ని పూర్తిగా వినియోగించడమయింది.

రాబోయే రోజులలో అన్ని జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా మంత్రులకు కూడా లేఖలు రాసి తప్పకుండా బిసి స్థానీ సరిక్కను బల్సోటిం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోటి, పక్కా భషణాలు నిర్మించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకుంటుంది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర వెనుకబడిన తరగతుల సహకార ఆర్థిక సంస్థ లిమిటెడ్, హైదరాబాదు.

పీద వెనుకబడిన తరగతుల కుటుంబాల సామాజిక, ఆర్థిక అభివృద్ధి కోసం ఆదాయాన్ని పెంపాందించే ఆస్తులను

కల్పించడం కోసం ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చడమే ఈ సంస్థ యొక్కప్రధాన ఉద్దేశ్యం.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని 10 జిల్లాలను వర్తింపజేస్తూ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మార్కెట్ మనీ, పట్టణ ప్రాంతాలలో రాజీవ్ అభ్యుదయ యోజన పథకం వంటి ఆర్థిక మద్దతు పథకాలను బిసి కార్పోరేషన్ అమలు పరుస్తుంది.

ప్రారంభవైనప్పటి (1974-75) నుండి 2014-15 వరకు బిసి కార్పోరేషన్ ద్వారా దాదాపు రూ.298.27 కోట్ల మొత్తాన్ని భిర్చు చేయగా 11,35,466 మంది లభ్యిదారులు లభ్యి పొందారు.

2015-16 సంవత్సరంలో బిసి కార్యాచరణ ప్రణాళిక క్రింద ప్రభుత్వం రూ.1.00 లక్ష నుండి రూ.10.00 లక్షలకు యూనిట్ వ్యయం ఒక్కింటికి 60 శాతం నుండి 80 శాతం ఉండేటట్లు ఆర్థిక మద్దతు పథకం కోసం సబ్విడీ అంశాన్ని పెంచింది.

ఇవ్వాళ ఇస్తున్నటువంటి సబ్విడీలు పెంచకపోవడం వల్ల పేద ఎస్సీ, ఎస్టి, బిసిలకు బ్యాంకర్ ఉప్పుడం లేదని చెప్పి సబ్విడీ పెంచడం వల్ల బ్యాంకు వాళ్లు లోన్న ఇస్తారనే ఉద్దేశ్యంతోటి, ఈ రోజు ఉన్నటువంటి యూనిట్ కాస్ట్ ను రూ.10 లక్షల వరకు ఇండివ్యూవల్ లోన్లు పెంచడం జరిగింది.

దాంట్లో లక్ష వరకు తీసుకుంటున్న వారికి 80 శాతం, రూ.2 లక్షలు తీసుకుంటున్న వారికి 70 శాతం సబ్విడీ ఇస్తున్న జరుగుతుంది. ఈ విధంగా రూ.5 లక్షల వరకు 60 శాతం సబ్విడీతోటి తీసుకొని రూ.10 లక్షల వరకు 50 శాతం సబ్విడీతోటి ఈ రోజు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎకూమికల్ సపోర్ట్ స్ట్రోను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. దానితోపాటు 11 ఫెడరేషన్కి గతంలో రూ.7½ లక్షల సబ్విడీ ఉండి, రూ.15 లక్షల యూనిట్ కాస్ట్ ఉంటే, అది ఈ రోజు యూనిట్ కాస్ట్ నీ రూ.30 లక్షల వరకు పెంచుతూ, రూ.15 లక్షల సబ్విడీ ఇచ్చే కార్యక్రమం చేపట్టామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. సంబంధిత జిల్లా కలెక్టరు అర్ధక్రమాలు, జిల్లా స్థాయి రజక సంస్థలు కమిటీల ద్వారా కమ్యూనిటీ సేవలు

క్రింద దొఖి ఘాట్ల నిర్వాణాన్ని తెలంగాణ రజక సహకార సాసైటీల సమాఖ్య అమలు చేస్తున్నది.

దొఖి ఘాట్ నిర్వాణం కోసం యూనిట్ వ్యయం రూ.5.60 లక్షలు దీనికి ప్రభుత్వం పూర్తిగా నిధులను సమకూర్చింది. 2015-16 సంవత్సరంలో 410 దొఖి ఘాట్ల నిర్వాణానికి రూ.23.00 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడవంటుంది. వివరాలను ఈ క్రింద ఇప్పడుమయింది.

వరువు	జిల్లా	దొఖి	జిల్లాకు విడుదల చేసిన సంఖ్య	జిల్లాకు విడుదల చేసిన మొత్తం (రూ. కోట్లలో)
1.	హైదరాబాదు	13		72.80
2.	రంగారెడ్డి	46		257.60
3.	మహబూబ్ నగర్	46		257.60
4.	నల్గొండ	60		336.80
5.	మెదక్	38		212.80
6.	నిజామాబాదు	27		151.20
7.	ఆదిలాబాదు	26		145.60
8.	కరీంనగర్	66		369.60
9.	వరంగల్లు	52		291.20
10.	భిమ్మం	36		201.60
	మొత్తం	410		2296.00

ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత 80 శాతం ఎస్పి/ఎస్టి, బిసి, మైనారిటీల ప్రజలే ఎక్కువగా ఉన్నారు. కాబట్టి, తప్పకుండా ఆర్థికంగా అన్ని రంగాలతో పోటు విద్యుత్కు కూడా ప్రాముఖ్యతని వ్యవడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో విద్యార్థుల సంఖ్య తక్కువగా ఉన్న హాస్టల్సు ఇతర హాస్టల్సుతో విలీనం చేస్తూ, రాబోయే రోజులలో మరికొన్ని హాస్టల్సు రెసిడెన్షన్లు

స్కూల్స్ గా మార్చే విషయమై ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. అదేవిధంగా రాబోయే రోజులలో ఒకొక్క నియోజక వర్గానికి ఒకొక్క రెసిడెన్షన్లు స్కూల్సు కూడా ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది. ఎందుకంటే ఈ రోజు విద్యా పరంగా ఎస్పి/ఎస్టి, బిసి, మైనారిటీలు చాలా ఇబ్బందుల పొలవుతున్నారు. రెసిడెన్షన్లు పాతశాలలకు సంబంధించి మొన్నె ముస్లిం మైనారిటీలకు 72 రెసిడెన్షన్లు పాతశాలలకు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

అదేరకంగా రాబోయే రోజులలో ఎస్పి/ఎస్టి, బిసి వర్గాలకు కూడా ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. నూటికి 85 శాతం ఈ వర్గాలే ఉన్నాయి. కాబట్టి, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేసేర్ గారి నాయకత్వంలో అన్ని రకాల హాస్టల్లో, రెసిడెన్షన్లు స్కూల్స్ లో ఉన్నటువంటి భాళీలను భర్తీ చేసే విషయం కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. అంతేకాకుండా హాస్టల్లో బోట్ సౌర్యింగ్ వాళ్లను కూడా పెట్టుకోవడానికి ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ విధంగా అన్ని హాస్టల్లో ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చూడడం, అలాగే ఉన్నత పాతశాలలకే కాకుండా కూతాలలకు, విశ్వవిద్యాలయాలకు కూడా సన్మచియ్యం ఇచ్చే కార్యక్రమం గురించి మొన్నె ముఖ్యమంత్రిగారు అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగిందని సభ్యులకు మనవి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. జగదీశ్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, పెద్దాల్లు కులాలకు సంబంధించి 2015-16 సంవత్సరానికి రూ.8,089 కోట్ల బడ్జెట్ ను కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు రూ.4,236 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. హాస్టల్కు సంబంధించి 3వ తరగతి నుండి పిబి పరకు 794 pre metric hostels, 179 కాలేజీ హాస్టల్స్ ని నిర్మించడానికి రూ.395 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. సోషల్ వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షన్లు స్కూల్స్ కొరకు రూ.380 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అలాగే 134 హాస్టల్స్ ద్వారా 76,000 మంది విద్యార్థులు ఇక్కడ అవకాశాలు పొందుతున్నారు. అదేవిధంగా ఈ సంవత్సరం 2 1/2 లక్షల మంది హాస్టల్ మెట్రిక్ స్కూడెంట్ కొరకు రూ.321 కోట్లు ఫీజుల క్రింద చెల్లించడం జరిగింది.

అదేవిధంగా కళ్యాణ లక్ష్మీ పథకం ద్వారా ఎస్టీ కుటుంబంలోని 29,862 మంది లభ్యదారులకు రూ.51,000/-ల చోప్పున మనం ఎకనామిక్ సపోర్ట్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా దళితులకు 3 ఎకరాల భూమికొనివ్వాలనే పథకం ఏదైతేఉందో, దాని ద్వారా ఇప్పటి వరకు 6,618 ఎకరాల వ్యవసాయ భూమిని కొనుగోలు చేసి 2,529 మంది హేద రైతులకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

ఈ సంవత్సరం దాంట్లో 4,485 ఎకరాలను తీసుకోవడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఎకనామిక్ సపోర్ట్ స్టోర్ ఏదైతేఉందో, గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఈ సంవత్సరం యూనిట్స్ అదేవిధంగా వాటి cost size లను కూడా పెంచడం జరిగింది. అలాగే సబ్సిడీ కూడా పెంచడం జరిగింది. దాదాపు రూ.5 లక్షల మరకు సబ్సిడీఇస్తూ, ఇప్పటికే మనం రూ.283 కోట్లు, 28,094 మంది లభ్యదారులకు ఈ పథకం ద్వారా మంజూరు చేసి ఇప్పుడం జరిగిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే విదేశాలకు వెళ్లదలచుకున్న విద్యార్థులకు అంబేద్కర్ ఓవర్సీన్ స్ట్యాలర్స్పిఫ్ ద్వారా ఈ సంవత్సరం 160 మంది విద్యార్థులకు ప్రతి ఒక్కరికి రూ.10 లక్షల చోప్పున మంజూరు చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా అన్ని జిల్లాలలో స్టడీ సెంటర్స్ కావాలని చెప్పి, మనకు ఎప్పటినుంచే డిమాండ్ ఉంది. గతంలో ఒక హైదరాబాదులోనే ఉండేవి. ఈ సంవత్సరం మహాబూబ్ నగర్, కరీంనగర్, నల్గొండ, నిజామాబాదు, వరంగల్ జిల్లాలలో ఈ స్టడీ సెంటర్స్ ను రూ.11 కోట్లతో ప్రారంభించడం జరిగింది. మిగతా 3 జిల్లాలలో కూడా త్వరలో చేయబోతున్నాము.

అలాగే ఈ సంవత్సరం అన్ని రంగాలలోని విద్యార్థులో, సైపుణ్యత పెంపాందించడం, పారశాలలో విద్యాప్రమాణాలు పెంచే కార్యక్రమం చేపట్టడం వల్ల 2015 సంవత్సరంలో 10వ తరగతిలో 93 శాతం మంది విద్యార్థులు ఉత్తీర్ణసాధించడం జరిగింది. అదేవిధంగా జాతీయ స్థాయి, రాష్ట్రస్థాయిలో అనేకమైన మంచి అవకాశాలను కూడా మన విద్యార్థులు పొందుతున్నారు. NIT, IIT, అట్టం ప్రేమచీ లాంటి

మంచి పేరెన్నికగల కళాశాలల్లో మనసోపల్ వెల్ఫర్ హాస్టల్లో చదువుకున్న విద్యార్థులు కూడా అడ్మిపష్టు తీసుకోవడం, అనేకజాతీయ, అంతర్జాతీయ యూనివెర్సిటీలో షైలిర్కార్డు సృష్టించడం కూడా ప్రారంభమయింది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు దళితులకు సంబంధించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించడం వల్ల ఈ కార్యక్రమాలన్ని సజ్ఞాపుగా అమలు జరుగుతున్నాయి.

వాస్తవానికి ఈ సంవత్సరం ఒక ఉప కమిటీ వేసి, ఇంకా ఏమేమి చర్యలు తీసుకోవాలనే విషయంలో, మంత్రుల దగ్గర మండి సూచనలు తీసుకొని పథకాల అమలు ప్రారంభించడం జరిగింది. కొంత ఆలస్యమైనప్పటికి కూడా గత సంవత్సరాలతో పోలిస్ట్, మనం ఎంతో ప్రగతిని సాధించామని చెప్పవచ్చా. ఇంకా చేయల్సినవి చాలా ఉన్నావి. ఇప్పుడు ఏవైతే ఖర్చు పెట్టామో, ఈ నెల 31వ తారీఖు లోపు అవి ఇంకా కొంచెం పెరిగే అవకాశముంది. బడ్జెట్ రిలీజైంది. తప్పకుండా దళితుల సంక్లేషమానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతీసుకుంటుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. చందులాల్ : అధ్యక్షా, గిరిజన సంక్లేషమ శాఖ పర్యవేక్షణ నిర్వహిస్తున్నటువంటి 2,144 సంస్థలలో 2,01,540 మంది విద్యార్థులు విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. 2015-16 సంవత్సరానికి రూ.526.56 కోట్లుకేబాయింపు చేయగా, రూ.454.54 కోట్లు నిడుదల చేయడమయింది.

పోస్ట్స్మెట్రిక్ స్ట్యాలర్స్పిఫ్లు / ఉపకారవేతనాలు : ఏవిధ పోస్ట్స్మెట్రిక్ కోర్సులను చదువుతున్న 1,39,578 మంది గిరిజన విద్యార్థులకు రూ.170.24 కోట్లు ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ కోసం మంజూరు చేయడం జరిగింది.

ఆరంభించే ఏంటివేష్, ప్రిమెట్రిక్ ఉపకార వేతనాలు :

5వ తరగతి మండి 4వ తరగతి వరకు విద్యను అభ్యసిస్తున్నటువంటి 66,507 మంది విద్యార్థులకు రూ.845.48 లక్షలు మంజూరు చేయడమయింది. అలాగే 9 మరియు 10వ తరగతి విద్యను అభ్యసిస్తున్నటువంటి

27,708 విద్యార్థులకు రూ.683.64లక్షలు మంజారు చేయడమయింది.

ఫలితాలు:

యస్.యస్.సి :రాష్ట్ర తలసరి 77.56 శాతంలో 66.92

శాతం

ఇంటర్వైడెంట్ : రాష్ట్ర తలసరి 61.41 శాతంలో 84.37

శాతం

పొందిన ప్రవేశాలు :

NITs	:	36
IITs	:	9
BDS	:	3
మెడిస్	:	1

కీసైరసాని ఆశ్రమ పారశాలను గిరిజన సంక్షేమ కీడల పారశాలగా మార్చి రూ.50.00 కోట్లు విడుదల చేయటం జరిగింది.

వసతి గృహాలు, ఆశ్రమ పారశాలలు, రెసిడెన్షన్లు పారశాలలో ఉండి చదువుకునే గిరిజన విద్యార్థులందరికి సన్న బియ్యాన్ని (మంచి బియ్యం) అందించడం జరిగింది.

వసతి గృహాలలో నివసించే బోర్డర్స్ అందరికి యూనిఫోం, కాస్ట్మెటిక్స్, ప్లేట్లు మరియు గ్లాసులతో పాటు బంకర్ బెడ్లు, దూయాయల్ డెంస్లు, టువశ్లు రూ.85.00 కోట్లతో అందించడం జరిగింది.

అన్ని విద్యాసంస్థలకు అవసరమైనన్ని మరుగుదొడ్లు, ప్రహరిగోడ, నీటి సౌకర్యం, ఎలక్ట్రికల్ రిపేర్లు తదితర అవసరమైన నిర్వహణ పనులకు రూ.34.14 కోట్లను విడుదల చేయడం జరిగింది.

అధిక తరగతి గదులు, డార్జెటర్స్, ప్రహరిగోడలు, సిబ్బంది గృహాలు మొదలైన మొళిక పనులల కల్పన కోసం రూ.236.49 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది.

ఇతర జాతుల సరి ఈడు విద్యార్థులతో పాటుగా గిరిజన విద్యార్థులు కూడా సమంగా ఉండడం కోసం వారిని ప్రోత్సహించి రూ.10.00 లక్షల ఆర్థిక సహాయంతో ఉన్నత

విద్యాను అభ్యసించడానికి USA, UK, ఆఫ్రీలియా, కెనడా మరియు సింగపూర్లోని ప్రముఖ విశ్వవిద్యాలయాల యందు చదువుకోవడానికి ప్రోత్సహించి ఇప్పటివరకు 68 మంది విద్యార్థులకై రూ.370.00 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

1.20 | అధ్యక్షా, అదే విధంగా గిరిజన విద్యార్థులకు విదేశీ మ. విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రవేశం పొందడానికి, ప్రముఖ శిక్షణా సంస్థల నుండి శిక్షణాను ఇప్పటించడం జరుగుతున్నది. ఇప్పటి వరకు మొత్తం 343 మంది గిరిజన విద్యార్థులకు అవకాశం కల్పించడం జరిగింది.

చదువు వూర్టిచేసుకున్న గిరిజన విద్యార్థులకు ఆర్థిక సహాయం అందించే దిశగా కూడా ప్రభుత్వం కృషిచేస్తున్నది. విద్యాధికులైన గిరిజన యువకుల నుండి దరబాస్తులను స్వీకరించడం జరిగింది. వాటి నొమ్మదు కూడా పూర్తయినది. జిల్లా కెత్తకర్లు వాటిని పరిశీలించి, అర్థాత్తే యువకులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరుగుతుంది. గతంలో ఉన్న సబ్విడీ మొత్తాన్ని పెంచుతూ, ప్రభుత్వం GO No. 412, Tribal Welfare (LTR) Deptt, Dt.3.10.2015 ద్వారా ఈ క్రింది విధంగా ఉత్తర్వులను జారీ చేయడం జరిగింది.

రూ. 1.00 లక్ష వరకు ఉన్న యూనిట్కు 80 శాతం సబ్విడీ.

రూ. 2.00 లక్షల వరకు ఉన్న యూనిట్కు 70 శాతం సబ్విడీ.

రూ.10.00 లక్షల వరకు ఉన్న యూనిట్కు 60 శాతం సబ్విడీ (లేదా)

రూ. 5.00 లక్షలు ఏది తక్కువైతే అది.

గిరిజన ప్రాంతాలలో విద్య, జీవనోపాధి, మంచినీరు, నివాసాభివృద్ధి, ప్రయాణము & అనుసంధానము, సోలార్ ఎలక్ట్రిక్స్ కోసం, ఆరోగ్య అత్యవారాలు, నీటిపారుదల సౌకర్యాలు వంటి అభివృద్ధి పనులను సి.సి.డి.పి. క్రింద చేస్తారు. రూ.26.44 కోట్ల విలువగల పనులు, భద్రాచలం, ఉట్టూరు మరియు మన్మహారు వంటి మూడు ఐటిడీల పరిధిలో వేగంగా జరుగుతున్నవి.

గిరిజన విద్యార్థులకు ప్రత్యేక శిక్షణ తరగతులు కూడా ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమం క్రింద 2014-15 సంవత్సరంలో 2,873 మంది గిరిజన విద్యార్థులు శిక్షణ పొందడమే కాకుండా, ఉపాధిని కూడా పొందారని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. 2015-16 సంవత్సరంలో ఇప్పటి పరకు 2377 శిక్షణ పొందగా, వారిలో 1709 మంది ఉపాధిని కూడా పొందారు. స్వయం ఉపాధి పథకం క్రింద 4,422 మంది శిక్షణ పొందుతున్నారు.

గిరిజన విద్యార్థులకు అత్యన్నత నైపుణ్య శిక్షణను ఇవ్వడం కొరకు 18 యువత జాతీయ స్కూల్ శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పరచి, వాటియందు యువతకు కావలసిన అన్ని శిక్షణ సౌకర్యాలు, మతులను కల్పించి, తరువాత వారికి అవకాశాల గుర్తింపు, సమీకరణ, బేరీజు, ధృవీకరణ, నియామకం మరియు నియామక తదనంతరం కూడా ఫ్రటి సంవత్సరం 10,000 మంది గిరిజన యువతకు ఈ సౌకర్యం కల్పించడం జరుగుతుంది.

అలాగే గిరిజన కుటుంబాలు ఆర్థిక ఇబ్బందుల నుండి ఉపశమనం పొందడానికి, యువతకు వివాహ సమయంలో ఏకమొత్తంగా రూ.51,000/- అందించే విధంగా కళ్యాణ లక్ష్మీ అనే ఒక ప్రధానమైన పథకం ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇందు కొరకై రూ. 92.37 కోట్లను ఇప్పటికే విడుదల చేయడం జరిగింది. ఈ పథకం ద్వారా ఇప్పటికే 18,113 మంది ఆర్థిక సహాయం పొందారు.

గిరిజన వీరుడు కొమరం భీమ జ్ఞాపకార్థం కొమరం భీమ స్కూల్ చిహ్నం మరియు ఇతర అభివృద్ధి పనులను జోడ్స్‌ఫూట్ గ్రామం, కెర్నేరి మండలం, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో మొదలుపెట్టి దీనిని గిరిజన సాంస్కృతిక కేంద్రంగా మరియు పర్యాటక కేంద్రంగా తీర్మిదిద్దడానికి రూ.42.70 కోట్లను విడుదల చేయడం జరిగింది.

ప్రభుత్వం వేదారం జాతరను ఘనంగా నిర్వహించడం జరిగింది. ఇందుకుగాను రూ.136.96 కోట్లను విడుదల చేసి, వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల ద్వారా అభివృద్ధి పనులను చేయించడం జరిగింది. లంబాడి గురు సంతోషి

శ్రీ సేవాలార్ మహారాజ్ జయంతి ఉత్సవానికి రూ.1.10 కోట్ల మరియు జంగుబాయి ఉత్సవానికి రూ.10.00లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

గిరిజన ప్రాంతాల రోడ్‌నిర్మాణానికి రూ.1,402.41 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. LTR చట్టం క్రింద 31,191 కేసులను గిరిజనులకు అనుకూలంగా పరిష్కరించడం జరిగింది. తద్వారా 1,05,615 ఎకరాలను వారికి తిరిగి స్వాధీనపరచడం జరిగింది. ROFR చట్టం క్రింద 1,00,247 పట్టాలను, 8,46,773 ఎకరాలను గిరిజనులకు అందజేయడం జరిగింది.

గిరిజన సహకార సంస్థ ద్వారా అటవీ ఉత్పత్తులను, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను సేకరించి, రాష్ట్రాలోని మూడు డివిజన్లలో, 316 శాశ్వత డిపోలు, 177 సబ్ డిపోలు పనిచేస్తున్నాయి. జనవరి, 2016 దాకా మొత్తం వ్యాపారం రూ.120.94 కోట్ల.

గిరిజన ఉపప్రణాళిక క్రింద 2014-15లో రూ.1950.13 కోట్ల విడుదల కాగా, రూ.1572.68 కోట్ల ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అనగా 80.64 శాతం. 2015-16లో రూ.2,664.33 కోట్ల విడుదల కాగా, అని మొత్తం ఖర్చుయినాయి. అనగా వంద శాతం ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2014-15లో రూ.777.12 కోట్ల విడుదల కాగా, రూ.608.12 కోట్లను గిరిజన సంక్షేపం కొరకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అనగా 78.25 శాతం నిధులు ఖర్చు కాబడినవి. 2015-16లో రూ.641.12 కోట్ల నిధులు విడుదల కాగా, రూ.829.18 కోట్ల ఖర్చు చేయబడినవి. అనగా 129.29 శాతం నిధులు ఖర్చు కాబడినవి.

గిరిజనులకు నాణ్యమైన విద్యుత్ బోధించేందుకు, గిరిజన సంక్షేప విద్యా సంస్థలలో విద్యా వ్యవస్థను నూతన స్కూల్ కి తీసుకెళ్లాలని ఈ-బోధన, ఈ నేర్చుటలను ప్రవేశపెట్టి, కంప్యూటర్ ల్యాబ్లను నెలకొల్పుటకు రూ.60.00 కోట్ల ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

ఉద్యోగమైన గిరిజన మహిళలు/పురుషులకు సకల సౌకర్యాలతో క్లేమమైన వసతి గృహాలు మరియు భోజన

సౌకర్యము అందుబాటులో ఉండే ధరలతో అందించడానికి
వర్క్‌సెంగ్ ఉమెన్ వురియు మెన్ వనతి గృహాలను
నెలకొల్పడానికి రూ.30.05 కోట్లు ప్రతిపాదించడం
జరిగింది.

రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో గిరిజన భవనాలను నిర్మించి, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలకు, వండుగలకు, సభలకు మరియు ఇతరసాంఖ్యికకార్యక్రమాల నిర్వహణకు రూ.50.00 కోట్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

గిరిజనుల నివాసాలకు, నగరాలు, పట్టణాల మండి
రోడ్డును కలుపుతూ మార్కెట్లు, ఆసుపత్రులు, ఆర్థిక
అవసరాలకు, విద్యాలయాలకు రూ.250కోట్లను
ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

గిరిజన రైతులకు, యువకులకు శాస్త్ర సాంకేతిక పద్ధతుల ద్వారా వ్యవసాయం, ఉద్యమానం పంటలు, పశుపోషణ మొదలైన పద్ధతులను వారికి పరిచయం చేయడానికి, వారికి అవగాహన నిమిత్తం దేశవిదేశాలు సందర్భింప చేయడానికి రూ.30 కోట్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

గిరిజనులకు శేయస్వరమైన మరియు సుస్థిరమైన
వ్యవసాయ రంగాన్ని నిర్మించే విధంగా 30 వ్యవసాయ
ఉత్పత్తిదారుల సంఘలను మూడు ఐటిడీఎ జిల్లాలలో
మరియు 20 బృందాలను ఏడు ఐటిడీలు లేని జిల్లాలలో
నెలకొల్పడానికి రూ.10 కోట్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది.
మేడారం జాతరకు సంబంధించిన సాహిత్యాన్ని, సూచి
పత్రములతో దేశ విదేశాలలోని ప్రజల చూపును ఈ జాతర
వైపు మళ్ళించి, ఆకర్షించడానికి గాను రూ.3 కోట్లు
ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

ప్రకృతి వైపురీత్యాలు సంభవించినప్పుడు (ఆగ్ని ప్రమాదం, వరదలు మంటివి) ఆసుపత్రికి రవాళా, మందుల కొనుగోలు మొదలైన అవరోధాలు ఎదుర్కొనేందుకు రూ.2.00కోట్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. గిరిజన ఉప ప్రణాళిక పై అధ్యయన్ని కొనసాగించేందుకు ఒక ఉప ప్రణాళికా కేంద్రాన్ని సెన్స్(CESS) వద్ద ఏర్పాటు చేయడానికి మంజూరు చేశారు.

جناب محمد مودودی (Janab Md.Mahamood Ali) صاحب افیتوں کا جو بحث رکھا گیا ہے، اس سال بہت اچھا بحث رکھا گیا۔ 1204 کروڑ کے، اس میں خاص طور پر ہمارے محترم ایم صاحب نے education پر زیاد توجہ دی ہے۔ 243 crores کے لئے social development کے لئے 693 crores and development کے لئے 162 crores، institutional development کے لئے 82 crores residential schools کے لئے 1,204 crores، and other expenses residential schools پر اپنی دلیلی ہے، کیونکہ residential schools میں ہم اپنی طرح تعلیم حاصل کرتے ہیں۔ مسلمان پر نکاح میں بہت زیاد backward ہو گئے ہیں، اس لئے ہمارے محترم ایم صاحب نے 350 residential schools کے تامن کرنے کے لئے بجٹ دے جس میں G.O.Ms.No.2, Minorities Welfare Department کے schools ذریعہ 10 فبھر و می 2016 کو احکامات جاری کئے جس کے ذریعہ residential schools 70 کی تمام میں لایا گیا۔ یہ اسکول ریاست کے تمام میں اضلاع میں تامن کئے جائیں گے، ان کا ذریعہ تعلیم انگریزی میڈیم ہو گا، اردو زبان اپنی اس میں شالی کیا جائے گا۔ یہ تمام اسکول جون 2016ء سے کارکردہ ہوں گے۔ ابتداء میں کاریکی عمارتوں میں یہ اسکول تامن کے جاری ہے ہیں، اور کچھ دنوں میں نئی عمارتیں تعمیر کی جائیں گی۔ عمارتوں کی تعمیر کے لئے 2039 crores کے اخراجات آئیں گے۔ جیسے جیسے Revenue سے جگہ اٹھ ہو گی، عمارتیں تعمیر ہوں گی، یہ قم الاث کردنی جائیں گی۔ آئندہ دو سے تین سال میں تمام کے تمام اسکول تعمیر کئے جائیں گے۔ اور اس سال پیک روں کیمیشن کے ذریعہ تقریباً ہوں گے، اس کے لئے 1960 ہوں گے اور 280 غارضی ملازیں ہوں گے جو تکمیل 2240 ملازیں کے تقریباً کو منظوری دی گئی ہے permanent۔ residential schools میں 70 کی اسکولوں کے لئے اور 37 اسکولوں کے لئے تامن کے جامیں گے۔ ان اسکولوں کے بچوں کا حساب یا 33 اسکولوں کے لئے تامن کے جامیں گے، ہر اسکول میں 600 سے زائد طلبہ ہوں گے، اور اس میں جملہ 70 اسکولوں کا حساب لیا جائے تو 42,000-44,000 بچوں کو تعلیم حاصل کرنے کا موقع پہنچا مرتبہ ملے گا۔ اگر ان اسکولوں میں ہم کوشش کر کے بچوں کا داخلہ کریں گے تو بہت سے غریب گھرانے کے بچوں کو نوپڑی تھیں کی زندگی نہ رہتے ہیں، انہیں اپنی اعلیٰ تعلیم میں SC and ST بھائیوں کو دینی جاری ہے، وہ تمام facilities کے لئے جامیں گے۔ اس کے علاوہ Pre Matric Scholarships کے لئے 223 crores منظور کئے گے، اور Post Matric Scholarships کے لئے 50 کروڑ ہے، اور Pre Matric Scholarships کے لئے 90 crores ملے ہیں، ہمارے پاس 90 دینے کے بعد ہمیں کافی پیچے چھپ جا رہے تھے، پہلے سال ایم صاحب سے بات کرنے پر ایم صاحب نے کہا کہ کوئی بھی بچہ کو لیکے Pre Matric کو ملے اور دوسرا کو نہ ملے، اس کے لئے انہوں نے 30 crores کی منظوری دی۔ CEDM کے لئے 3 crores منظور کئے تھے۔ اسی طرح 693 crores کے لئے خاص طور سے خالی رکھا گیا اس بحث میں اور شادی مارکیٹ کے لئے

150 crores کے لئے اس ایکم سے بہت سے فریبون کو نامہ پہنچا اس سے پہنچے بھی ایکم ہوتی تھی، مگر اس مرتبہ کی شکل میں دیا جا رہا ہے۔ اس میں جہاں پہنچی جو موٹی بد عنوانیاں ہوئی ہیں، پولیس کے ذریعہ انکوارری کی جا رہی ہے۔ اس سال اس کے لئے 150 crores کا بجٹ رکھا گیا۔ کیش آف انکوارری، قلیتوں کے لئے جو تجویختات کی بات کی گئی، انہیں 12% reservation ریزے کیلئے ایک انکوارری کیش آف کیا گی جس کا میدیم کمیٹی ہے اس کے لئے کوڑو روپے لا کھ sanction کے لئے گئے۔ اور وہ کاڈی اور شادی خانوں کے لئے 23 کروڑ روپے sanction کے لئے گئے۔ دو کلمہ سوائی، یہ 150 میں ایک society ہے جو بہت غریب ہے، اس کے لئے پیاس لا کھ روپے لا کھ sanction کے لئے گئے۔ دوست افشار اور کرس، تانگاند بنے کے بعد خاص طور سے تحریم ہی ایم صاحب نے دوست افشار مہدوں کے غارہ یہاں پہنچی کی گئی، اور جو لوگ غریب ہیں، جن کے لئے عید کے موقع پر کپڑے میں رہنیں ہوتے، دو لا کھ مسلمانوں اور دو لا کھ کرکس کو پہنچنے کے لئے کپڑے مہیا کرنے کے لئے 30 کروڑ روپے منظور کئے گئے۔ جو مرکزی حکومت سے 75% ملتے ہیں، 25% ماری ریاتی MSDP کے لئے 29 کروڑ لا کھ sanction کے لئے گئے، جو مرکزی حکومت سے 50% ملتے ہیں، 40 اور 70 میں اس کے لئے 29 کروڑ لا کھ اور 75 لا کھ لگ رکھے گئے۔

Loan Subsidy Scheme کے لئے 150 crores کے لئے جو بہت بھی رقم ہے، گرفتار applications کی بہت زیادتی نے ہیں۔ بیش پچھلے سالوں میں 20-25 بڑا numbers of applications آتے تھے، مگر اس بار 1,50,000 applications آئے ہیں۔ اس پر بہت سی seriously میں کوئی رکورڈ کراپ پڑے گا اس کے اندر ایک لا کھ کے لئے subsidy 80% وہی جا رہی ہے، دوسری میں لا کھ تک 70 اور 60، اور تین میں لا کھ سے زیادہ لوگوں کو subsidy 50% وہی جا رہی ہے۔ Training and employment کے لئے جو لوگ ملازمت حاصل کرنے کی کوشش کرتے ہیں، جو تعلیم چھوڑنے کے بعد کافی gap ہوتا ہے، ان کو training کے لئے 12 crores منظور کئے گئے۔ وقف بڑی کے لئے اس سال 53 منظور کئے گئے، اور انہی مدد میں کے لئے ایم صاحب نے Survey کے لئے 1,000 روپے پیش دیں گے، ان کے لئے علمد 12 crores منظور کئے گئے۔

جو کہا تاکہ 1,000 روپے پیش دیں گے، ان کے لئے علمد Commission کے لئے کوڑو روپے منظور کئے گئے، جہاں جہاں وقف کی زینات ہیں، ان کا اس بار بھی سے اچھا مردے کرواتے ہوئے ریکارڈ میں لانے کے لئے کوشش کریں گے۔ اور جن کمیٹی کے لئے تین کروڑ روپے منظور کئے گئے۔ اور کلمہ مہد، جس کے انتظامات حکومت تانگاند کی طرف سے ہوتے ہیں، اس کے لئے کوڑو، پیاس لا کھ منظور کئے گئے۔ دائرة المعارف جو بہت قدیم اوارہ ہے، اس کی دیکھ بھال کے لئے تین کروڑ روپے منظور کئے گئے، اور کرچین minority community کے لئے سات کروڑ روپے الگ منظور کئے گئے۔ اس طرح یہ جمل 1204 کروڑ کا بجٹ ہے، یہ بہت اچھا بجٹ ہے۔ خاص بات یہ ہے کہ قلیتوں کا جو بجٹ شروع ہوا، 1994-95 میں صرف ایک کروڑ، میں لا کھ سے شروع کیا گیا تھا، اگر 2040 کروڑ کے پہنچا ہے۔ تین ہزار تعلیم ترقیات ہے، حکومت کا ایک اچھا الدنام ہے کہ قلیتوں کو بھی دوسری قوموں کی طرح ترقی دینا ہے۔ اس سال 1204 کروڑ کا بجٹ رکھا گیا۔ Thank

శ్రీ పార్వతీహన్నేన్: అధ్యక్షా, మంత్రులు శ్రీ జగద్గీవు
రెడ్డిగారు, శ్రీ చందూలాల్ గారు, శ్రీ జోగు రామన్నగారు, శ్రీ
మహామృద్ మహామూద్ అలీగారు తమ ప్రసంగంలో బడ్జెట్
గురించి చాలా గొప్పగా మాటల్లాడారు. కానీ, నేను ఒక చిన్న
కవిత దారా వారికి ఒక చిన్న విషయం చెప్పదలచుకున్నాను.

تم آسمان کی بلندیوں سے لوٹانا
ہم کو تو زمین کے مسائل کی بات کرنی ہے

వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్లును పెట్టడం గొప్ప
కాదు. చివరికి ఎంత ఖర్చు చేసారన్నది ప్రజలు చూస్తుంటారు.
బీద వాళ్లు, తిండికి లేనివాళ్లు, బట్టలేని వాళ్లు ప్రభుత్వం
పెపు ఆశగా చూస్తున్నారు.

శ్రీ పారుక్ హనేస్స్ : అధ్యక్షా, నేను ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి ఒకవిషయం చెప్పదలచుకున్నాను. నేను మా పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి సమయంలో కూడా ఇదే మాట చెప్పాను. వేరే మాట లేదు. ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి, నిధులు భర్యు చేసే ప్రయత్నం చేసాను. నేను మైనారిటి పైనాన్స్ కార్బోరేషన్లో మూడు సంవత్సరాలు పనిచేసాను. డాక్టర్ రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు పది సార్లు రిప్రజంటేషన్ చేసాను కానీ, ఏ ముఖ్యమంత్రి దగ్గర తలవంచి పనిచెయ్యలేదు ఈ పారుక్ హనేస్స్ అని మనవి చెప్పున్నాను. నాకు ఈ రోజు కెసిఆర్ గారిమీద పూర్తి నమ్మకం, విశ్వాసం ఉన్నాయి. 2015-16లో రూ.1138 కోట్లు మైనారిటీలకు కేటాయించారు.

ఎస్టీల కొరకు రూ.8000 కోట్లు కేటాయించారు. రాష్ట్ర జనాభాలో బిసిలు 52 శాతం ఉన్నారు. కేవలం రూ.2538 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించినారు. కాబట్టి బిసిలకు న్యాయం చేయాలని ఇప్పటికేనూ మంత్రులందరూ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి, ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించేలా చూస్తారని వారిని కోరుతున్నాను. ఎస్టీలలో బీదవారైన ఎరుకల వారుగాని, లంబాడీ వారుగాని, రకరకాల వారు అడవిలో ఉంటారు. వారికి సరెన బట్టలు కూడా

ఉండవు. అటువంటి దుర్భాగ్య జీవితం గడుపుతున్న గిరిజనులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాము.

1.40 | ఎస్సి, ఎష్టీ, బీసీల్ఎస్సీలోన్ సదుఖ్యాయం దొరకచుం ము. లేదు. వాళ్ళకు డైరెక్ట లోన్ ఇస్తేనే వాళ్ల దరిద్రం పోతుంది. బడ్జెట్లో కేటాయించిన డబ్బుము వారికి డైరెక్ట్లో అందేట్లు చేస్తే చాలా మంచి అవకాశాలు కల్గించడం జరుగుతుంది. మైనార్ట్లు, ప్రెస్, ఎం.ఎల్.సి.లు ఉన్నారు అందరి ముందు చెపుతున్నాను ముస్లింలు కల్లు త్రాగుత్తారు, అమ్మి వద్దు. కానీ కరీంనగర్లే నిజామ్‌ఏస్ జిల్లాలో 100 కుటుంబాలకూరు కల్లు తీస్తుట్టారు, కల్లు అమ్ముతున్నారు. నేను అక్కణికి వెళ్లి ఎందుకు అమ్ముతున్నారు స్వగ్రం కావాలంటే కల్లు అమ్ముతున్నాము మనం ముస్లిం కదా అన్నాను. దానికి వారు రోజుకు 5 సార్లు నమాజ్ చేస్తున్నాం కానీ దరిద్రు తీరడం లేద్దారు. ప్రభుత్వం మమ్మల్ని ఆదుకోవాలి దానికి గాను రూ.50,000 లేదా రూ. 1 లక్ష వరకు డైరెక్ట లోన్ ఇప్పిస్తే చిన్న చిన్న దుకాణాలు పెట్టుటే మా దారిట్యాన్ని రూపుట్టాల్సామని ప్రభుత్వాలి చెప్పకుసి చెప్పారు.

నేను కాంగ్రెస్ పార్టీ వాడిని ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి గాణికి చెప్పాను వినిటిను. ఈ రోజు ఈ పరిష్కారి వచ్చింది. మీ ద్వారా రూ. 1 లక్ష వరకు లోన్ ఏర్పాటు కార్యక్రమం చేస్తే వారి బీదటిం పోతుందని పైనాన్ మినిష్టరీ గారికి, హోం మినిష్టరీ గారికి చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు చాలాముంది 3, 4 రూపాయిలకు వర్షికి తీసుకోండిన జరుగుతుంది. చిన్న చిన్న వ్యాపారిట్లు దరుగుతున్న దగ్గరకు వెళ్లి రూ.10,000 తీసుకుంటే వారు రూ.9000 మాత్రమే చేతికి ఇస్తారు. లిరిగి కట్టేట్లుడు రూ. 10,000 కట్టాలి. అటు వంటి బీదటానికి ఆదుకోవాలటే తప్పకూడా సాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

రెండవ విషయం ఎస్సీలకు రూ.3750 కోట్లు కేటాయించారు. దానిలో 52 శాతం మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. బీసి, ఎష్టీ, ఎస్సి ల అందరి పరిష్కారి ఆ విధంగానే ఉంది.

మిగిలిషి నిధిని వచ్చే బడ్జెట్కి బదలాయిన్స్ వారికి సాయం చేసిపోత్తుకు అవుతాము. మహామార్గ అలీగారు చెప్పిపోయి దానికి నేను సంతోషపూర్వకంగాను. 2015-16లో రూ.1,130 కోట్లును కేటాయించారు. దీనిలో రూ.610 కోట్లును రిలీఫ్ చేశారు. కానీ ఆఫీషియల్ రూ.461 కోట్లును మాత్రమే వాడటం జరిగింది. రిటైర్డ్ ఆఫీషియల్, ప్రజాప్రమాదులు, అనుభూతిం ఉన్న వాళ్ళని, సోషల్ వరక్కొన్ని అందమీ పిలిచి రివ్యూ మీటింగ్స్ పెట్టి ఎస్సి/ఎస్సి, మైనార్ట్లుకు కొత్త, కొత్త, పథకాలను రూపొందించాలి కోరుతున్నాను. బంగారు తెలంగాణ కావాలటించే ప్రజలఁదరూ బాగుంచేనే రాష్ట్రం బంగారు తెలంగాణ అవుతుంది. మమ్మల్ని పిలమిండి, అధికార పార్టీ వాళ్ళని, అందమీ పిలిచి ఎట్లా చేస్తే ఈ పేదయ్కిం రూపుమొక్కం జరుగుతుందో తెలిపో సూచనలు ఇస్తామని మనవి చేసుకుంటుట్టాను.

శేరీ ముబార్కీ, కళ్యాణ లక్ష్మీ గురించి చెప్పారు ఈనాడు అన్ని ధరలు పెరిమాలు కాబట్టి దీనికి కూడా రూ.75,000కు పెంచితే బాగుంటుందని తెలిపుత్తున్నాను. దసరా, రంజాన్, క్రీస్తు పండుగులు అందరూ కలిపించుకుంటారు. కానీ రంజాన్ మాసంలో ముస్లిం సోదరులు ఒక సెలరోజులు ఉపాయి దిక్కలు కొనసాగిపోత్తారు. గుడియిలో ఉండే వారిటీ, తిండి లేని వారికి 50 కేజీల బియ్యం, రూ.5,000 ప్రతియేటీ మంజూరు చేస్తే కె.సి.ఐట్. గారి ఫోటో పెట్టుకొని పండగ చేసుకోవి ఆనందిస్తామి మనవి చేస్తుట్టాను.

శ్రీ సబావ్తీ రాములు నాయక్కి ఎస్సి, ఎష్టీ, బీసి, మైనార్ట్లుకు మీద మాట్లాడుత్తాముకి అవకాశం కల్గించిన మీకు ధన్యమాదాలు తెలుగుప్పుత్తును. ఇక్కడ చందూలాల్, జగదీశ్, జోగురూగుల్, ముగుర్చు నీలలీ పట్టిరు గార్లు ఉన్నారు. గతంలో 40 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పాలన, 20 సంవత్సరాలు తెలుగుప్పుత్తం పాలన కొనసాగింది. అప్పట్లో ఎస్సి, ఎష్టీ, బీసి, మైనార్ట్లును ఓట్ల కోసం వాడుకున్నారు తప్ప వారిని సంక్షేపము పథకాల్కుగురుకు రానివ్వాలి. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో గిరిజిల్లామంస్చులిత్తుండాడి జరిగింది. గిరి

జములు కేవలం ప్రపంచభ్యాంక్ ఛైర్‌న్ వస్తే, అమెరికా అధ్యక్షుడు వస్తే వాళ్ల ముందు సృత్యాలు చేయడానికి పరిచి మితం చేశారు తప్ప వారిని అభిభూతికో భాగ్యములు చేయల్సిని. మా ముంతి చందూల్కారు వచ్చిన తరువాత గిరిజులుసంక్లేశుం గుర్తిచి రూ.5,035 కోట్లను కేటాయించడం జరిగింది. ప్రణాళికలో ఏడైతే కేటాయించడం జరిగిందో అందులో 53 శాతం ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

నా మిత్రుడు కర్నైప్రభాకర్ 2004లో మునుమ్మీ నియోజక వర్గం నుండి, నేను దేవరకొండ నియోజక వర్గం నుండి పోలీచేశాను. అక్కడి వెళ్లినేను అడిక్షామ ఎందుకు అడిక్షాము చంపక్కుటుండ్రుణి; దానికి వారు మా దగ్గర ఉఱ్చులు లేవు, చదుర్కున్న వాళ్లు కట్టుం అడుగుతున్నారు అందుకే ఈ పరిశీలి ఇలా ఉంది అని చెప్పారు. నేను, చందూలాల్కారు ముఖ్యములిగారు అధికారులోకి రాక్కుందు విస్తరించడం జరిగింది. ఇంకా గిరిజుల పిల్లలు అమ్ముక్కుం, చంపక్కుం జరుగుతున్న పరిశీలనలు కూడా లడ్డిద్వారా రూ.51,000/- ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దీనిప్పిన్ని, ఎస్టీ, బీసి, దారిట్రైన్లకు దిగుబడ్డ ఉన్న వారికి ఇస్తుట్టిరు మీ ద్వారా మంత్రిగాన్ని కోరేది ఏమంటే ఎస్టీ లకు రూ.1,16,000/- చేస్తే బాగుంటుందని తెలియుట్టాన్ని న్నాను.

నేను హస్పట్లో ఉండటం జరిగింది. ఎస్టీల హస్పట్ల్ అంటే ఎలా ఉంటాయో మీకు తెలుసు. అనాడు పురుగుల అన్నం, పప్పులాయితో పెట్టేయి, కానీ ఈరోజు సన్నిఖియం అన్నం పెడుతున్నారు.

ఓ లంబాట్ల పిల్ల అని సమేక్య రాష్ట్రంలో పాటలు పాడారు. ఈనాడు ఈ సంస్కరించి కాపాడ్కోర్స్‌లో ముఖ్యములిగారు సంత్ శ్రీ సేవాల్ మహామిట్లు అవసరం అయ్యాయి. మరి ఒక్కాడన్నా సంత్ శ్రీ సేవాల్ చరిత్రు చెప్పాల్సిని. ఈ సంస్కరించి కాపాడ్కోర్స్‌లో కోటి రూపాయలను సంత్ శ్రీ సేవాల్ మహామిట్ సంస్కరు

ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్కడిక్కే ఎప్పి హస్పట్లు ఉన్నాయో ఆ ఎప్పి హస్పట్లని తీసి మైనార్థిక్కు 70 రెసిడెన్షన్లు ఇచ్చారో అదే విధంగా ఆ ఎప్పి హస్పట్లు వాటిలో కలిగిన నాణ్యమైన చదువు వస్తుందని తెలియుట్టాన్నాను.

మేడారు జాతరగానీ, గిరిజులు సంబంధించిన నాణ్యమైన విద్య కాల్పనికాడి బంజారాల్ లోని గిరిజు భవన ఎవరి అంటే లంబాడి వాళ్లది అని అంటారు. 500 గజాల్ ఎవరి ఇల్లు లేదు కాని మన ముఖ్యములిగారు రూ.100 కోట్ల విలుమై భూమితోపాటు రూ.50 కోట్లను ఈ భవనం క్రీం కేటాయించడం చాలా సంతోషమైన విషయం.

శిక్షణ కార్యక్రమాలు, ఇంజనీరింగ్ విద్య, సంస్కృతికి సంబంధించి రూ.31,190 కోట్లను కేటాయించారు. ఇప్పుడు 1,05,615 ఎకరాల భూమిని కేటాయించడం జరిగింది. ట్రైబల్ వెల్ఫెర్ కమీషన్ ఒక గిరిజులు లడ్డుల్ క్రింది స్థాయి నుండి వచ్చిన వ్యక్తి అక్కడ ప్రిన్సిపాల్గో కొనచుండు న్నారు. ఈనాడు ట్రైబల్ గొంతు విప్పాల్ ముఖ్యములిగి గారు నన్ను పంచడం నా అద్భుతగా భావిస్తున్నాను. ఈ రోజు లోన్స్కు రూ.610 కోట్లను కేటాయించారు దానిలో రూ.250 కోట్లను ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఈ ఖర్చును ఏజన్సీప్రాంతంలో అంటే వరంగల్, ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్క, మైదానార్థి రూ. 260 కోట్లము రంగార్టె, మహబూబ్‌నగర్, మెదక్, నిజామాబాద్లో రోడ్ల నిర్మాణం నిమిత్తం, గిరిజు గూడంలకు ఖర్చు పెట్టాలి మీద్వారా మనవి చేస్తుట్టాను.

ఈనాడు చదువుల నిమిత్తం యూ.కె., కెనడా, విదేశాలకు వెళ్లేసార్థి బుణ్ణులుయం కూడా కల్పించడం జరుగుతంది. గోరుకుట్టి, మైనార్థి ఈ రెండు జాతులు 12% వాళ్లు, 12% గిరిజులు ఉన్నారు. ఈ 24 శాతం ప్రజలు ప్రభుత్వానికి అండుకుడగా ఉంటారు. మాటలు చేపే ముఖ్యములిగారికి గిరిజుల తరఫున బుణ్ణుకి ఉంటామనితెలియుట్టాన్నాము.

2.00
మ.

اردو اکاؤنٹنی کے تحت جو سنیں چل رہے ہیں، آپ کو اس کو review کرنے کی ضرورت ہے۔ اج کئی اضافے میں، کئی جگہوں پر اردو کے promotion کے لئے جو سنیں بناۓ گئے تھے وہ حقیقت نہیں، وہاں پر کچھ بھی نہیں ہے صاحب۔ آپ جا کر وہاں پر ایک بار surprise check کیجئے۔ وہاں پر کچھ بھی نہیں ہے۔ باوجود اس کے نہ سہ کمالاً utilize ہو رہے ہیں، کس کام میں ہو رہے ہیں، اس میں بھی آپ کو کچھ کی ضرورت ہے۔ اردو کے لئے امبلی کے last session میں اس کی بات اُنھی تو تنگانہ بننے کے بعد جو recruitment ہو رہا ہے، آپ Government employment notifications میں جو مختلف اُنھے یہ مختلف ملکیحہ جات میں، اس میں خاص طور سے ہوم پولیس میں SIs کے، Constables کے جو امتحانات ہو رہے ہیں، انگریزی اور اردو میں ملکی ہوتے ہیں، اردو 2nd Official language ہے، اس میں آپ اردو میں رکھنے option دیجئے کہ اگر وہ اردو میں چاہتا ہے تو Constable بننے کے لئے وہ اردو میں اپنا امتحان لکھ سکے۔ امبلی میں یہ صاحب نے اپنی بھی دیا تھا کہ اردو میں امتحان لکھنے کا موقع دیا جائے گا لیکن اس پر عمل نہیں ہوا ہے صاحب۔ ضرورت ہے کہ اس پر عمل اوری کی جائے اور جہاں تک 12% reservations کی بات ہے، آپ نے سدھیر کیشion constitute کیا، کافی وقت ہو چکا ہے، اس کی رپورٹ کب تک اُنے گی، میں جانا چاہتا ہوں، اور جو مسلمانوں کا جو socio economic survey condition ہے، اس کے بارے میں کئی بار Commissions میں چکے ہیں صاحب۔ سچ کیشion ہو ایسا نامہ مشرک کیشion یہ ساری چیزیں ہم من چکے ہیں۔ اب عمل کرنے کی ضرورت ہے تو اس کی رپورٹ کب تک اُنے گی اور اس پر کب عمل اوری ہو گی، میں آپ کے ذریعہ جانا چاہتا ہوں صاحب۔ اس سے ہٹ کر جو اہم چیز ہے، جیسے آپ نے وقف بورڈ کو Grant-in-Aid 65 crores دی ہے، اس میں سے آپ نے اندھہ موزونیں کے لئے جو honorarium fix amount ہے، وہ کب سے شروع ہوگا؟ کیونکہ پچھلے سال گھنی بات ہوئی تھی کہ اندھہ موزونیں کو کوئی ایک stipend ریا جائے گا کوئی ایک fixed amount ہے، اسی کے ذریعہ ہمارے مشرک صاحب سے کہا جا ہوں گا کہ اس سے ہٹ کر جو کمیں آپ تین کروڑ دے گیں، اس میں ایک اہم مسئلہ میں آپ کے ذریعہ ہمارے مشرک صاحب سے کہا جا ہوں گا کہ اب present Haj House ہے وہ ہے، حکومت کوہری تھی کہ ہم نے جو ہاڑی باریا، اپنا نہیں ہے، وہ وقف کے پیسوں سے ہمالی گئی عمارت ہے۔ وہ وقف بورڈ کا پیسہ تھا، وقف بورڈ کی زمین تھی، ہمالی گئی، اچھا کام کئے لیکن حکومت کے ذریعہ نہیں ہوا، وقف کے ذریعہ ہوا ہے، اور اس میں Central Haj Committee کا ایک claim ہے کہ، property جوچ ہاڑر ہے، وہاں کا ہے تو آپ اس میں intervene کیجئے۔ آپ اس میں تھام چیزیں منگو کر کیجئے جو ہائی اونچ کمیٹی کی نہیں ہے صاحب، یہ وقف کی جائیداد ہے اور ان کا جو پیسہ تقریباً 199 لاکھ ہوں گے جو دیا ہے، آپ اس کو کس طریقہ سے return کرتے ہیں، آپ دیکھئے کہ کس طریقہ سے وہ کام ہو سکتا ہے اور اس سے ہٹ کر صاحب، آپ نے Royal Mosque اور مکہ مسجد کے لئے پیسے دے گیں، وہ مساجد آپ کے حکومت کے direct control میں اُتے ہیں، اس کو دیکھائے گے، اج کی ضرورت ہے کہ

مکہ مسجد جس کی چھپت کافل بوسیدہ ہو چکی ہے، اس کو maintain کرنے کی ضرورت ہے، دیکھتے دیکھتے بارش کا موسم آجائے گا، رمضان سے پہلے یہ کام کس طریقہ سے مکمل کیا جاسکتا ہے، آپ اس کو دیکھیں۔ اور چال تک شانی محمد کا سوال ہے، آپ اس کا مردہ کروائیں۔ اس کی جو attached property ہے، اس میں تربیت میں ہزارگز کافر ق آ رہا ہے، اس میں کس طریقہ سے کیا ہوا ہے، آپ کو اس میں فوری دیکھنے کی ضرورت ہے۔ دائرة المعارف کے لئے آپ نے تین کروڑ دے، پھر بات ہے، اور اس سے ہٹ کر جہاں تک اسکا لارپس کی بات ہے، آپ کہہ رہے ہیں کہ آپ نے چال کو مقرر کئے ہیں Post Matric Scholarships کے SCs and STs, on par with SCs and STs, آپ ایک بار پھر اس کو دیکھنے کے لئے رہا یہ information نہیں دی جا رہی ہے۔ یہ scholarships نہیں کہاں سے لایا گیا ہے۔ آپ اس کو check کر جئے۔ اور مکر اسی حکومت کی جو Pre Matric Scholarship آتی ہے، اس میں مرکزی حکومت پہلوں کے پڑھنے کے لئے بیرونی ہے، اور 95% crores ابھی باقی ہیں۔ مجھا بھی پتہ نہیں، بھلہ بار میں نے پتہ کیا تھا 95 crores کی پہلوں کو دینا تھا، پسی آج کو تھا اس کو آپ کب disburse کر رہے ہیں، اور آپ saturation level جو بول رہے ہیں، وہ 95% مرکزی حکومت سے دینے کے بعد اگر کوئی بچہ فقر رہے ہے میں تو ان کو دینے کی بات ہے۔ یہ تو یہ totally State Government scheme نہیں ہے، یہ مرکزی حکومت کی ہے، اور اس سے ہٹ کر fees reimbursement، اس میں آپ کہہ رہے ہیں BCs and BCs and STs on par with SCs, STs and BCs کے کہنا چاہوں گا کہ fees reimbursement کے لئے Engineering minorities BCs and STs کے لئے رہا پوری ہوتی ہے، پچھلے Medicine میں پڑھ رہا ہو، اس کو پوری fees reimbursement ہوتی ہے میں BCs and BCs and STs on par with SCs and STs کے لئے full fees reimbursement کرتے ہیں، 10,000 کے بعد 10,000 کا cap ہے، آپ کے بعد minorities کو full fees reimbursement کرتے ہیں، ان کو بھی یہ 10,000 کا cap ہے، بھلہ حکومت نے لگایا تھا، میں سمجھتا ہوں کہ اس کو کیا لانا چاہئے، اور جو بچہ پڑھ رہے ہے، میں ہیں، ان کو پوری fees reimbursement کیا چاہئے۔ اور 70 کی بات کی گئی ہے، میں آپ کو مبارکبادی دیتا ہوں اور ساتھ میں بچت کے نوٹ میں ہم نے دیکھا کہ minority residential schools کو 120 کھولنے کی بات کر رہے ہیں، جس میں 37 for boys and 33 for girls ہیں۔ میں یہاں پر آپ نے نوٹ میں 350 budget allocation کیا ہے، جس کی لاگت آپ بتا رہے ہیں 4,500 کروڑ، بکھرے crores کے تباہ سال آپ کس طریقہ سے ہے اسکو کھول رہے ہیں، کہاں کو کھول رہے ہیں، اور کس طریقہ سے کھول رہے ہیں،

کیونکہ اگر کرایہ کی جگہ لے کر کھولیں گے تو present situation میں آپ کو تباہ ہوں صاحب، minority Hostels، نام طور پر یہ رہا، جنگل کی باری، اس کی لائٹ کا مل نہ ہونے سے لائٹ کو جاتی۔ یہ کئی مسائل ہیں۔ اب تو residential schools میں رہے ہیں، آپ اس بات کو تینی بحثیں کر آپ اس میں infrastructure provide کریں گے کیونکہ آج اردو میڈیم اسکولس کا حال بدترین ہو گیا ہے تو اس کی وجہ ہے lack of infrastructure and lack of staff. کی وجہ سے آج اسکولس بند ہو رہے ہیں۔ آپ یہ minority residential schools کھول رہے ہیں، میں آپ اس بارہ کا درستہ ہوں، لیکن اس کو آپ پہترین infrastructure بنانی چاہئے اور آپ اس بات کی تینی بحثیں کروں پڑھانے والا انساف ہو۔ اسی وقت آپ کے residential schools کا میاب ہو سکتے ہیں۔ جہاں تک آپ کو یہ residential schools کو success کرنے کی بات ہے تو آپ اس کی برادری publicity دیجئے کیونکہ ہمارے فلوریڈر بھی اپنے طلاق میں کی تام کے شروع میں بچوں کو لانے کے لئے ہم کو کافی problem بتا تھا، لیکن آج الحمد للہ کافی بچے اور ہے میں پڑھ رہے ہیں، لیکن اس میں آپ یہ کام کیجئے کہ ہر ہوں میں پچھے کروں residential schools میں پڑھنے کے لئے ہو سکتا ہے کہ راضی نہ ہوں تو آپ اپنے سے اس پروگرام کو لے کر لوگوں میں عام کیجئے اور اس سے ہٹ کر Overseas Scholarships، ہم باری، باہر کی برسوں سے یہ بات کہہ رہے تھے کیونکہ آپ کی خدمت آنے کے بعد آپ نے last year کیا۔ بہت پہترین کام آپ نے کیا ہے صاحب۔ میں آپ سے یہ بھی رخواست کرتا ہوں کہ جو بچے باہر جا چکے ہیں، آپ ان کا second instalment فوری release کیجئے کیونکہ لوگ وہاں پر پیشان ہیں۔ اور ساتھ ہیں جامعہ نظامیہ جو یہاں کی اردو کی سب سے پرانی یونیورسٹی ہے، یہاں پر جو بچے پڑھتے ہیں اور وہاں سے ڈگری حاصل کرتے ہیں، ہماری جماعت کی طرف سے ہم نے represent کیا ہے، ہمارے فلوریڈر نے کہا ہے کہ اس کو recognize کرنے سے ان بچوں کو باہر جا کر پڑھنے میں کوولت ہو گی۔ اگر آپ ان کو کہیں اس اسکیم میں شامل کرتے ہیں تو جامعہ اظہر میں یہ بچے جا کر پڑھ سکتے ہیں، وہاں سے ڈگری حاصل کر کے آئیں ہیں، اور آپ اس اسکیم میں اور ہمیں جو جگہیں ہیں، اس کو add کیجئے گیں یعنی Universities کو کو کہ جئے گیں پچھے پڑھنے کے لئے New Zealand جاتے ہیں، Australia جاتے ہیں تو آپ اپنے استعمال ہو جائے۔ آپ اپنی fake universities کو identify کر کے اس اسکیم کو اپنے سے اچھا بڑا داد بھیجئے اور جہاں تک سمسدی کی بات ہے، ہمارے ذمہ دار کیم صاحب اپنی کہہ رہے تھے کہ جو سمسدی bankable schemes کے ذریعہ دی جا رہی تھی، کل ہی ہمارے ذمہ دار کیم صاحب بھی کہہ رہے تھے کہ یہ بچوں کا جو سلمہ ہے پہلوں اس میں لوں دیے کیلئے گئے نہیں اور ہے ہیں۔ اس میں یہ جو sector ہے، جو غریب families BPL میں، ان کو compulsory loaning ہوئی چاہئے، اگر ان کو لوں نہیں دیں گے تو لہر لگ آس کی سمسدی سے کسے فائدہ لھا سکیں گے؟ مجھے بیکوں میں لکھتے تھا گئی کہ آپ نے حقے Nationalized

banks کو اس کام کے لئے مقرر کیا ہے، ان بیکوں میں کسی میں 25 quota ہے، کسی میں 20 quota ہے، کسی میں 10 quota ہے تو یہ پہلے 10 لوگوں کی، 20 لوگوں کو لوون دی گئے تو آپ کسے سچ سختے ہیں کہ آپ دیڑھ لاٹلوگوں کو reach کر سکتے ہیں؟ کیسے آپ کا target fulfill ہو گا؟ تو اس قسم کی چیز نہیں ہوں چاہئے، آپ یا تو پہلے کو delink کجھے، آپ اپنی طرف سے جو لوں دے رہے ہیں، آپ جو subsidy amount دے رہے ہیں وہ دے کر قلمی بنائے کہ وہ کوئی کاروبار کر لیں، یوکہ اس میں بیکوں کا بڑا اسلامہ ہو رہا ہے صاحب۔ اور یہ سچ یہ ہے کہ جہاں تک employment generation کے لئے training کی بات ہے، آپ نے یا کو اوسیٹون کو، ان دو کو entrust کیا ہے، یہ وہ ایسی جگہیں میں جہاں پر بچوں کو کئی training کے اندر رکھا ہے، یا computer related courses یا industrial trades میں اسی میں کہا ہے، اسی میں کہا ہے کہ اس کو jobs میں، کوئی اچھا روزگار حاصل کر سکتے ہیں اور زندگی میں اگے بڑھ سکتے ہیں۔ لیکن میں اسی میں ایک تجویز دینا چاہتا ہوں۔ آپ تائیں نیا کے اندر آج کتنے پچھے training حاصل کر رہے ہیں؟ اسی میں کرنے کے لئے publicity کے لئے آج پر گرام شروع کیجئے، تو زیادہ پچھے آئتے ہیں اور فائدہ حاصل کر سکتے ہیں۔ آپ سیٹون کو Minorities Welfare Department کے تحت لے جئے۔ وہ فنڈس بھی آپ مکمل قیمتی بہو کو دے کر آپ سیٹون کو merge کیجئے اور ایک تجزیہ monitoring کے ذریعہ یہاں پر سیٹون کو اونٹنس دیتے ہوئے expand کیجئے تاکہ یہاں پر اچھے training دی جاسکے۔ شادی مبارک ایکم کے بارے میں میں نے کہا ہے کہ آپ نے بیٹ کو بڑھایا ہے، اس سال بہت سے اچھی training دی جا سکے۔ اسی میں اس سے before concluding specific wakf related issues میں اس پر آپ اچھا کام کیا، لیکن اس سے ہٹ کر جو development کے لئے کیا کہا کہ وقف بورڈ کو powers نہیں ہیں، وقف بورڈ کو کی خاص قیاد دلانا چاہوں گا کیونکہ یہ وقف کی باتی کو رسول سے درکھستھے ائمے میں پوری ریاست آنحضرت پر دش میں قائم جگہوں پر وقف کے encroachments کو، اور other Departments کو judicial powers دیا چاہئے۔ باقی میں آپ کی بات سے متعلق ہوں، لیکن at present وہ powers دیا چاہئے، اس کو provisions کے تحت جو کام ہو سکتا ہے، وہ بھی نہیں کر رہے ہیں۔ میں آپ ایک ہے، اس کے 1995 Act کا ہے، اس کے provisions کے تحت جو کام ہو سکتا ہے، وہ بھی نہیں کر رہے ہیں۔ میں آپ Central Wakf development کے لئے کیا کر رہے ہیں؟ Central Wakf Corporation Council ہے، مرکز سے گرانٹ ملتے ہیں، اس سے ہٹ کر یہاں GHMC limits میں گروں میں، اگر آپ خواہ کو develop کریں تو اچھا ہوگا آپ وقف بورڈ کو 65 کروڑ Grant in prime wakf properties دے رہے ہیں، آپ اس کو develop کیجئے، آپ کوan properties سے دنیا بھر کی امدی ہو سکتی ہے۔ شہر کے چیزیں میں کسی ایسی Aid نہیں، نہ کوئی identify کیا گی۔ خیریت آباد میں ہے، نیک پیٹ میں ہے، جسی ہاؤز کے بازوں complex ہے، اس کا تو بالکل حال یہ ہو گیا ہے کہ عمارت ان کرپانی ہو چکی ہے، لیکن آج تک کسی نے اس کو lease نہیں کیا۔ آپ

کروانیے ساں کا compensation confirm publication ہونا چاہئے، اس کو notify ہونا چاہئے۔ properties کا کافی آنے والے وقت پورٹ کے بعد وقت پورٹ کو compensation amounts نہیں اگلے میں اپنے وقت پورٹ کے related Revenue اور وقت کے جو disputes میں، اپنے وقت کو ختم کر سکتے ہیں۔ اپنے کو بعد دینی چاہئے کیونکہ صرف رنگاریڈی خصلے میں علیحدہ ناشورنہ 496 مسلم منہجی 428 acres میں ملکیتی 108 acres میں ملکیتی، مسلم منہجی again it is a disputed land with Revenue، 1653 acres میں شاہراہی، 323 acres میں شاہراہی، 2161 acres میں حکیم شاہراہی، 90 acres میں علی دڑگاہ کی وجہ، 149 acres میں علی دڑگاہ کی وجہ، 240 acres میں علی دڑگاہ کی وجہ، 230 acres میں صرف رنگاریڈی میں 7,000 acres میں زمین ہے، جس کا وقت اور یونین سے dispute ہے تو اپنے resolve کچھ اپنے وقت میں ہے، میں میں ایک صاحب کا بہت شکریہ ادا کرتا ہوں، جو اسکیس ہیں، ان کو welcome کرتا ہوں، اور کوشش کر کے اس کو اپنے سے اچھا implement کریں۔ اپنے وقت میں کھڑے رہیں گے، اپنے کے ساتھ جو ہمیں یک co-operate کا رہا ہے، اپنے وقت میں کام کریں گے۔ اپنے ساتھ جو ہمیں یک healthy opposition کرتے ہوئے کام کریں گے۔

2.20 శ్రీ యన్. రామచంద్ర రావు : అధ్యక్షులు ఎన్ని, ఎట్లిమి బిసి, మైనారిటీల సంక్లేశమం విషయంలో ప్రభుత్వం పెట్టినటువంటి నోట్ ఏడైతే ఉండో అది చూసిన తరువాత వాస్తవానికి ఏ ప్రభుత్వాన్నికొన్నా ప్రజా సంక్లేశమం గురించి ప్రజల సంక్లేశమంతో పాటు వెనుకబడిన వర్గానికి సంక్లేశము నిధులు ఎక్కువు కేటాయించాలని తహా, తహాలాడుతున్న సమయంలో ఈరోజు ఒక Competitive, Populist and Welfare లాంటి మూడిండిని జోడించి ముందుకుపోతున్న కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు fair economy, సంక్లేశము రాష్ట్రమని మనం అంటున్నాము. ప్రజల్లో వెనుకబడినటువంటి వ్యక్తులని ముందుకు తీసుకువచ్చేటువంటి ప్రయత్నం చేసినప్పుడే ఆయొక్క లక్ష్మణీకి ప్రభుత్వాలు చేరుకున్నాయని మనం భావించమ్మా.

ఈరోజు మైనారిటీల సంక్షేమానికి ప్రభుత్వాలు చేపట్టిన పథకాలు చూస్తాడంటే, వాటిలో అనేకమైనటువంటి పథకాలున్నాయి. ఆ పథకాల క్రింద ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయల నిధులు కేటాయిస్తుంది. కానీ, ఆ కోట్లాది రూపాయలు ఆ పథకాలకి ఖర్చు చేస్తున్నారా? అవ్యాసార్థినీ సరైన పద్ధతిలో వినియోగం అమతున్నాయా? లేదా చూసుకోవాల్సిన అపసరం ఉంది.

బిసిల విషయంలో చూసినప్పుడు అడ్వైటేట్ శిక్షణ గురించి ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. బార్ కాన్వీల్ అఫ్ ఇండియాలో నేనోకమెంబర్గా statutory responsibility నాకు ఉంది. ఎస్స్/ఎస్ట్, బిసి, మైనారిటీల విషయంలో అడ్వైటేట్ల శిక్షణ చాలా ముఖ్యం. గతంలో యూపిఎ ప్రభుత్వంలో Rajiv Gandhi Adhivakta Prashikshan Yojana అని ఒక పథకం ఉండేది. అందులో భాగంగా ప్రతి సంవత్సరంలో కూడా ప్రతి రాష్ట్రం నుండి 25మంది న్యాయవాదులను తీసుకువచ్చి వారిని National Law University లో ఉంచి, వారికి శిక్షణను ఇచ్చి వారు న్యాయవాదపుత్రులో కొనసాగేటువంటి ప్రయత్నం చేసేవారు.

ఏ కులమైనా, మతమైనా సరే అభివృద్ధి చెందాయంటే దాంట్లో మంచి శిక్షణ, విద్య, ఆరోగ్యం, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాయా? లేదా అనేటువంటి అంశాలను పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇటువంటి అట్టడుగు వర్గాలను ఎంత వరకు పైకి తీసుకువచ్చామనే **statistics** చూస్తే, అప్పుడు మనలో మనమే రెవ్వ్యా చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

విద్యకు సంబంధించి చూస్తే, సంక్లేష ప్రస్తావాలు, సంక్లేష ప్రాతశాలలు పెట్టాము. వాటిలో చదువుతున్న పిల్లలు పై చదువులకి వెళ్తున్నారా? లేదా అనే విషయం కూడా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే, విద్య అనేది చాలా ముఖ్యం. విద్యతోపాటు ఉద్యోగాలు కూడా చాలా ముఖ్యం. ఉద్యోగాలు ప్రవేటు రంగంలో గానీ, ప్రభుత్వ రంగంలో గానీ చూస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేటు రంగంలో వెళ్లే వారికి skill development ద్వారా వారికి ప్రోత్సాహం అందిస్తుంది.

ఆదేవిధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల గురించి ప్రవేశపెట్టినటువంటి పథకాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అందులో భాగంగా వారు ఎంతవరకు స్థిర్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాంలో పాల్గొంటున్నారు. అందులో ఎంతమంది ముందుకు వెళ్లారనేది కూడా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే, ఈ స్థిర్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రామ్స్ మీద

ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెడుతుంది. అటువంటి సమయంలో వారు ఎంతమంది ఆయా పథకాలను ఉపయోగించుకుంటున్నారు అనే accountability చూడాల్సిన అపారం ఉంది.

ఆదేవిధంగా గ్రామాలల్లో ఉండేటువంటి ఎన్.సి,
ఎన్.టి, బిసి, మైనారిటీల పిల్లలు పారశాలలకు వెళ్తున్నారా?
వారిలో ఎవరైనా డ్రాపవుట్టు అవుతున్నారా అనే statistics
తీసుకువచ్చి వారిని పైకి తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉన్నది.
ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో నిద్య లేకపోతే సమాజంలో పైకి రావాలంటే
చాలా కష్టంగా ఉంది. ప్రాథమిక పారశాలల నుండి విశ్వ
విద్యాలయ చదువుల వరకు ప్రభుత్వం ఉచిత నిద్యను
అందించినప్పటికీ, అందులో ఎంతమంది ఐఎస్, ఐపిఎస్
లాంటి చదువుల్లో శిక్షణము పొంది అందులో ఎంతమంది
ఉద్యోగాలు పొందుతున్నారనేది కూడా చూడాల్సిన అవసరం
ఉంది.

కొంతమంది గిరిజనులకు క్రీడలలో ప్రాచీన్యం
సహజంగా అభ్యర్థుంది. వారికి మంచి శిక్షణము ఇప్పించి
క్రీడలల్లో వారిని ముందుకు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను.
వాస్తవానికి పైదీ ముబారక్ గానీ, కళ్యాణ లక్ష్మి గానీ చాలా
మంచి పద్ధకాలు.

నిజంగా వునం సంక్లేషం విషయంలో మాటల్లాడినప్పుడు వారిని సంక్లేషమ రంగంలో ముందుకు తీసుకుపోవాలి. సంక్లేషమ రంగంలో ప్రభుత్వం కోట్ల నిధులు వెచ్చిస్తుందని చెప్పడం that is not the indication of development or the real welfare. 52 శాతం వెనుకబడిన తరగతులు వారు ఉన్నప్పుడు, వారికి ఎన్ని నిధులు కేంటాయిస్తున్నాము. అందులో how many people have been brought-up through human index? ఎంపొల్యుమెంట్ ద్వారా కానివ్వండి, విద్య ద్వారా, తండ్రల్లోని రోడ్స్ ద్వారా గానీ వారి అభివృద్ధిని చూడాల్సిన అవసరం ఉంది.

اکیم بات ڈپنی کی ایم صاحب تاریخے تھے کہ قلبیوں کے بارے میں ایکیم شادی مبارک، تو پولنایا ہے پرے گا کہ ایک successful ایکیم ہے جس کو ٹھوڑے جھوٹے اس میں ایکیم scams ہوئے، وہ الگ بات ہے، لیکن میں آپ سے بھی زارش کروں گا کہ اج قلبیوں کی حالات کافی بد حال ہے، کافی حد تک education میں پچھے ہو گئے، جارے بھائی رفوبی صاحب نے کہا تھا کہ اردو کو بھی بڑھا دینا چاہئے، لیکن اردو کے ساتھ ساتھ ان کے دور میں انگریزی کی اتنی اہمیت ہے جتنی زبان کی ہے۔ جتنی زبان کی ہے۔ جتنی community کی ہے، جتنی ہب والیں کو اج انگریزی یکھنا ضروری ہے، ما دری زبان جتنی اہم ہے، اتنی میں انگریزی زبان کی بھی اہمیت ہے۔ میں یہ بھی دیکھتا ہوں کہ جہاں بہت سارے پچھے سب زبانیں پسند کرتے، وہ قیام کے میدان میں پچھرے ہوئے ہیں۔ وہ آگے گڑھنے کے لئے ان کے studies کے لئے جو آگے گڑھنا چاہتے ہیں، وہ صرف اردو میڈیم سے نہیں، انگریزی میڈیم سے بھی پڑھانا چاہئے۔ میر ایکیم مطلب ہے کہ ان کو انگریزی کے special courses اور ساتھ ساتھ باہر بہت پچھے جا رہے ہیں، انگریزی کی بہت ضرورت ہے اور BC and SC students کو بھی اسی حساب سے English professional courses کے ذریعہ بھی ان پہنچ کو اپر اٹھانے کے بارے میں جو پیسہ، جو سب پلان آپ نے SC and ST کے لئے بنایا تھا، قلبیوں اور بی میز کے لئے بھی اسی طرح کا سب پلان بنانے کے بارے میں ہو جاننا چاہئے۔ کیونکہ لوگوں کی طرف سے کمی اولیٰ اس کی مانگ کر رہے ہیں، قلبیوں کے لئے سب پلان بنے گا تو میں سمجھتا ہوں کہ بہت اچھا ہو گا۔ ساتھ ساتھ اپنی سب پلان بنے تو یہ بھی اچھا ہو گا۔ اس کے ساتھ جو موافق مجھے دیا گیا ہے، اس کے لئے میں بہت شکرگزار ہوں۔ شکرگزار۔ بھارت ماتا کی ہے۔

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్షుడు, సంక్లేషము విషయంలో మీద్వ్యారా ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. గత రెండు సంవత్సరాల్లో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎస్సీ/ఎస్టి, బిసి, మైనారిటీల సంక్లేషముంలో ముందుంది. అయినప్పటికీ, కొన్ని వాస్తవాలు కూడా మాట్లాడాలి.

నేను ఏ వర్గానికైతే చెందుతానో, ఆ వర్గం విషయం మాట్లాడకపోతే ఒహుళా వారికి నేను మొసం చేసినవాడిని అవుతాను. నేను కేవలం ఎస్సిల గురించే మాట్లాడాలని అనుకుంటున్నాను. ఎస్సిలు భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి వివక్షకు గురవుతూనే ఉన్నారు. అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారికి స్వరేన సదుపాయాలు లేవు. చదువుకోవడానికి స్వరేన అవకాశాలు లేవు, ఉండడానికి ఇండ్లు లేవు, తినడానికి స్వరేన తిండి లేదు. అనేటివంటి విషయాలను అల్సోచుచేసి 1975లో శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు మొట్టమొదటిసారి ఎస్సి/ఎస్టి చట్టం తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ తరువాత 1979లో ఎస్సిలకు సబ్ ప్లాన్ తీసుకురావడం జరిగింది. వారిలో అభివృద్ధి అనేది కేవలం

పేపర్లకే అంకితమయింది గానీ, వాస్తవానికి మాత్రం బిన్నంగా ఉంది. కోట్లాది రూపాయల నిధులు కేటాయిస్తున్నప్పటికీ, అందులో వారికి ఏమీ ఖర్చు చేయలేదు. వారి జీవితాల్లో ఎలాంటి మార్పు రాలేదు. వాస్తవానికి చూస్తే వారికి ఇన్ని కోట్లు ఖర్చు చేసినప్పుడు వారి జీవితాల్లో, వారి ఆలోచనలో, ఎన్నిరాన్మేంటలో, వారి ఆరోగ్యంలో ఎంతో మార్పు రావాలి. కానీ ఈరోజు వారు ఎలాంటి మార్పుకు నోచుకోలేదు. వారి గురించి పేపర్లో చట్టాలు చేస్తున్నాము. కానీ వాటి అమలు విషయంలో న్యాయం చేయలేకపోతున్నాము.

ఎస్సి సబ్ ప్లాన్ క్రింద చూస్తే రూ.8,089కోట్లు కేటాయించారు. ఈ నిధుల్లో ఏ ఒక్కడిపొర్పుమెంట్ కూడా 100శాతం నిధులు ఖర్చు చేయలేదు. 7నుండి 9 శాఖల్లేతే ఒక్కపైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. ఏ శాఖనుండైతే నిధులు ఖర్చు చేయలేదో, ఆ శాఖాధికారులు జవాబుదారులుగా ఉండాలని చట్టం చెబుతుంది. వారు ఖర్చు చేయనటువంటి నిధులకి భచ్చితంగా వారు జవాబుదారులుగా ఉండాలి. వారు ఎందుకు ఖర్చు చేయలేదని సంబంధిత మంత్రివర్యులు వారి, వారి అధికారులను అడగాలి. ఎందుకు ఖర్చు చేయలేదు. వారి, వారి నిర్లక్ష్యం వల్లనా? లేదా వారి ఆలోచన విధానంలో ఏమైనా తప్పగా ఉండా? ఏమిటనేది తెలుసుకోవాలి. ఉదాహరణకు చూస్తే ఆయుష్ డి పొర్సు వారు, ఇంజనీర్-ఇన్-చిఫ్, డైట్రోజనర్ల్ ఆవ్ పోలీసు, సర్వే అండ్ ల్యాండ్ డిపొర్పుమెంటల్లో ఒక్కపైసా ఖర్చు చేయలేదు.

చట్టాలు చేసి కూడా, నిధులున్నప్పటికీ కూడా వాటిని ఎందుకు ఉపయోగించుకోవడం లేదు. ఈ వర్గానికి ఏదైతే లాభం చేయాలని లక్ష్యం పెట్టుకున్నామో, ఆ లక్ష్యాన్ని చేయుకోలేకపోతున్నాము. దీనిగురించి ప్రభుత్వం సీరియస్గా ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

అదేవిధంగా ఇంతకుముందు Social Welfare Department అని ఉండేది. దానని ఇప్పుడు Social Department అని చేశారు. ఆ శాఖకి రూ.1,305కోట్లు కేటాయిస్తే, అందులో కేవలం రూ.500కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

ఎస్సి కార్పోరేషన్ క్రింద రూ.1,030కోట్లు కేటాయిస్తే, మహా అయితే రూ.200కోట్లు కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. ఎస్సి కార్పోరేషన్ క్రింద ఎంతో మంది లోన్స్ రూపంలో లభి పొందేటువంటి అవకాశం ఉంది. కనీసం లోన్స్ కూడా ఎందుకు ఇష్టులేకపోతున్నారు? అక్కడ అధికారుల నిర్లక్ష్యం ఎందుకు ఉంది. నిధులున్న కూడా ఎందుకూ పసికి రాకుండా ఉంటే, ఇంకా ఎస్సి కార్పోరేషన్ పెట్టి ఉపయోగం ఏముంది? ఇలా నిధులు ఖర్చు చేయకుండా ఉంటే, ఎస్సి వర్గాలకి అన్యాయం చేసిన వారము అవుతాము.

గత నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో చూసుకుంటే దాదాపు రూ.15వేల కోట్లు నిధులు ఖర్చు చేయకుండా మరిగిపోయాయి. ఎస్సి/ఎస్సిలకు స్టడీ సెంటర్లు పెట్టాము. ప్రాదుర్బాదలో స్ట్రిపింగ్ చేస్తున్న వారిలో దాదాపు 90శాతం మంది దళితులకు చెందిన వారే ఉన్నారు. స్ట్రిపింగ్ చేసే వారి పిల్లలు స్ట్రిపింగ్ చేయాలా? రిఝ్స్ నడిపించే వారి పిల్లలు రిఝ్స్ నడిపించాలా? కార్బ్రైకుడి పిల్లలు కార్బ్రైకులుగానే ఉండాలా? ఇలాంటి ఆలోచనలను ప్రభుత్వం తోలగించి వారికి అవకాశాలు కల్పించాలి.

రెసిడెన్షియల్ పార్శాలల కార్బ్రైదర్స్ గారైన శేషుల అభిసందిస్తున్నాము. వారు దళితపిల్లలకి ఎవడప్ప శిఖరాన్ని అధిరోహించడానికి అవకాశం కల్పించారు. దళితులకి అవకాశాలు వస్తే వారు తప్పకుండా ఏదైనా సాధించగలుగుతారు. కానీ, వారికి అవకాశాలే కల్పించడం లేదు. ఈరోజు మనస్సు ఉంటే, మార్గం ఉంటుందని దళిత పిల్లల రూపంలో వారు నిరూపించారు.

'Empowerment' - actually, what is the meaning of empowerment? మీకేదో రిజర్వేషన్ ఇచ్చాము, మీకేదో స్టడీ సెంటర్ పెట్టాము, మీరు చదువుకోండి అంటున్నారు. ఆ దళిత పిల్లలు చదువుకున్న తరువాత కూడా వారికి అవకాశాలు కల్పించాలి. ఎస్సి/ఎస్సి సబ్ ప్లాన్లో దాదాపు రూ.2,000కోట్లు మిషన్ కాకతీయ క్రింద పెట్టారు. రూ.500కోట్లు వాటర్ గ్రిడ్ క్రింద పెట్టారు. చాలా సంతోషం.

కానీ, ఆయా పనుల్లో ఎస్సీ/ఎస్టి కాంట్రాక్టర్లు ఎంతమంది ఉన్నారు? అధ్యక్షా, మాకు కేవలం కేక్ ఇస్తున్నారు. కానీ, కేక్పేన ఉన్నటువంటిక్రిం అంతా కూడా ఒకవర్గు తీసేముంది, మాడిపోయిన బ్రెడ్ మాత్రం దళితునికి దొరుకుతుంది.

ఎస్సీ/ఎస్టి సబ్ ప్లాన్ నుండి నిధులు కేటాయించిపుచు ఆ కాంట్రాక్ట కూడా ఎస్సీ/ఎస్టిలకు ఎందుకు ఇష్టవూడదు. వారు ఆర్థికంగా ఎదగకూడదా? ఎస్సీ/ఎస్టిల పనులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని అదే ఎస్సీ/ఎస్టికి చెందిన కాంట్రాక్టర్లకే ఇప్పించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్ గారీ 125వ జన్మదినం పురస్కరించుకొని దేశ వ్యాప్తంగా అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. గతంలో లండన్లో డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్ ఏ భవనంలో అయితే నివసించారో, ఆ భవనాన్ని మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు తీసుకొని అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. అలాగే 1956లో డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్ బోధమతం తీసుకున్నారో ఆ స్వాపాన్ని కూడా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. మహారాష్ట్రప్రభుత్వం దాదర్ దగ్గర ఉన్నటువంటి ఆయన సమాధిని కూడా ఇంకా మంచిగా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. ఇటీవల ప్రధానమంత్రి గారు డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్ బహుళ అంతస్తుల భింబానికి శంకుస్థాపన చేశారు.

అదేవిధంగా మనరాష్ట్రంలో కూడా డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్ గారి 125వ జన్మదినం పురస్కరించుకొని ఏదైనా మంచి కార్యక్రమం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మన దగ్గర డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్ గారి భవపం ఒకటుంది. అది పూర్తిగా శిథిలావస్థలో ఉంది. దానిని పట్టించుకునే పరిస్థితిలో లేదు. దాని ప్రక్కన డిబిఆర్ మిల్స్ స్ఫలం ఉంది. ఆ స్ఫలాన్ని ప్రభుత్వం సేకరించి అక్కడే ఒక బహుళ అంతస్తును నిర్మించి అందులో డా.బాబా సాహాబ్ అంబేడ్కర్కు సంబంధించిన అన్ని అంశాలను అందులో ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ కార్యక్రమం అంతా కూడా దేశంలో ఒక మంచి నిర్మయంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను. అధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

2.40 | శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, సమయం తక్కువగా ఉంది కాబట్టి కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేస్తాము. ఈ బడ్జెట్లో సంక్లేషించి రూ.13,412కోట్లు ఎస్సీ/ఎస్టి, బిసి, మైనారిటీల కోసం ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఎస్సీకి రూ.7,122కోట్లు, ఎస్టికి రూ.3,752కోట్లు, బిసికి రూ.2,538కోట్లు, మైనారిటీలకు రూ.1,204కోట్లు కేటాయించడమైంది. నేను ఏమంటున్నానుటే, మళ్ళీ రాబోయే బడ్జెట్లో అనేక రకాలుగా ఎస్సీ, ఎస్టి నిధులను మళ్ళింపు చేస్తాము. ఆ వర్గాల అభ్యస్తుతికి సంబంధించిన లక్ష్యం నెరవేరనపుచు, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆలోచించి, ఆఖరి రూపాయి వరకు కూడా ఆ వర్గాలకే చెందేటట్లు చట్టం తీసుకురావడం జరిగింది.

కానీ, ఏదైతే కేటాయింపు జరిగిందో, తరువాత బడ్జెట్లో అంతకన్న ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరముందని నేను కోరుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా సోదరులు చెప్పినట్లు, దారిద్ర్యరేఖలకు ఎగువనట్టు వర్గాలలో మంచి అధికారులు కూడా ఉన్నారు. వారు మంచి నిజన్తో పనిచేస్తారని, మా అపోజిషన్ తరఫున మంచి సూచనలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. సబ్ ప్లాన్ అపెక్ష కమిటీ మీటింగ్ ఆరు నెలలకొక్కారి జరగాలి. కానీ ఇంత పరకు ఒక్కసమావేశం కూడా జరగలేదు. దీనికి ఒక స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రెటరీ, ఒక నోడల్ అధికారి ఉంటారు. ఎస్సీ, ఎస్టికి సంబంధించిన ఎంఎల్సిలను పిలిపించి తరచూ సమీక్షలు చేయవల్సిన అవసరముంది. ఇప్పుడు దృష్టిలో పెట్టుకొని సబ్ ప్లాన్ అనేది ఒక చట్టం కాబట్టి దానిని ఎవ్వరూ అతిక్రమించడానికి వీలులేదు. కాబట్టి ఆ దిశలో చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరుకుంటున్నాను.

ముఖ్యంగా ఎస్సీ, ఎస్టిలలో అధికారులు కొన్ని మంచి కార్యక్రమాలతో ముందుకొస్తున్నారు. నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, మంచి సైపుణ్యతతో వారిని వెలుగులోకి తీసుకురండి, టీచ్ ఫర్ ఇండియా లాంటి సంస్థలు మురికి వాడలలో 43 పోరశాలలను దత్తత తీసుకొని ఒక వెయ్యి మంది పిల్లలతో, టీచ్ ఫర్ ఇండియా లాంటి సంస్థల సహకారంతో దాన్ని మోడల్గా స్కూల్గా తీర్చిదిద్దడం

జరిగింది. పెద్ద పెద్ద ఐటి కంపెనీలలో పనిచేసే శంజనీర్రు కూడా... మా దేశం కొరకు మేము పని చేస్తామనే విధంగా ఈ సంఘలుక్కనీ చేస్తున్నాయి. ఆ దిశలో మీరు కూడా పని చేయండి. ముఖ్యంగా వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం గురించి శ్రీమతి ఆకుల లలితగారు మాట్లాడారు. కళ్యాణ లక్ష్మీ పథకం బిసిలకు కూడా వర్తింప చేస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో చెప్పినట్లు గుర్తు, దానిని తొందరగా అమలు చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులలో బిసిలకు చాలా తక్కువ వెుత్తం కేటాయించారు.

అదేవిధంగా అంగన్ వాడీలు అడ్డ భవనంలో ఉంటున్నాయి. గ్రామాలలో కనీస వసతుల కల్పన కోసం కృషిచేయవల్సిన అవసరముంది. గతంలో UPA ప్రభుత్వం, ఇప్పుడు NDA ప్రభుత్వం అనేక పథకాలను ప్రవేశపెడుతున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా మీరు విడుదల చేయకపోవడం వలన, నోడల్ ఆఫ్సీసర్లను అపాయింట చేయకపోవడం వలన అనేక కోట్లాది రూపాయలు నష్టపోతున్నావు. దయచేసి ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలించుకొని ఈ సంక్లేషమ పథకాన్ని అమలు చేయవల్సిన అవసరముంది.

ముఖ్యంగా ఎస్సీ, ఎష్టీ, బిసి, మైనారిటీల యొక్క ఉపకార వేతనాలను పెంచాల్సిన అవసరముంది. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ రూ.3,800కోట్లు పెండింగుంది. ఒక్క ఖమ్మం జిల్లాలోనే రూ.200కోట్లు 51,000 మంది విద్యార్థులు ఇబ్బందుల పాలవుతున్నారు. దయచేసి నిధులు విడుదల చేయండి. 2014-15, 2015-16 సంవత్సరాల బకాయిలను కూడా చెల్లించవలసిన అవసరముంది. ఇంత పెద్ద బడ్జెట్ పెట్టుకొని ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు బకాయిలు, స్కూలర్స్‌పీపులు పెంచే అంశాల గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరముందని మీద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే 2015-16 సంవత్సరంలో 14,06,000 అప్పేక్షణ్ణు వచ్చాయి. కాబట్టి ఆ దిశలో చేయండి. అదేవిధంగా ఆసరా పించన్న పథకంలో పించన్న మొత్తాలను పెంచడం జరిగింది. కానీ ఎల్లంపల్లి, మహబూబ్‌నగర్, ఆదిలాబాద్,

సర్గోండ జిల్లాలలో పంచాయితీ సెక్రెటరీలు ఇంటిపన్నులకు జమ చేసుకుంటున్నారు. అసలు ఆసరా అంటేనే చివరి దశలో ఇచ్చే వృద్ధాప్య పించను. ఈ వృద్ధాప్య పించను కొరకు అనేక ధర్మాలు జరుగుతున్నాయి. అంతకు ముందు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పురుష కొరకు రూ.200/- ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు మీరు రూ.1,000/- చేశారు. అలాగే వికలాంగులకు రూ.1,000/- ఉంటే, మీరు రూ.1,500/- చేశారు. దానిని పంచాయితీ సెక్రెటరీలు ఇంటిపన్నులకు జమ చేస్తుంటే, పేద వాడు వృద్ధాప్య పించను కోసం రెండు నెలలు, మూడు నెలలు చెప్పులు అరిగేదాకా తిరగాల్సి వస్తుంది. దయచేసి దానిమీద చర్చలు తీసుకోండి.

అలాగే ప్రౌదీముఖార్క్

శారీ మిలాక్ ఆక్మెన్ కెత్తల మీ డిప్పీకి ఆమ్ సాబి కుబాక్ కాబాగ్ బీగ్ రీయాపాతాబుల్ ఓర్కోరా అల్రీ కెర్నాచాపాతాబుల్ కెశారీ మిలాక్ ..

ఓల్డ్ సిటీలో ఒకతను ఎ.సి.బి వాళ్ళకు పట్టుబడ్డాడు. అతని మీద 20 కేసులు నమోద్చొయి. ఇప్పుడు మహామ్మద్ జావేద్ అలీ 28 సంవత్సరాలుగా ఇదే దందా పెట్టుకున్నాడు. ఈ విధంగా తప్పుడు ధృవీకరణ పత్రాలు పెట్టి మోసాలు చేస్తూ కళ్యాణ లక్ష్మీ పథకాన్ని దుర్యాన్యియోగం చేస్తుంటే, దానిని అరికట్టడానికి ఒక నిష్ఠా యంత్రాంగం ఉండాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మైనారిటీలలో వక్ష్ ల్యాండ్ బ్యాంక్ ఏర్పాటు చేయండి. వక్ష్ ఆస్తులు ఉన్న ప్రాంతాలలో భూములను సర్వే చేసి వక్ష్ ల్యాండ్ బ్యాంకులను నోటిష్ చేయండి. గతంలో ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్‌గాంధీ ఇలా అందరు ఎస్సీ, ఎష్టీ, బిసి, మైనారిటీలోనం చాలా విషయాలలో కృషి చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా దేటా ఎంట్ కూడా అన్ని చేట్ల ఉండాల్సిన అవసరముంది. ఈ పథకాల మీద ఎవరైతే అలసత్వం మోస్తార్, వారి మీద చర్చ తీసుకోవాలి. ఆ దిశలో మాకు అవకాశమిప్పకుండా శభాష్ అనిపించుకుంటారని, వచ్చే బడ్జెట్లో రూ.100/- కేటాయిస్తే, మీరు రూ.110/- ఖర్చు పెట్టినా తప్ప లేదు. ఆ విధంగా కృషి చేస్తారని ఆశిస్తూ, మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. జగద్దిక్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ఇందులో గౌరవ సభ్యులు ఫారుఫ్ హునేన్, నబావర్త రాముల్ నాయక్, సయ్యద్ అల్ఫ్ ప్రైదర్ రజ్వీ, ఎన్. రామచంద్రావు, యం.యన్ ప్రభాకర్ రావు, పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గార్లు మాటల్లడుతూ, మంచి సూచనలు చేశారు. అప్పటి కాలంలో వారు చేయగలిగింది చేశారు. ఇప్పుడు మనం దానిని మరింత చేస్తే బాగుంటుండి ఆశిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మీద ఆవిశ్వాసాన్ని ఉంచినందుకు అందరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తప్పకుండా మీ నమ్మకాన్ని మమ్ము చేయకుండా ఉండడానికి వందకు వంద శాతం పూర్తి చేస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాటల్లడట్లు, ఆసరా పించస్త్కోరకు నెలల తరబడి తిరగాల్సి వస్తుండనే మాటన్నారు, ఎప్పుడు కూడా అలా జరగలేదు. ఈ నెల పెష్ట్ లేటయింది. ఇప్పుడు రిలీజ్ అవుతున్నది.

(అంతరాయం)

ఈ నెల చివరి నెల కాబట్టి బడ్జెట్ కి కొంచెం ఆలస్యమైన మాట వాస్తవం. ఇప్పుడు రిలీజ్ అయింది. ఇంటి పనుల కొరకు వ్యవహారప్రయోగించున్న జమ చేసుకుంటున్నారని అన్నారు. అది ఇంత వరకు ప్రభుత్వం దృష్టిక్రియలేదు, ఒకవేళ అటువంటి కేసులు వ్స్తే గనుక వారి మీద తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. అలాగే ప్రభాకర్ రావు గారు, అంబేద్కర్ భవన్కు సంబంధించి అడిగారు. ఈ సంవత్సరం ఇప్పుడే నిర్ణయం తీసుకున్నాం, ఒక ఎకరం భూమి దాంట్లో శిథిలమైన భవనం ఏదైతే ఉందో, దాని స్థానంలో బహుళ అంతస్తుల భవనం నిర్మించాలని చెప్పి, దానికి రూ.25కోట్లు బడ్జెట్ లో పెట్టి, ఈ సంవత్సరం రూ.15కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అదేవిధంగా వారు ఇతర అంశాలను కూడా కొన్నింటిని లేవనెత్తినారు. నాల్గుగైదు శాఖలల్లో ఇఱ్పు చేయలేదని ఏవైతే వారు చెప్పినారో అది వాస్తవమే. అక్కడ సి.ఎస్.పి. నుండి రావాల్సిన నిధులు ఏవైతే ఉన్నాయో, అని అందకోవడం వలన కొంత సమయ వచ్చింది. మళ్ళీ రాబోయే రోజులలో అలాంటిని జరుగుకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం.

గతంలో చట్టం వచ్చిన తర్వాత 30-40 సంవత్సరాల కాలంలో ఏ సంవత్సరం కూడా 10-12

శాతానికి మించి ఖర్చు పెట్టులేదు. ఇప్పుడు మన డబ్బులతో పోల్చినప్పుడు ఎస్సి, ఎస్సి సబ్ ప్లాన్ వచ్చిన తర్వాత కూడా 2013-14 సంవత్సరాలలో ఎస్సి డిపోర్ట్ మెంట్ మంచి ఖర్చు పెట్టింది రూ.365కోట్లు. మేము ఈ సంవత్సరంలో ఖర్చు పెట్టింది రూ.668కోట్లు. ఉప ప్రణాళికకు సంబంధించి మొత్తంగా చూసినప్పుడు కూడా 2013-14 సంవత్సరాలలో కేవలం రూ.2,000కోట్లు ఖర్చు పెడితే, ఈ సంవత్సరం ఇప్పటికే రూ.4,200కోట్లకు పైగా ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అంటే రెండింతలు ఎస్సి ఉప ప్రణాళికలో ఖర్చు పెట్టామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో ఉన్న చిన్న చిన్న ఇబ్బందులు, సాంకేతిక సమస్యలు వీటన్నింటి వల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు జరిగాయి. అలాగే ఎక్సామిన్ సపోర్ట్ కు సంబంధించి గతంలో వారు ఇచ్చిన లోన్ కి high side ఒక లక్ష రూపాయలు వరకు ఇచ్చారు. అవి దేనికి ఉపయోగపడడం లేదు. వాస్తవానికి బ్యాంకులకు కూడా సచ్చిది తక్కువ ఉండటం వల్ల, బ్యాంక్ లోన్ పోర్ట్ ఎక్స్ ఐ ఉండి, రికవరీ కావడం లేదని, వారు చాలా నిరాశగా ఉండే వారు, మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారు, ఉప ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో ఒక ఉప ప్రణాళిక చేసి, వారి సూచనలు తీసుకొని economic support scheme లో కూడా మనం దేనికితే ఇస్తున్నామో, ఒక దళిత కుటుంబం దారిద్యరేఖకు దిగువ నుంచి పైకి రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఆ కుటుంబం సొంతంగా ఒక గౌరవమైన పద్ధతుల్లో జీవించడానికి కృషి చేయడం జరుగుతుంది.

ఆ పథకాలను లక్ష రూపాయలు ఉన్న దానిని రూ.10 లక్షలకు పెంచడం జరిగింది. అలాగే సచ్చిది విషయంలో కొన్ని పథకాలలో 80 శాతం వరకు ఇస్తున్నాం కానీ, రూ.5 లక్షల వరకు సచ్చిది ఇప్పుడం జరుగుతుంది. గతంలో ఇప్పుడు కూడా 50 శాతం లోన్ న్న mature కాలేదు. ఈ సంవత్సరం ఇప్పటికే 82 శాతానికి చేరుకున్నాం. 28 వేల మందికి పైగా ఈ సంవత్సరం లభ్యిదారులు కేవలం ఎస్సి కార్బోరేషన్ నుండి లోన్లు ఇచ్చామంటే, దాంట్లో ఎంత అభివృద్ధి ఉందో మీరు గమనించవచ్చు. బ్యాంకుకు సంబంధించి SLBC, DLBC లు ఎప్పటికప్పుడు ఏర్పాటు

చేస్తూ, బ్యాంకు మేనేజర్లతో కలెక్టర్ గాని, మన సహ అధికారులు గాని మాటల్డాడుతూ, చిన్న చిన్న సమస్యలు అటెండ్ చేస్తూ, ఎప్పటిక్కుడు పర్యవేక్షణ చేశాం. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం 28,000 మందికి పైగా, మను లభీదారులను ఎంపిక చేయగలిగామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా కొన్ని చేట్ల క్రింది స్థాయిలో ఉన్న బ్యాంకు అధికారులు, మాకెందుకులే రిస్క్ అనుకోవడం ద్వారా, కొత్తసమస్యలు మట్టున్నాయి. వాటిని కూడా వీలైనుం వరకు పరిషైర్పం చేస్తున్నాం. అవి కూడా తొందర్లోనే పూర్తి చేస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా స్కూలర్సిఫ్లకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాటల్డారు. 2014 సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన నాటికి ప్రభుత్వం ద్వారా సంక్రమించిన అప్పు రూ.1,550కోట్లు. స్కూలర్సిఫ్లకు మనం చెల్లించాల్సింది. అది పూర్తిగా చెల్లించడం జరిగింది.

ఆ తర్వాత 2014-15 సంవత్సరాలకు ఉన్న అప్పు రూ.1,500కోట్లు. అది కూడా చెల్లించడం జరిగింది. విద్యార్థులకు ఇబ్బంది రాకుండా ఉండేదుకు MTF ను మను మొదటగా విడుదల చేయాలి. ఎందుకంటే final year విద్యార్థులు బయటకు పోతారు కాబట్టి, వారికి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఉండాలని, 2015-16 సంవత్సరాలకు సంబంధించి మొన్న రూ.150కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. RTF 2014-15 సంవత్సరాలని ఆప్తేనా సరే, కళాశాలలకు కొంచెం ఆలస్యమైన ఏమి ఇబ్బంది లేదు కాని, ఇంటర్వీడియెట్, డిగ్రీ, ఇంజనీరింగ్ final year విద్యార్థులకు ఇబ్బంది రావోద్దనే ఉచ్చేశ్యంతో MTF ను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. RTF ను కూడా వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏ నెలలో ఆ నెలకే clear చేసి పద్ధతుల్లో మన బడ్జెట్ ఉండాలని చెప్పి, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటికే ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. అలాగే రామచంద్రరావుగారు స్వాత్మ, ఎడ్యుకేషన్ గురించి మాటల్డాడటం జరిగింది.

ఎడ్యూకేషన్కు సంబంధించి ఇప్పటికే 3వ తరగతి నుండి పిచి స్థాయి వరకు చాలా ప్రగతి సాధించడం జరిగింది.

76,000 మంది విద్యార్థులకు 900 హాస్పిట్ ద్వారా మనం సర్వీస్ చేస్తున్నాం. గతంలో బాతూరా, లెట్రిన్ సౌకర్యాలు లేక కాంపోండ్ వాల్స్, విద్యుత్స్క్తి లేక కొంత ఇబ్బందులు పడ్డ మాట వాస్తవం. ఇప్పుడు వాటన్నింటిని కూడా సరి చేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరం మన ఉత్సర్జిత శాతం హాస్పిట్లలో ఉన్న విద్యార్థులు 10వ తరగతిలో 93శాతం వరకు ఉన్నారు. ఆ విధంగా అన్ని అవకాశాలు మెరుగుపరుస్తున్నాం కాబట్టి, అటువంటి ఫలితాలోస్తున్నాయి. అదేవిధంగా డేండ్మెంట్ పోతాలలకు సంబంధించి కూడా మంచి ఫలితాలోస్తున్నాయి. అక్కడ సీటు కావాలని చెప్పి, కాంపిటిషన్ పెరుగుతుందంటే, ప్రైవేటు పోతాలలో కంటే కూడా ప్రభుత్వ డేండ్మెంట్ పోతాలలకు రావడానికి ప్రజలు ఇష్టపడే పరిస్థితి వస్తుందంటే, మన పని విధానం పెరుగుతోందని, మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే కాలేజీ హాస్పిట్ కు సంబంధించి వాటిలో కూడా సౌకర్యాలు మెరుగుపరచాలని చెప్పి, ప్రాదరాబాద్ లో ఉన్న 27 కాలేజి హాస్పిట్లలో గత 15 సంవత్సరాల నుండి మెన్ మూతబడింది, వాటిని ఈ సంవత్సరం ప్రారంభం చేయడం జరిగింది.

అదేవిధంగా స్టడీ సర్కిల్స్ కి సంబంధించి గతంలో ప్రాదరాబాద్ లో ఒక్కటే ఉండేది. ఇప్పుడు ప్రతి జిల్లాలలో కూడా కావాలని డేండ్మెంట్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు 5 జిల్లాలలో ప్రారంభించడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం మిగతా 3 జిల్లాలలో కూడా ప్రారంభం చేయడానికి ఇప్పటికే నిర్దయం తీసుకోవడం జరిగింది. అలాగే స్కూల్ డెవలప్ మెంట్ కు సంబంధించి గతంలో ఎప్పుడూ లేని పద్ధతుల్లో ఈ సంవత్సరం 10,000 మంది విద్యార్థులకు స్కూల్ డెవలప్ మెంట్ లో క్రొనిగ్ ఇవ్వాలని, ఇంతకు ముందు ప్రభాకర్ రావు గారు అన్నట్లు, చదువుకొని బయటకు పోయిన వారికి, ఉనయోగం లేకుండా ఉండేది.

ఆ విషయం మీద ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సీరియస్ గా ఉన్నారు. వారు మొత్తం విద్యావిధానం మీదనే, ప్రత్యేకంగా చర్చ చేయాలని చెప్పి, మొన్న అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది.

దాని ద్వారా 10,000 మందికి ఈ సంవత్సరం స్థిర్ డెవలమెంట్లో మంచి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి, పిల్లలందరు ఎక్కడో ఒక చోట స్థిరపడే విధంగా చేయాలని, ఇప్పటికే ఎస్టీ డెవలమెంట్ డిపోర్ట్ మెంట్ మంచి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన ఏర్పాట్లు కూడా చేస్తున్నాం. అదే విధంగా విదేశాలకు వెళ్లి చదివే పిల్లలకు సంబంధించి కూడా ప్రోత్సహం ఉండాలనే ఉద్దేశంతో, మొదటి రోజు ఫీజు కట్టే దగ్గర నుండి అక్కడి నుండి పంపించేంత పరకు కూడా ప్రభుత్వం సహాయం చేయాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. అక్కడికి ఒకప్రారి వెళ్లడానికి కావాల్సిన ప్లైట్ టిక్కెట్ కు ఏదైతే రూ.10 లక్షలు ఇస్తున్నామో, దానికి సంబంధించి, అక్కడ చదువుకోవడానికి ఫీజులు మాత్రమే ఇస్తున్నారు, ఇతర అవసరాలకు ఇబ్బందుతుందని, వారి తల్లిదండ్రుల నుంచి విజ్ఞప్తి వస్తుంది కాబట్టి, ఆ విషయంలో ఇంకాపెంచడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది.

3.00 | అదే విధంగా ఎన్.సి. న్యాయవాదులకు సంబంధించి మ. వారు ఇతరులతో పోటీ పడేందుకు కొంత ఇబ్బంది ఉంటుంది కాబట్టి, వారికి నెలకొకవెయ్య రూపాయలు గౌరవ వేతనంగా మూడు సంవత్సరాల పాటు ఇస్తూ, ఖదు వేల రూపాయలు పుస్తకాల కొరకు ఇస్తున్నారు. ఆ మొత్తాన్ని పెంచాలని మాకు విజ్ఞప్తులు వచ్చాయి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నదని మీ ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే ఎన్.సి. న్యాయర్థాల ఉద్దేశ్యాలు, కాంపిటీటివ్ పరీక్షలకు సంబంధించి వారికి ఒక్క మన రాష్ట్రంలో వచ్చే ఉద్దేశ్యాలే కాకుండా, దేశవ్యాప్తంగా వచ్చే ఉద్దేశ్యాలు RRB, Banking, లేదా ఆర్టీ, నేపీ వంటి ఇతర అన్ని రంగాలలోకి వెళ్లడానికి కావలసిన శిక్షణము కల్పించడం జరుగుతుంది. కేవలం పైదరాబాద్ లోనే కాకుండా, జిల్లా కేంద్రాలలో కూడా ఇటువంటి శిక్షణము ఇప్పడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. ఈ చర్చలో పాల్గొని, మంచి సూచనలు చేసి, ప్రభుత్వం పట్ల విశ్వాసం ఉంచినందుకు గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులందరినీ మనస్వార్థిగా అభినందిస్తూ, ఇదే పద్ధతిలో వారి సహకారం కొనసాగాలని కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. చందులాల్: అధ్యక్ష, గౌరవసభ్యులు ప్రార్థక్క పశుస్సేవగారు, రాములు నాయక్గారు, రిజ్య్ గారు, ఎన్. రామచంద్రరావు గారు, ఎం.ఎన్. ప్రభాకర్ రావు గారు, సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ చాలా మంచి సూచనలు చేయడం జరిగింది. వాటిని తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. ప్రభుత్వం గిరిజనుల సంక్లేషమం కొరకు ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నది. వారి అభివృద్ధి కొరకు నిధులు కేటాయించడం జరుగుతున్నది. నిద్యార్థులకు అంబేద్కర్ స్థాలర్స్ ఫ్స్ట్ అందించడం జరుగుతున్నది. అలాగే రామచంద్ర రావు గారు మాట్లాడుతూ, స్టోర్స్ ను అభివృద్ధి చేయాలని చెప్పారు. అందు కొరకు మూడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది. 2014-15లో గిరిజన సంక్లేషమం కొరకు రూ.1,237.57 కోట్లకు గాను, రూ.647 కోట్ల ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అంటే 52 శాతం పరకు నిధులు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం మేము తీసుకున్న చర్యల పల్ల రూ.1142.54 కోట్లకు గాను, రూ.850 కోట్ల అంటే 75 శాతం పరకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

అదే విధంగా గిరిజన ఉప ప్రణాళిక క్రీంద 2014-15 లో రూ.4559 కోట్లకుగాను, మేము చేపట్టిన చర్యల పల్ల రూ.1,572 కోట్ల గిరిజన సంక్లేషమం కొరకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా శ్రీ రామచంద్రరావు గారు కోరిన ప్రకారం గిరిజన సంక్లేషమంలో పైచ్చం, మరియు ఆరోగ్య కార్యక్రమాల పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇక నిద్య విషయానికి వస్తే 64 పారశాలల్లో, ఆరువేల మంది గిరిజన నిద్యార్థులు నిద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. గురుకుల పారశాలలు, ఆశ్రమ పారశాలల్లో వారికి నాణ్యమైన శిక్షణము అందించడం జరుగుతున్నది. నిద్యతో పాటు ఆటలకు ప్రోత్సహం కల్పించడం జరుగుతున్నది. ట్రైకర్ సంస్ ద్వారా గత సంవత్సరం 2377 మంది నిద్యార్థులకు శిక్షణము ఇవ్వడం జరిగింది. వారిలో 1700 మందికి ఉపాధి లభించింది. ఈ రకంగా గిరిజనుల సంక్లేషమం మరియు అభివృద్ధి కొరకు అనేక చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు వెలిబుచ్చిన సూచనలు అన్నిటినీ పరిగణనలోకి

తీసుకుని, ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుండి ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జోగు రామస్వామి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సుధాకర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు బడ్జెట్లో బీసీలకు ప్రత్యేకంగా రూ.300 కోట్లు కేటాయించిన విషయం మరొకసారి వారి దృష్టిక్రితీసుకుషున్నాను. అదే రకంగా బిసిల్సో ఉన్న సంచార జాతులకు చెందిన ఇర్వై ఆరు కులాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వారు ఆర్థికంగా, సాంఖ్యికంగా అన్ని స్థాయిలలో వెనుకబడి ఉంటారు. వారు ఒక చోట స్థిర నివాసం లేక, విద్యుత్ కూడా దూరంగా ఉంటున్నారనే ఉద్దేశ్యంతో, వారి సంక్లేశమం కొరకు ప్రత్యేకంగా ఐదు కోట్ల రూపాయలను కేటాయించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

స్విల్ డెవలప్ మెంట్ విషయంలో కూడా గౌరవ సభ్యులు కొన్ని సూచనలు చేయడం జరిగింది. అందులో విమర్శలు లేకున్నా, వాస్తవాలు చెబుతూ, సలహాలు ఇస్తూ బడ్జెట్లో కేటాయించిన మొత్తాలను పూర్తి స్థాయిలో ఖర్చు చేయాలని వారు కోరారు. 2015-16 బడ్జెట్లో రూ.2170 కోట్లు పెట్టిపుట్టికి, రూ.1250 కోట్లు మాత్రమే విడుదల చేయడం జరిగింది. చివరి క్వార్టర్లో ఎక్కువ మేరకు నిధులు ఖర్చు కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వాటిని పూర్తిగా విడుదల చేయించి, ఖర్చు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

బి.సి.ల సంఖ్య జనాభాలో 52 శాతం ఉన్నమాట వాస్తవానే. గతంలో చంద్రబాబు నాయుడుగారి సమయంలోగాని, లేదా రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి సమయంలో కావచ్చు, కిరణ్ మహార్ రెడ్డిగారు, లేదా రోపయ్యగారి కాలంలో కావచ్చు, బి.సి. ల కొరకు కేటాయించిన నిధులను ఒకసారి పరిశీలించవలసి ఉంది. చంద్రబాబునాయుడు గారి సమయంలో రూ.2037 కోట్లు కేటాయిస్తే, రూ.1764 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. అలాగే రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి కాలంలో రూ.4452 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయిస్తే, రూ.4143 కోట్లు మాత్రమే రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అలాగే

కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారి సమయంలో రూ.9124 కోట్లు కేటాయించగా, రూ.5356 కోట్లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది.

ఈ రోజు మనకు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత జూన్ రెండు, 2014 తరువాత కేవలం ఆరు నెలలకు రూ.1400 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ.2170 కోట్లు పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చేసిన విలువైన సూచనలు పాటిస్తూ, బి.సి.ల సంక్లేశమం కొరకు అభివృద్ధి పనులు చేపడతాము. మనకు కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడింది. ఒకటి, రెండు పారపాట్లు జరిగితే సరిదిద్దుకుంటాము. ఆ నాడు సమైక్య రాష్ట్రంలో కేటాయించిన నిధులు ఇర్వై మూడు జిల్లాలకు కొరకు ఉద్దేశింపబడినవి. కానీ ఈ రోజు తెలంగాణలోని పది జిల్లాలకే పెద్ద వెఱత్తంలో నిధులు కేటాయించుకుంటున్నాము.

బి.సి. పిల్లలకు స్విల్ డెవలప్ మెంటు కొరకు స్ఫూర్తి సరిగ్గిను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. సరైన బిల్లింగులు, అరకొర వసతులతో వారికి తగు సోకర్యాలు కల్పించలేకపోయాము. ఈ సంవత్సరం పక్క భవనాలతో, ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలోను ఏర్పాటు చేయడానికి మంజూరు చేసి, వాటిని పూర్తి స్థాయిలో నిర్వహించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

గౌరవ సభ్యులు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో కొంతమందికి ఆసరా పించన్న నిలిపి వేసారని చెబుతూ, నాల్గుగైదు కేసులు ప్రస్తావించారు. ఆ నిధంగా జరిగినట్లుయితే తప్పకుండా వారికి ఆసరా పించన్న తిరిగి వచ్చేలా చూడటమే కాకుండా, బాధ్యతైన అధికారులపై చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాము. ఇక ముందు అలా జరగకుండా చూస్తామని కూడా మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము. ఏది ఏమైనా గౌరవ సభ్యులు ఈ రోజు మంచి సూచనలు చేశారు. బంగారు తెలంగాణ నిర్వాణం జరగాలంటే వారి సలహాలు పాటిస్తూ, ముందుకు వెళతామని చెబుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

جناب مخدوم علی (Ali) Md.Mahamood Janab SC, ST, BC and Minorities صاحب آج کے سلسلہ میں ہمارے تمام ساتھیوں نے discussion کیا۔ خاص طور سے فاروق حسین صاحب، راملوں اک صاحب، سید الطاف حیدر خصوصی صاحب، این راجحہ راؤ صاحب، ایم ایم پر بھاگر راؤ صاحب، اسی میں کانچھی اچھی discussion رہا۔ خاص طور سے ہمارے فاروق حسین صاحب نے 17-2016ء کو جمع کر لایا 1204 کروڑ روپے اسے خرچ کرنے کی بات کی۔ اس مرتبہ پلان بہت اچھا ہے۔ نئی کمٹی ہونے کی وجہ سے اور اساف کی کمی کی وجہ سے ہمارا بچٹ پورے طریقہ سے استعمال نہیں ہو سکا۔ پھر بھی ہم کوشش کرتے ہیں، ہمارے محترم ایم صاحب زیادہ سے زیادہ release کرتے رہے۔ 610 crores release کے لئے 461 crores خرچ ہوئے، کیونکہ خرچ کرنے کے لئے اساف کا کم تھا، لیکن اس مرتبہ اساف کی کمی بھری تھی کی جزوی ہے، اور اس باران شاہزادہ پورا بچٹ 1204 crores ضرور مکمل استعمال کیا جائے گا۔ شادی مبارک ایکم واقع بہت اچھی تھی ہے، فاروق حسین صاحب نے بھی بتایا کہ گلریس کے دور میں بھی 25,000 روپے جیزی ریا جاتا تھا، لیکن اس مرتبہ ہمارے محترم ایم صاحب cash رینے کی بات کی کیونکہ ان کی حرفی کے حساب سے وہ خرچ کرنے ہیں، اور اپنے لہاکر 75,000 تک اضافہ کرنا چاہئے مگر 51,000 کافی ہے۔ اپنے دیکھنے یہ ایکم کم اکثر سے شروع کی گئی تھی: 18 میں میں 33,987 لیکن قبلاً 34,000 لاکھ روپے کی شادی کی گئی۔ بہت اچھا کام ہوا، کافی لوگ پیسے نہ ہونے کی وجہ سے شادی نہیں کر پا رہے تھے۔ اس ایکم سے اسی، ایسی بھائیوں کو فنا نہ کوئی تو نہ ہوا، اور محترم ایم صاحب اپریل سے تمام لوگوں کے لئے اس ایکم کو لاگو کر دیں گے۔ قیمتی ایکم بہت اچھی ایکم ہے۔ اگر اے ہمارے پاس بچٹ زیادہ رہے گا تو آنکہ اس میں اضافہ کرنے کے باہم میں سوچا جائے گا۔ ہمارے راملوں کے صاحب نے بھی کہا کہ ایم صاحب کے ایکم بہت اچھے ہیں۔ سید الطاف حیدر خصوصی صاحب نے اس موضوع پر detailed discussion کیا۔ انہوں نے بھی بچٹ کے استعمال کے بارے میں کہا کہ بچٹ جس طرح استعمال ہوئा چاہئے، اس طرح استعمال نہیں ہوا، 1130 کروڑ روپے کا تھنا بچٹ declare کیا گیا تھا، پورا استعمال نہیں ہوا، کوئی بھی چاہتا ہے کہ تھنا بچٹ ہے، پورا خرچ ہو۔ پچھلے سال کافی کم ہوا ہے، لیکن اس سال ضرور پورا بچٹ خرچ کیا جائے گا۔ ایم صاحب کا ہیں مقصد ہے، اور اس کے بارے میں کمیزیوں کے بارے میں Minorities Finance Corporation ہے، اردو کوئی وغیرہ دینے کے لئے اردو کا ذمیں کی جانب سے ہوا اسے پلاۓ جا رہے ہیں، ستمبر پلاۓ جا رہے ہیں، اس کی ایک ضرور review meeting کی جائے گی۔ اب اساف بڑھنے کے بعد ضرور کام اچھے سے ہو گا۔ اساتھ کوارڈ میں لکھی کی اجازت کے بارے میں آپ نے کہا۔ ضرور اس کے بارے میں ایم صاحب سے ہم لوگ لٹکوڑیں گے۔ اردو ہمارے دوسری کاری زبان ہے، آج خاص باتی ہے کہ ہماری آسمی میں ہو یا کوئی میں ہو، پورے کے پورے لوگ ہمارے اردو جانتے ہیں، اس میں سال کا جواب دیتے ہیں، اردو زبان اب promote ہو رہی ہے۔ قیمتی 57 years آندرھ پردیش میں، لوگ اردو نہیں جانتے تھیں اُجھی آندرھ اکی آسمی میں کسی دن بھی پانچ منٹ اردو میں بات نہیں کی گئی، اور یہاں پر زبانہ ہر کوئی، بریش راؤ صاحب بھی اردو میں جواب دیتے ہیں، سعدھا کر صاحب بھی

اردو میں جواب دیتے ہیں تو اردو زبان نے تکانہ میں ضرورتی کر دی گی۔ اور اسے employment کرنے کی بھی ہم ضرور کو شکش کریں گے۔ جہاں ہوسٹا ہوں appointment کرنے کیلئے جیسے پولیس میں بھی اردو کے تقریباً ٹیکنیکل میں لانے کی کوشش کریں گے۔ رام پندرہ راؤ صاحب نے بھی بتایا کہ اردو اور انگریزی دونوں کو ایمیت دینے کی ضرورت ہے۔ یقیناً انگریزی کو بھی ترقی دیتا چاہے، آج کل modern languages کی بہت ضرورت ہے۔ ہندوستان یہ میں نہیں، آج کی Saudi Arabia میں بھی پیدا ہوتا ہے، جہاں لوگ ملائکتوں کے لئے جاتے تو انگریزی سیکھنا کے لئے ضروری ہوتا ہے۔ اسی لئے ہمارے محترم ایم صاحب 70 English medium residential schools کھل رہے ہیں۔ ہاں، ہر آدمی کو اپنی زبان میں بات کرنا، اس کو بچانا، اس میں لکھنا پڑھنا ضروری ہے، اس لئے ان residential schools میں اردو بھی رکھی جائے گی۔ سید الطاف حیدر خصوصی صاحب نے اماں اور مذہبیوں کی جگات کی online applications اچھے ہیں، ضرور اپریل میں ان لوگوں کا payment ایک ہزار ایک ہزار مذہب کو ادا کر دیا جائے گا۔ جنہاً ذکری جو عمارت ہے، رازی منزل، یقیناً وہ عمارت ہماری ہے، ہم لوگوں نے بیس خرچ کیا ہے، ہمدرد کرنی حکومت نے اس میں تھوڑے پیسے دے ہیں (99 lakhs)، اسے تھوڑے پیسے دے کر اس عمارت پر حق تھا ہے۔ اس سلسلہ میں Central Haj Committee سے بات کرتے ہوئے ان کے پیسے واپس کر دیں گے یا کوئی وہ سری بات طے کر لیں گے۔ وہ عمارت ہماری ہے اور ہماری رہے گی۔ کہ مسجد اور شاہی مسجد، یہ دونوں مسجدیں حکومت کے تحت چلتے ہیں۔ مکہ مسجد چونکہ 400 سال پرانی مسجد ہے، اس میں maintenance pending ہے۔ تکانہ بننے کے بعد ہم نے کی بارہاں کا دورہ کیا۔ آپ کے MLA جناب احمد پاشا قادری صاحب بھی جانتے تھے کہ مسجد کے اوپر کا حصہ اور کی جگہیں بھی damage ہو چکے ہیں۔ ہم اپریل کے پہلے ہفت میں already پورا گرام بنا پہلے ہیں، وہاں دور کر کے جو بھی خرچ ہو گا، Department of Archaeology کے ذریعہ کریں گے۔ ایم صاحب نے میں میں میں ایک بات کہی کہ مسجد کا جتنا خرچ ہوگا، بتنا بھی ہونے دے، میں ضرور اسے الگ دوں گا۔ Repairing کے لئے ڈھانل کروڑ روپے sanction کے لئے یہ چھوڑ کر repairing کے لئے جتنے بھی پیسے لگتے، آپ لگائے، میں ضروری اس کا ملکہ، بچٹ دوں گا۔ یہ ہمارے کاریزی عبدالیاروں کو بکار کر لے کا کہ اس مسجد کی حفاظت کرنا چاہئے، اس کو بچانا چاہئے ایسا نہ ہو کے اندر سے پانی پہنچ لے گا۔ کوئی پیسے اس کو پانی جلد کا نہ شکل ہوتا ہے۔ ضرور اسے میں میں کام بہت بلند شروع کر دیا جائے گا۔ یہ Pre Matric Scholarship جو ہے، مکہ کی حکومت سے 90 ہے، 30 ہے، یا اسی طرف سے دے جاتے ہیں۔ اس سے پہلے میں خود اور سکریٹری صاحب بھی جا کر وہاں کے منسٹر جمہوریۃ اللہ علی کر گزارش کے تھے کہ آپ جو پیسے دے ہیں، وہ پورے پکول کے لئے کافی نہیں ہوتے۔ کافی میں اگر کچھ بچوں کو ملے اور کچھ کو نہ ملے تو جن بچوں کو نہیں ملتا، ان کے والدین ان کو ڈوراتے اور مارتے ہیں کہ تم لوگ اچھا نہیں پڑھ رہے ہیں۔ تو یہ ایم صاحب سے کہا گیا تو یہ ایم صاحب نے کہا کہ ہمارے کسی بھی درس کا کوئی ایک بھی بچھوڑ نہ رہے، جتنے بچوں کو ضرورت ہے، سب کو ملے۔ پچھلے سال 30 کروڑی ضرورت

پڑی تیک کروڑ میں میں سمجھتا ہوں کہ 82,000 طلبہ کے fees reimbursement "Pre Matrix schools" میں جو پچہ پڑھتے ہیں، اس سے ان کی بہت افزائی ہو سکتی ہے۔ الاف حیدر خموی صاحب نے Post Matrix fees Scholarships کے بارے میں بتایا۔ جو پچہ 10,000 کے اندر ریک لاتے ہیں، انہیں پچہ کو مکمل fees reimbursement ریا جاتا ہے۔ جو پچہ 10,000 سے زیادہ ریک لاتے ہیں، انہیں صرف 35,000 کی ریا جاتا ہے، مابقی پیسے انہیں ڈالنے کے لئے یقیناً کافی وقت ہو رہی ہے۔ کافی میں ان کے standard کے حساب سے فیس ہے۔ کسی جگہ 90,000 ہے، کسی جگہ ایک لاکھ ہے، کسی جگہ 1,20,000 ہے۔ اگر ہم 35,000 دری گئے تو 1,20,000 میں ہے۔ 80,000-85,000 روپے تھیت میں نہیں لاسکتا۔ ہم صاحب نے ایک مہینہ پہلے، اسکلی سے پہلے مینگ کی تھی، اور اس کی audio ہمیزی جاری کئے تھے، ہمارے Minorities Secretary کوئی یہ بات بتائے تھے کہ پچہ کو مکمل فیس ادا کی جائے اس کے لئے کاروانی چل رہی ہے، ضرور مکمل فیس جس طرح سے SC and ST students کو دی جاتی ہے، تلقین کے لئے بھی ادا کرنی کیوش کی جائے گی تاکہ ان پچوں کو پڑھنے کے لئے تکنیف نہ ہو۔ ہم صاحب کی جانب سے اس کی خلوصی چلی ہے، وہ ضرور دی جائے گی۔ اور یہ residential schools 70 بھت اچھے طریقہ سے قائم کئے جا رہے ہیں۔ ہم صاحب اس کے لئے تقریباً 4,000 crores کا بجٹ رکھے ہیں۔ اس میں 70 اسکول قائم کئے جا رہے ہیں، ان اسکلوں میں تقریباً 45,000 پچہ پڑھ سکتے ہیں۔ ہر اسکول میں 650 پچوں کی گنجائش رکھی گئی ہے، اور ہم صاحب اس کے لئے تقریباً 4,000 crores کا بجٹ رکھے ہیں۔ یہ 350 کروڑ روپے maintenance کے لئے ہیں۔ عمارتیں بنانے کے لئے، ہنی فلائل کرایہ کی عمارتوں میں ہیں، اس میں ٹھوڑا infrastructure ہوتا ہے، وہ خوبی جا رہا ہے، مگر ان عمارتیں بہت اچھے طریقہ سے بنائے جائیں گے۔ SC, ST residential schools کے بازوں بھی جگہ ہے، اور Revenue سے بھی جہاں بھی جگہ ملے گی، ہم صاحب کی جاری ہے۔ اس سال ضرور residential schools 70 میں قائم کئے جائیں گے، اور جگہ ملنے کے بعد کام بھی اسی طرح سے شروع کیا جائے گا۔ الاف حیدر خموی صاحب نے Overseas Scholarship scheme کے 2nd instalment کے 2nd instalment میں طلبہ کو تھنچ جائے گا۔ پونکہ یہ ایکم پہلی بار شروع کئے تھے، اس لئے ٹھوڑا اسی دیر بارے میں بتایا۔ ضرور اپریل میں طلبہ کو تھنچ جائے گا۔ پونکہ یہ ایکم پہلی بار شروع کئے تھے، اس لئے ٹھوڑا اسی دیر ہوئی، لیکن اس سے بہت سے پچوں کو کافی فائدہ ہوا۔ لوگوں نے بہت دعا دی۔ مجھے اور ہم صاحب کو گزار کر دعا دے۔ جو غرب پڑھتے، جو قیمت پچھے تھنچ کے پاک پیسے نہیں تھے، وہ خواب میں بھی نہیں ہو سکتے تھے کہ وہ انیزندگی میں امریکہ یا آسٹریلیا جا کر پڑھیں گے۔ ہم صاحب یا ایکم لانے کی وجہ سے 236 پچھے ڈخنیب گھروں کے پچھے یہیں، وہ آج امریکہ یا آسٹریلیا میں جا کر پڑھ رہے ہیں۔ یہ بہت اچھی ایکم ہے۔ 2nd instalment کے ہفتے یا «بنٹکے اندر ان لوگوں کے لئے تھنچ دیا جائے گا۔ جامعہ نظامیہ کیلئے تقریباً 9 crores sanction کئے تھے، مگر اس auditorium کا خرچ تقریباً 14 crores آ رہا ہے۔ ہم صاحب نے کہا کہ اس کی فکر نہیں ہے، جو بھی پیسے ہوں، ہم کل دیں گے۔ ایک اور بات یہ ہے کہ ہمارے جو پچھے مدرسہ میں پڑھتے تھے، ان کی عنیت دینی

مدرسے میں ہمارا modern education ہے۔ ہماری ساختہ میں دیا جا رہا ہے۔ خاص بات یہ ہے کہ جامعہ نظامیہ میں تینوں بھی پڑھائی جاتی ہے، کیونکہ ہماری اپنی مرکزی زبان ہے، اس لئے ضرور اس کو بھی پڑھنا پڑتا ہے۔ ہمارا جو پچہ پڑھتے ہیں، انہیں عالم اور فاضل کی ذگری دی جاتی ہے۔ اس سے پہلے ان پچوں کو ہم انتہا اور ذگری کے ماٹھ Certificates میں تھے تو ہماری تعلیم جا رہی رکھتے تھے۔ مگر جا رہا پانچ سال سے کچھ problem آئے کی وجہ سے، وہ Certificates کو دیے گئے۔ مگر ہمارے ہم صاحب نے ہمارے وزیر تعلیم، کلمکہ سری ہری صاحب سے بات کئے اور اس پر عمل کرنے کے لئے ان سے کہ بھی پچھے ہیں۔ وہ بھی ضرور ہوگا۔ Bank loans کا بہت problem ہے۔ ناقص بھائی نے جو کہا تھا، وہ ہم سے نہیں سے نہیں۔ آپ کے علاقہ میں جو سیندھی کا کاروبار کرتے ہیں، ان لوگوں کو کچھ لوگ دیا جائے تو، وہ اس کا رو بار کر دیتے ہیں۔ اس کا رو بار کوچھ بھائی نے جو کہا تھا، وہ ہم سے نہیں۔ آپ کے ساتھ ایک مینگ لگاتے ہوئے ہم اس مسئلہ کو ضرور حل کریں گے۔ کیونکہ وہ کافی بھی ہوں، اپنے تلقانے کے ہیں۔ اگر کوئی سیندھی گھر میں کاروبار کوچھ کاروبار میں گناہ چاہتا ہے تو welcome کیا جاتا ہے، اور حکومت ان لوگوں دینے کے لئے پوری طرح سے تیار ہے گی۔ لوگون کا جو مسئلہ ہے، اس بار کافی درخواستیں آئیں۔ الاف حیدر خموی صاحب نے ایک میں زیادہ لاکھ سے زیادہ لاکھ سے درخواستیں آئیں، اس سے پہلے کام ہی تھیں۔ تلقانے بننے کے بعد پبلک expectation ہے۔ جو اپنے ہدایت چاہتا ہے، کہ ہماری حکومت سے مجھے کچھ ناکامہ، ماناچا ہے، اور یہ حکومت دینے کے لئے بھی تیار ہے۔ اس لئے اس بار لوگon کے applications ہبہت زیادہ آئے تو ان کو بینک سے لوگ ملنے میں surety کے لئے تکمیل ہو رہی ہے، اس کے لئے ہم یہ کوئی حل نہیں گے۔ جیسا کہ applications میں، اس سلسلہ میں افغانی عبد پیداروں کے ساتھ ہمارے MLAs کوئی بھائیجا جائے گا اور اس معاملہ میں غور کیا جائے گا۔ اور بینکوں کی مینگ اس سے پہلے کیا ہے۔ جب autos 1800 رینے کی بات آئی تو اس میں سے 510 autos 1290 میں ہیں، وہ بھی ایک اچھے میں دے دیں گے۔ لوگون کے لئے بڑی مشکل ہو رہی تھی کوئی بھی Nationalized Bank والے لوگ دینے کیلئے تیار نہیں ہوتے۔ جو اسے چھوٹا ہے، پبلک co-operative banks، private banks، ہم اس کا percentage interest کم رہے اور اس سے ادا کیا جاسکے۔ جن پچوں کو ہم Minorities Welfare Department سے لوگ دیا جائے تاکہ Nationalized banks کے لئے ادا کیا جاسکے۔ جن پچوں کو ہم منگ سے مینگ بھی کریں گے۔ اگر نہیں ہو سکتا تو جیسا بھی ہو سکتا، بغیر کسی بینک کے اگر اس سے ان کا کاروبار ہو سکتا تو direct loan provide کرتے ہوئے دیں گے۔ مگر اس میں ایک problem ہے۔ جس طرح شاہزادی مبارک میں کچھ لوگ پیوں کرتے، جیسا کہ سدھا کر صاحب نے کہا کہ ان لوگوں سے بینک کے کاڑا لے لے رہے ہیں، اس میں ایسا کچھ نہ ہو، اس کے لئے حکومت بہت شجید ہے۔ وقف بورڈ کے لئے بھی حکومت بہت شجید ہے۔ ہمارے ہم صاحب شاہزادی پہلے ہی ایم بیں جو لوگوں جانیداروں کے تحفے کے لئے ہڑا دے۔ گلالہ، ہمیں پیٹ کی جو اوقاتی جانیدار ہے، 191 میلگا جگہ ہے، اس سے پہلے ہمارے ہم صاحب جب تلقانے

movement میں تھے، وہاں خود انہوں نے جا کر ہزار دیاتھا اور وہاں انہوں نے اسی زمین پر بچانے کے لئے حتیٰ الامکان کوشش کی۔ اور اسکلی کے بچپنے سیشن میں اکبر الدین اویسی صاحب کے کہنے پر ایم ایل ایز کی ایک کمپنی بنا لگی تھی۔ یہاں ہمارے الفاظ حیدر رضوی صاحب بھی ہیں، اس کے میکسل کچھ کمکم ہوئے۔ میں ضرور ایم ایل اے صاحب سے بھی انہوں کے جملے جملہ جلد ان کو بلا کرواقانی جائیدادوں کو ضرور بچایا جائے گا۔ کیونکہ ہمارے کی ایم صاحب بھی یہی چاہتے ہیں کہ وقف کی زمین جو ہمارے بزرگوں نے ہمارے لئے وقف کی ہے، ان سے مسلمانوں کو اگر استفادہ کرنے کا موقع ملے گا تو میں سمجھتا ہوں کہ مسلمانوں کو اسی بجٹ کی بھی ضرورت نہیں پڑے گی۔ کافی بڑی اوقافی جائیدادیں ہیں، ان کو بچانے کی پوری پوری کوشش کی جائے گی۔ مصل میں ہمارے پاں تکلیفی سے اضاف کا کم تھا۔ میں حکومت ہونے کی وجہ سے اضاف میں بھرپور نہیں کی جاسکتی، اس مرتبہ اضاف کی تعداد میں ضرور اضافہ کرتے ہوئے اوقافی جائیدادوں کا کامل تحفظ کیا جائے گا۔ اور کوئور میں پانچ میلکر زمین کی جوبات کی گئی ہے، ضرور اس کے اندر کاروباری کرتے ہوئے اسی زمین کی خلافت کی جائے گی۔ اور حیدر آباد کے اطراف میں بھی رنگاریڈی میں کئی اوقافی جائیدادیں ہیں، جیسے چکیم شاہ بابا، سیمن شاہوول، ہولی علی وغیرہ، تلاکانہ کی اگر اسی پارلی گئی بارا قافل جائیدادوں کے تحفظ کے لئے ہلنے دے گی ہے، ان تمام کے تمام جائیدادوں کو ضرور بچایا جائے گا۔ مجھ بدوقت دیا گیا ہے، میں اس کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ یوں کہہتے ہیں نجع پکے ہیں، ہمارے بہت سے بیٹریزیزی ہیں، انہیں جانے کی ضرورت ہے۔

فلم میں بھی بہت ساری اوقانی زمین پر قبضہ ہو چکا ہے۔ صرف یہ رہا اور انہیں نہیں ہے، بلکہ تکانگہ میں جہاں پر کبھی اوقانی زمین ہے، ورنہ لینڈ بیک create کیجئے، خلافت سے رکھتے enactment لائیے۔

ఎస్టీ, ఎస్టీ గురుకుట పాతకాతో ఇంటర్ వరకే విద్య కొని పాగుకుండి. ఆ తరువాత డౌన్ అవుట్ ముఖ్యాలు. ఇంత బడ్డెట్ కేటాయిముఖ్యారు కాని డౌన్ అవుట్ లేకుండా

చూసుకుటుటే బాగుట్టిందని నా మనవి. ఎట్లికి 12శాతం
రిజర్వ్యూఫ్స్, మైనార్థిప్పి 12శాతం, సుధీర్ కమిటీ కాలయ్యాం
పన చేయకుటడా సాధ్య స్టోర్కుత తొందరుటో దానిని అమాం
లుప్పుకుట్టి కోరుకుట్టాను.

ఆసరా పించన్నల గురించి మహాబూబ్ నగర్, నల్కొండ, ఆదిత్యాంగామ్లో ఎక్కడ ధర్మాలు అయ్యాయి, వంచా యుటీ రాజ్ శాఖ ఒక ఆర్డర్ ఇచ్చింది 100 శాతం ఇంటి పన్న వసూలు చేయమన్న నేపథ్యాంలో కొద్దిగా ఉత్సవాల్తో గ్రామ సెక్టట్లకు చాలా చేశారు. మీరు ఇచ్చిన సమయాల్కి కృతజ్ఞాంగు తెలియజ్ఞాంగు.

جانب سید الافق حیدر رضوی (Janab Syed Altaf Hyder Razi): صاحب، میں نے 2nd Survey کے بارے میں بھی بات کی تھی جس میں 3,000 سے زیادہ اکٹر property identify کی جا گئی ہے، اس کو جلد سے جلد کم کیجئے۔ وہ مری نے، جیسے اپنے Christian minorities کو Jerusalem کے لئے اور churches کے maintenance کے لئے یہ ساری چیزوں کے در بھے ہیں، خاص طور پر اس میں Jerusalem جانے کے لئے جو ایکم ہے، اسی طرز پر محروم کی مینگ میں بھی ہم نے اس بات کو گھاٹا کر Shia community کے ہمینہ میں کر بلکہ عراق وغیرہ جاتی ہے تو انہیں same lines پر تم میں بھائی اس بارے میں represent کیا تھا، اور خاص طور پر محروم کی مینگ جو Secretariat میں اپنے خود لیتے ہیں، اس میں ہماری پوری community کا unanimously لکھتا ہے، اپنے اس کے لئے بھی خود معاونت allocate کر دیں تو وہ اس محروم سے شروع کیا جاسکتا ہے۔ آخری میں ایک چیز جو میں miss کر دیتا ہے، divorced women کو کافی کوڑت کے لذت کے طلاق و متف بورڈ کی جانب سے مالا نہ پہنسن دیا جاتا ہے، اس کے لئے حکومت سے پیٹے آتے ہیں، اور یہ کافی وقت سے کا ہوا ہے، اپنے اس سے اگر یہ پیٹے release کے جائیں گے تو یہ حکام کافی نیشن سے کا ہوا ہے، اس کو اگے بڑھا سکتے۔ یہ تین چیزیں ہیں۔ اور آخر میں میں کہوں گا کہ اپنے کافی نیشن میں بہت اچھا کام کر رہے ہیں۔ لیکن ایریا یہ ہے کہ «مال سے جو وقف بورڈ ہے، اس کا لالش ہوا ہے bifurcation»، وہ کو کہیں کافی وقت ہو یکا ہے، اور ارادہ کا کوئی نہیں، یہ تمام جو کافی بورڈ ہے۔

وہ میں اپ کے ذریعہ کہنا چاہوں گا کہ اس کو جلد سے جلد constitute کیجئے تاکہ ابھرے پہنچ کام ہو
Thank you.

శ్రీనంబుద్ధి రాములు నాయక్సః ఈ ఆశ్రమ పారశ్రామ
లలు ప్రతి జిల్లాకు ఒకటి ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తు
న్నాను. ఏ విధంగానైతే ఎస్సిలకు 3 ఎకరాల భూమి
ఇస్తామ్రుద్మమో, ఎస్సిలకు కూడా అదే విధంగా ఇవ్వాలి మీ
ద్వారా కోరడం జరుముతుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్: సోమారం 28.3.2016న
ఉదయం 10.00 గంటలకు తిరిగి సమాప్తిం కావడానికి
సభను వాయిదా వేయడాన్నిమ్మింది.

(Then the House is adjourned at 3.29 P.M.
to meet again on Monday, the 28th March
2016 at 10.00 A.M.)

* * *

“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Telangana Legislative Council and Printed at the Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad.”